

Belediye

KAPSAYICI ŞEHİRLER: HERKES İÇİN EŞİT, ADİL VE SÜRDÜRÜLEBİLİR

Dünya nüfusunun yarısının yaşadığı şehirler küresel ekonominin gelişmesini sağlayan önemli ekonomik merkezler olarak görülüyor. Öte yandan şehirlerde artan eşitsizliğin ve sosyal dışlanmanın bu gelişimi geriye götürebileceği düşünülüyor. [Sayfa.14](#)

Son yıllarda etki alanını genişleterek gündeme gelen yerel yönetimlerde kapsayıcılık kavramı; katılımcı, eşitlikçi ve demokratik yönetişimin temeli sayılıyor. Biz de bu anlayışla kapsayıcılık kavramını hedef kitleleri nezdinde ve önemli konu başlıklarında ele alacağız. Bu sayımızda yerel yönetimlerde kapsayıcılığı kadınlar açısından tüm yönleriyle irdeliyoruz. Kadınların yerel yönetimlerdeki konumunu, faaliyetlerini ve planlarını aktarmak, kapsayıcılığa ilişkin niteliklere vurgu yapılması açısından oldukça önemli. Kadınların yerel yönetimlerdeki varlığını önemsiyoruz ve kapsayıcılık hakkında aktardıklarının değerli olduğunu düşünüyoruz.

Yayın Kurulu

Haftanın Röportajları

Sayfa.18

“ÖZLEM ÇERÇİOĞLU”
Aydın Büyükşehir
Belediye Başkanı

**“FATMA KAPLAN
HÜRRIYET”**
İzmit Belediye Başkanı

“ÖZLEM BECAN”
Uzunköprü Belediye Başkanı

“FATMA ÇALKAYA”
Balçova Belediye Başkanı

“ZEHRA ÖZYOL”
Amasya Gümüşhacıköy
Belediye Başkanı

**“İLKAY GİRGİN
ERDOĞAN”**
Karaburun Belediye Başkanı

**“FİLİZ CERİTOĞLU
SENGEL”**
Selçuk Belediye Başkanı

“ELİF KÖSE”
Safranbolu Belediye Başkanı

Röportaj

LALE KARABIYIK

CHP Kadın Politikalarından
Sorumlu Genel Başkan
Yardımcısı ve
Bursa Milletvekili

“KADIN POLİTİKASI BÜTÜN POLİTİKALARDA YER ALMALI”

Öncelikle seçim yasasına değişiklik getirilmesi lazım. Kendi partimiz içinde buna son derece önem veriyoruz, ama seçim yasasında daha kapsayıcı değişiklikler yapılması ve kotanın yerleştirilmesi gerekiyor. Önseçim yapılan yerlerde herkes eşit haklara sahip. Önseçim yapılmayan yerlerde Sayın Genel Başkanımız başta olmak üzere kadınları ön sıraya yerleştiriyoruz. Ama önseçim olan yerlerde kadınların seçime girmeden tanıtımının iyi yapılması gerekli. [Sayfa.2](#)

Röportaj

NURAY KARAOĞLU

Kadın Adayları Destekleme Derneği
(KA.DER) Genel Başkanı

“KADINLARIN SİYASETTE EŞİT TEMSİL TALEBİ DEMOKRASİ TALEBİDİR”

[Sayfa.4](#)

Röportaj

ZELAL AYMAN

Kadının İnsan Hakları Eğitim
Programı (KİHEP) Koordinatörü

“ÖZGÜVENİ YÜKSEK BİR KADIN BİLGİYE KOLAYLIKLA ULAŞIR VE ENGELLERİ AŞMAYA ÇALIŞIR” [Sayfa.6](#)

Röportaj

NEPTÜN SOYER

İzmir Tarımsal Kalkınma ve Diğer
Tarımsal Amaçlı Kooperatifler
Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

“DEVLET VE YEREL YÖNETİMLER KOOPERATİFLERİ KADIN ORTAKLARININ SAYISINA GÖRE HİBELENDİRMELİ, DESTEKLEMELİ” [Sayfa.8](#)

Röportaj

ELİF AVCI

İBB Kültür Politikaları Koordinatörü
YERELİZ Yönetim Kurulu Başkanı

“YAŞAMAK İSTEDİĞİMİZ DÜNYAYI SOKAKTAN, MAHALLEDEN BAŞLAYARAK İNŞA ETMEMİZ GEREKİYOR” [Sayfa.10](#)

Röportaj

HALE KARGIN

Eskişehir BB Sosyal Hizmetler
Dairesi Başkanı

“TOPLUMSAL CİNSİYETE DUYARLI BÜTÇELEME; EŞİT HAKLAR-FARKLI İHTİYAÇLAR” [Sayfa.12](#)

Röportaj

NAZİK IŞIK

İzmir Kent Konseyi Başkanı

“KENT KONSEYLERİ KAPSAYICILIĞIN EN DEMOKRATİK UYGULANDIĞI PLATFORMLAR” [Sayfa.13](#)

“KADIN POLİTİKASI BÜTÜN POLİTİKALARDA YER ALMALI”

Mecliste 596 sandalyenin sadece 104’ü kadın. Kadınlar siyasete ve ekonomiye neden bu kadar az giriyor ya da ilgi gösteriyor? Bunun önündeki engeller ve sorunlar nelerdir?

LALE KARABIYIK: Öncelikle seçim yasasına değişiklik getirilmesi lazım. Kendi partimiz içinde buna son derece önem veriyoruz, ama seçim yasasında daha kapsayıcı değişiklikler yapılması ve kotanın yerleştirilmesi gerekiyor. Önseçim yapılan yerlerde herkes eşit haklara sahip. Önseçim yapılmayan yerlerde Sayın Genel Başkanımız başta olmak üzere kadınları ön sıraya yerleştiriyoruz. Ama önseçim olan yerlerde kadınların seçime girmeden tanıtımlarının iyi yapılması gerekli. Çünkü orada tanınırlık ön plana çıkıyor. Yani kadının seçilmesi son âna sıkıştırılacak bir mevzu değil. Bunun çok öncesinde o kadının örgütte desteklenmesi ve yolunun açılması gerekir. Bu desteğin seçim koşullarında maddi manevi olması son derece önemli. Tanıtım da maddi güç gerektiriyor. Birtakım olanaklar sağlandığında, kendisini daha iyi anlatabildiğinde ve bu, zamana yayıldığında şans çok daha fazla olabiliyor. Yani öyle bir haftada tanıtılamazsınız. Ama her şeyden önce bunun bir seçim yasası değişikliğiyle bağlayıcı hâle getirilmesi son derece mühim. Yoksa bizim tüzüğümüzde de var. Kurultay’da da gördüğümüz gibi parti meclisinde sıralama değişti. 9-10 erkek kazanmıştı, ama yerlerini kadın adaylara bırakmış oldular.

Benim aslında en çok takıldığım nokta şu, seçilmiş ve meclise gelmiş ama söz hakkı yok. Bu durum daha üzücü, yani meclise girememesinden ziyade orada olup kendi iradesiyle karar verememesi. İşte, adı yer alsın da kendisi irade olarak orada olmadığı zaman kendisini doğrudan ilgilendiren konularda dahi “partim böyle istiyor” diye karar verdiğinde, fikrini söyleyemediğinde bence meclise girememesinden çok daha olumsuz bir tablo ortaya çıkıyor. Bu nedenle kadınların karar süreçlerine katılımının aktif biçimde ve daha çok olması gerektiğini söylemek istiyorum.

Kadınlarda eğitim seviyesinin daha düşük olması da bir sorun. Kadınların hep erkeğin arkasında onu destekleyen rolden çıkması, toplumun da erkeğin kadınları desteklediği bir sürece girmesi gerekiyor. Ben akademisyenim, hayatım boyunca şunu söyledim, tabii ki kadın da erkek de doçent olur, profesör olur. Ama o kadın akademisyen aynı zamanda evdeki sorumluluklarını kafasında taşır ve iş yerine getirir. Çocuğun bakım problemi, evdeki yaşlısı vb. derken onları orada bırakıp gelemez.

Kadınlar doçent, profesör olduğunda, bunu başardığında, unvan yükselttiğinde iki kere kutlamak lazım. Çünkü onlar daha büyük bir mücadele içerisinde oluyorlar ve daha büyük zorluklarla karşılaşılıyorlar. Bunun için ödedikleri bedel daha büyük.

Son 15-20 yıla baktığınızda parti beyannamelerinde -Cumhuriyet Halk Partisi de dahil olmak üzere- kadınların lehine nasıl bir gelişim görüyorsunuz ya da böyle bir gelişme ve değişim var mı?

LALE KARABIYIK: Cumhuriyet Halk Partisi olarak söyleyeyim; partimiz kadınlar ve erkeklerin sadece kâğıt üzerinde değil, toplumsal yaşamın her alanında eşit haklara ve fırsatlara sahip olması gerektiğini savunmaktadır. Bunu vekiller olarak söylemlerimizde de her ortamda dile getiriyoruz, aynı şekilde Sayın Genel Başkanımız da konuşmalarında ifade ediyor. Bu anlayışı seçim bildirgelerimize, yaptığımız projelere de daima yansıtıyorduk. Sözde kalmadan uygulamaya dahil etme konusunda da her türlü kanun teklifini, araştırma önergesini destekliyoruz. Konuya ne kadar önem verdiğimizizi yerel yönetimlerde yapılan projelerde ve kadınları güçlü kılacak çalışmalarda da görebiliyoruz. Yeterli mi, hayır ama daha fazla olanağa, daha fazla yerel yönetime sahip oldukça artarak devam edeceğini biliyorum.

Sadece yerel yönetimlerde değil, bütün politikalarda “kadın politikası” denen bir kavramı oluşturmak gerekiyor. Biliyoruz ki kadınların sağlık, eğitim vb. gibi alanlarda her türlü sosyal hizmete eşit erişiminin olması gerekiyor. Biz buna “kadın dostu kentler” diyoruz. Kadın gündemini hiçbir zaman kenara atmamak gerekiyor. 21. yüzyıla gelmişiz ama kadınlar hâlâ şiddetle, işsizlikle, yoksullukla, ayrımcılıkla mücadele ediyorsa o zaman hem mecliste hem yerel yönetimlerde yapılacak çok iş var demektir, bunu biliyoruz. Hatta yasaların oluşturulmasında veya değiştirilmesinde yapacak çok işimiz var.

Partimizin hedefi, Türkiye’yi kendi hayatını belirleyebilen, özgür ve güçlü kadınların ülkesi hâline getirebilmek. Bu, en önemli hedefimiz. Kadınları güçlendirmek ve kadın yoksulluğunu ortadan kaldırmak hedeflerimizden bir tanesi. Kadını güçlendirmesiniz, kadını ayakları üzerinde durabilecek bir pozisyona getirmesiniz kadın yoksulluğunu ortadan kaldıramazsınız. Aslında diğer mücadeleler de bir yerde anlamını yitirmiş olur.

Kadın şiddete maruz kalıyor, sesini çıkaramıyor, hakkını arayamıyor. Maddi gücü olmuyor, ayakları üzerinde durarak gideceği yer olmuyor. Her şey temelde kadının güçlü olmasından, eğitilmiş olmasından, kendisine güvenebilmesinden ve kadın yoksulluğunun ortadan kaldırılmasından geçiyor. Ailesindeki tüm sorunlar zaten kadının sorunu. Çocuğuna o gün ayakkabı alamadıysa tabii ki kadının sorunu, eşinin işsizliği, askerden gelmiş çocuğunun iş bulamayışı, evlenememesi maddi durumunun yetmeyişi... Bunların hepsi kadının sorunu. Kadın zaten aile bireylerinin sorunları çözüldüğü zaman kendi sorununu çözmüş hissediyor. Yani Türkiye’de, hele Anadolu’da kırsalda ailesi mutluysa kadın mutlu; ailede huzur varsa ailenin ihtiyaçları karşılanmışsa kadın huzurlu.

Bu nedenle bizim yapacağımız bütün politikaların aileye dokunması lazım. Aileye dokunduğunuz bir politika oluşturduğunuzda, ailenin sorunlarını doğru olarak tespit edip çözüm ürettiğinizde ve bunları hayata geçirdiğinizde memnuniyet ifadelerini de görüyoruz. Yerel yönetimlerimizin bu alandaki çalışmaları çok önemli.

Yerel yönetimlerin kapsayıcı yönetimde sorumlulukları sizce nedir? Kadınların hayata daha çok katılımına ve kenti kullanımının artırılmasına yönelik neler yapılmalı?

LALE KARABIYIK: Bölgesel kalkınma stratejisinin ana unsurları kentler. Kentleri kalkındıramazsanız ülkeyi kalkındıramazsınız. Ulusal politikalarla kentsel sorunlara öncelik verilmesi gerektiğini de Cumhuriyet Halk Partisi olarak sürekli ifade ediyoruz. Yerel yönetimlerin bir ülkenin toplumsal refah seviyesi ve demokratikleşmesi üzerindeki katkısı önemli. Bu, Anayasa’yla da ifade ediliyor. Sosyal politikaların yerelleşmesi gerekiyor. Güçlü bir yerel yönetim; kültürel, sosyal, ekonomik ve yerel ihtiyaçları tespit edebilen bir yönetimdir. Bizim “kadın dostu kentler” kavramımız var. Kadınların sağlık, eğitim, sosyal hizmetler, ulaşım haklarını gözetken, şiddete maruz kaldıkları takdirde haklarını güvence altına alacak mekanizmalara erişimini sağlayan yapıları kurmayı içeriyor bu kavram. “Kadın Dostu Kent” olmak, aynı zamanda yerel yönetimlerin planlama ve karar süreçlerine kadınların dahil edilmesini de öngörüyor.

Röportaj

“LALE KARABIYIK”

CHP Kadın Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Bursa Milletvekili

Bizim belediyelerimiz en iyi birliktedir; birinde buluyorlar; birinde hayata geçen iyi bir uygulamayı ve projeyi model alıyor, yaygınlaştırıyorlar. Büyükşehir belediyeleri kendi aralarında, küçük yerler kendi aralarında bu paylaşımı sağlıyorlar ve en iyi uygulamaları birbirlerine aşıyorlar, yapacak gücü olmayana destek veriyorlar. Büyükşehir belediyelerinin kardeş belediyeleri var.

Kadınların çalışmasının önündeki engelleri ortadan kaldırmak amacıyla kreş sayılarının artışı yakın takip ediyoruz. Belediyelerimizin değişen kreş sayısının, kooperatif sayısının, yani sosyal amaçla yaptığı tüm çalışmalarının takipçisiyim ve çok güzel bir değişim görüyorum. Üç ayda bir aldığım verilerle ortaya çıkan tablo bana hizmet kalitesindeki gelişimi gösteriyor. Bundan son derece gurur duydum.

Tabii kadına yönelik şiddet çok önemli. Adalet ve Kalkınma Partili belediyelerden çok çok daha fazla sayıda kadın sığınma ve danışma evi var. Bunu da gururla ifade edeyim. Yeterli midir? Değildir, ama her geçen gün sayıları artıyor. Şiddet gören kadın kendisini yalnız hissetmiyor. Gidebileceği, destek alabileceği ve şiddetten korunmak için misafir olabileceği güvenli bir yer olduğunu son derece iyi biliyor.

Yine "aile sigortası" bizim yerel yönetimlerimiz için önemli bir uygulama. Belediyelerimiz çalışmayı güzel örneklerle hayata geçirdiler. İstanbul'da birkaç belediyemizde var, İzmir'de birkaç belediyemizde var. Değerli bir pilot uygulama oldu. Aile sigortası olduğunda kadın da güçlü, aile de güçlü. O zaman işte, yardıma muhtaç kalmıyor. Hedefimiz yoksulluğu yönetmek değil, yoksulluğu bitirmek. Yoksulluk bittiği zaman kişi kendi iradesine göre zaten oy kullanabiliyor. Aile destekleri sigortasının sosyal devletin önemli bir modeli olduğunun altını çizmekte her zaman yarar var.

ODTÜ'nün "Kadınlar Yerel Yönetimlerden Ne Bekliyor" araştırması var. Uçan Süpürge Vakfı tarafından ODTÜ Mezunları Derneği'yle birlikte yapılmış. Araştırma sonuçlarına göre; kadınlar cinsiyet eşitliğine duyarlı bütçelerin ve politikaların oluşturulmasını, yerel yönetimlerde kadın erkek eşitliği gözetilerek istihdam yapılmasını, sığınma evi çıkışlı kadınların istihdamının desteklenmesini istiyor. Yine kadınlara yönelik eğitim amaçlı etkinliklerin artırılmasını ve kültürel/sanatsal faaliyetlere ağırlık verilmesini talep ediyorlar. Kadınların çalışma hayatının desteklenmesi amacıyla ihtiyacı karşılayacak sayıda kreş açılmasını istiyorlar. Bunları belediyelerimizle paylaştık.

Kadınlar için son günlerin önemli bir gündem konusu var: İstanbul Sözleşmesi. Toplumsal cinsiyet eşitliği alanında kadınlar için çok önemli bir kazanım iptal edilme riskiyle karşı karşıya. Kadın derneklerinin siyasi partilerle görüşmeler yaptığını biliyoruz. CHP, sivil toplum kuruluşlarıyla nasıl bir işbirliği içerisinde?

LALE KARABIYIK: Biz sadece bu konu gündeme geldiği için değil, bütün kadın örgütleriyle düzenli olarak toplantılar yapıyoruz. Pandemi sürecinde toplantılar zoom üzerinden yapıldı, ama öncesinde genel merkezde yapıyorduk. Genel merkezdeki bu toplantılarda kadına şiddet, çocuğa şiddet, erken yaş evlilikleri, nafaka hakkı, kadın kooperatifleri konularında ayrı ayrı ya da birleştirilmiş pek çok toplantı yaptık. Bu çalışmaların hepsine de kadın vekillerimizi dahil ediyoruz. En son 2-3 hafta önce Genel Başkanımızı kadın federasyonları, kadın dernekleri, kadın platformları yöneticileri ile bir araya getirdik. Zoom üzerinden 3 buçuk saat süren bir toplantı oldu. Tabii ki İstanbul sözleşmesi gündeme geldi. TCK 103 ile ilgili ayrı bir oturum yapacağız.

Genel Başkanımız taleplerinin neler olduğunu sordu, bunları iletmelerini istedi. Öncelik İstanbul Sözleşmesi'ydi. Anketler kadınların yüzde 64'ünün İstanbul Sözleşmesi'nin ne olduğunu bilmediklerini gösteriyor. Sözleşmenin gündeme gelmesinin siyasi amacı var, kendi tabanlarındaki bazı cemaatler, tarikatlar bunu değiştirin diyor. AKP, tabanına oynayarak olur kaldıralım diyor.

Üzücü olan şu, 34 ülkede uygulanıyor ve biz öncü olmuşuz. Diğer ülkelerin onay süreçlerine göre uygulamaya geçilebilmesi için belli sayıda ülkenin onayı gerekiyormuş, biz çabuklaştırıcı da olmuşuz. İyi bir şey yapmışız. Şu anda o 34 ülkede daha nasıl iyi uygulayabiliriz tartışması yapılıyor. Bizde ise sadece Alo Şiddet Hattı'nı kurdular. İyileştirmeyi düşünmek yerine kaldırmaya kalkıyorlar.

Cumhuriyet Halk Partisi elbette İstanbul Sözleşmesi'nin sonuna kadar arkasında duracak. 306 kadın örgütünden bize gelen imzalarda onlar da bu desteği istiyorlar. Sözleşmenin olmaması kadın cinayetlerinin artması anlamına gelir.

Biz İstanbul Sözleşmesi'nin sonuna kadar arkasındayız. Mecliste bu konudaki her gelişmeyi takip ediyoruz. Getirmediler değil, getiremediler, yani tepkimizi gösterdik ve kadın cinayetleri arttıkça da nasıl arkasında duracaklar?

Uluslararası prestij kaybını da göze alır, kadın cinayetlerinin artmasını da göze alır, ben yaptım oldu der. Bunu KYK aracılığıyla da yapabilir.

Ama şunu bilmesi lazım ki yapılan hatalarla Türkiye'nin uluslararası platformlardaki itibarını sarsıyorlar. Türkiye'de güveni sağlamak istiyorsanız bu görüntüyü değiştirmeniz gerekiyor.

Bu hatada ısrar ederler mi bilmiyorum. Ama biz sonuna kadar karşısında duracağız.

“KADINLARIN SİYASETTE EŞİT TEMSİL TALEBİ DEMOKRASİ TALEBİDİR”

Kadınların ekonomik ve siyasal yaşamın her alanına katılımları, kamu kaynaklarından eşit yararlanmaları önündeki engeller nedir? Nerede tıkanıyor?

NURAY KARAOĞLU: Kadınların ekonomik ve siyasal yaşama eşit katılımındaki en büyük engel, toplumsal cinsiyet eşitsizliğidir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği sadece belli bir alana değil, toplumun tüm kesimine yerleşmiştir. Bu nedenle toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarının tüm alanlarda yaygınlaştırılması hususunun bir devlet politikası olması ve konuyla ilgili eğitimlerin anaokulundan başlayarak verilmesi gerekmektedir.

Kadınlar siyasete katılırken finansmana erişimde de sorun yaşamaktadır. Diğer kamu kurumlarıyla kıyaslandığında belediyelerin en önemli üstünlüğü, vatanında olan yakınlığıdır. Yakınlık, yerel yönetimlerin kentsel hizmetlerin planlayıcısı ve sunucusu rolleri bakımından önemlidir. Kentin sunduğu ekonomik, sosyal ve siyasal fırsatlardan kentte yaşayan herkesin eşit bir biçimde yararlanabilmesi gerekir. Bunu sağlamanın yolu, demokratik bir toplumun ön koşulu olan karar alma mekanizmalarına kadınların ve erkeklerin eşit katılımlarıdır. Kadınların karar alma mekanizmalarında yer alarak çıkarlarını savunabilmeleri ve kendi hayatları üzerindeki kararları verebilmeleri gerekir. Böylelikle yüzyıllardır süregelen eşitsizlikler kadınlar lehine değiştirilebilir. Çünkü yerel siyaset kadınlarla birlikte dönüştürülebilir ve demokratikleştirilebilir.

Kadınların siyasette, özellikle yerel yönetimlerde rollerinin artırılması üzerine uzun yıllardır çalışmalarınız var. Kadınların yerel yönetimlerdeki, meclislerdeki katılım oranları neden artmıyor sizce?

2019 yerel seçimlerinin kadınlar açısından en önemli başarısı -hâlen çok düşük olmasına rağmen- 2014 yerel seçimlerinde 674 (%1,30) olan kadın muhtar sayısının 2019 yerel seçimlerinde %58,9 artarak %2,14'e yükselmesiydi.

KA.DER'in 31 Mart seçimlerinde "Eşitlik Mahallede Başlar" sloganıyla kadın muhtar adayları için düzenlediği özel eğitim programları ve farkındalık kampanyası kadınların muhtar adaylığına ilgisini önemli ölçüde etkiledi. KA.DER olarak bu başarının haklı gururunu yaşıyoruz.

Türkiye'de kadınlar 1930 yılında yerel yönetimlerde seçme ve seçilme hakkını elde etmelerine rağmen o günden bu yana yüksek bir siyasal temsil düzeyine ulaştıklarını söylemek mümkün değil. Zira kadın belediye başkanı sayısı 2019 seçimlerinde tarihindeki en yüksek oranına yani sadece %3,09'a ulaşabildi. Seçilen 1389 belediye başkanının sadece 45'i kadındı ve bu oran gittikçe azalmakta.

Kadınların mı siyasete ilgisi az, yoksa siyasette yer bulmaları mı zor oluyor?

Bilinenin tam tersine kadınların siyasete ilgisi fazla. Ancak kadınların siyasete girişini kolaylaştıracak ve aktif siyaset yapan kadınları güçlendirecek kurumsal mekanizmalar ne yazık ki çok yetersiz, hatta hiç yok. Bu amaçla, kadınların siyasete katılımını artırmak için birtakım özel önlemler (cinsiyet kotası, fermuar veya parite sistemi) alınmalı.

Kadınların siyasette eşit temsil talebi sadece bir eşitlik talebi değildir, aslında bir demokrasi talebidir, demokrasinin gereğidir. Aynı zamanda partideki erkeklerin de toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifi kazanması ve eşitlik mücadelesinde kadın siyasetçilerle birlikte hareket etmesi, seçim sırasında listelere kadın adayların seçilebilir sıralarda yerleştirilmesi de kritik öneme sahip.

KA.DER olarak partilere aday listelerini fermuar sistemiyle (bir kadın bir erkek) oluşturmalarını, kadınları seçilebilir sıralardan aday göstermelerini söylüyoruz. Ayrıca seçim yasası değişikliğinin yapılmasını her zaman ve tüm platformlarda dile getiriyoruz.

Pandemi dönemi yerel yönetimlerde kapsayıcılığın önemini bir kez daha gösterdi. Kadın kapsayıcılığının kriterleri ne olmalı?

Kapsayıcı belediyeçilik anlayışı, toplumun farklı kesimlerinin yerel ortak ihtiyaç ve taleplerinin mümkün olan en azami şekilde hayata geçirilmesidir. Kız çocuklarının ve kadınların ihtiyaçları bebeklik, çocukluk, gençlik, yetişkinlik ve yaşlılık gibi dönemlere göre değişiklik göstermektedir.

Belediyeler kapsayıcılığı gerek kendi karar mekanizmalarında temsil ve katılımı sağlayarak gerek yerel politika, plan ve hizmetlerinde toplumsal cinsiyet duyarlılığını göstererek sağlayabilirler. Bu bakış açısıyla Türkiye'deki ve dünyadaki iyi uygulama örneklerine "Kapsayıcı Belediye Yönetişim Karnesi" çalışmamızda da yer verdik.

Bu örneklerden birisi, Şişli Belediyesi'nin eşi doğum yapan işçiye İş Kanunu'ndan kaynaklanan izinlerle birlikte 30 günlük izin uygulamasıydı. Diğer Madrid Belediyesi'ndeki "Katılımcı Bütçe" uygulamasıydı. Madrid şehrindeki vatandaşlar belediyenin bütçesinin bir bölümünü nasıl kullanacaklarına doğrudan karar verebiliyorlar.

Belediyelerin toplumsal cinsiyet ve kadın özelindeki performanslarını nasıl görüyorsunuz?

Kentler heterojen ve nüfus yoğunluğu olan mekânlardır.

Belediyelerin politika ve uygulamaları kadın ve erkek tüm vatandaşların günlük yaşamlarının her alanıyla doğrudan ilişkilidir. Demokratik ve toplumsal gelişimi destekleyen politikalarla birlikte kadın-erkek eşitliğine duyarlı bir bakış açısıyla yönetilen kentler ve yaşam alanları kadın vatandaşların yaşam kalitesini yükseltir.

Ne yazık ki hem Türkiye'de hem dünyada az sayıda belediye gerçekten toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kapsayıcılığını sağlamış durumda. Hem katılım hem uygulama hem de hizmet noktasında eşitlikten uzak bir performans söz konusu. Genel olarak kadınlar karar alma mekanizmalarında eksik temsil ediliyor.

Belediyeler kadınların gündelik yerel hayatta karşılaştıkları sorunlara, güçlüklerle ve engellere çözüm üretilebilecek en yakın kurumlardır.

Özellikle farklı yerel koşulların mevcudiyetini kabul edince belediyelerin önemi daha da belirgin hâle gelmektedir. Ancak kadının yerel siyasete katılımına farklı kentler düzeyinde baktığımızda cinsiyete dayalı eşitsizliğin burada da hâkim olduğunu görüyoruz.

Bu nedenle belediyelerde kadınların temsili ve katılımı toplumsal cinsiyet eşitliği için öncelikli bir alan olarak önümüze çıkıyor.

Röportaj

“NURAY KARAOĞLU”

Kadın Adayları Destekleme Derneği (KA.DER) Genel Başkanı

NURAY KARAOĞLU

1960 Bursa doğumlu Nuray Karaoğlu, lisans eğitimini Uluslararası İlişkiler ve Yönetim Bilimleri alanında yapmıştır. Çeşitli sivil toplum kuruluşlarında üyelikleri bulunmaktadır. Kagider üyesi olup 2004 yılında KA.DER'e üye olmuştur. Evli ve 3 çocuk annesi olan Karaoğlu, süreli dergi, eğitim yayınları üretimi ve satışı alanında faaliyet gösteren Nesa Basın Yayın Organizasyon'da Yönetim Kurulu Üyesidir.

Kadın Girişimciliği, Örgüt İçi İletişim Eğitimi, Toplumsal Cinsiyet ve Kota Eğitimi, Bahçeşehir Üniversitesi Siyaset Bilimi, Erickson Denge Merkezi NLP Practitioner Sertifikası Programlarına katılmıştır.

Argüden Enstitüsü ile KA.DER "Kapsayıcı Belediye Yönetişim Karnesi" projesine imza attı. Bu çalışma nasıl ortaya çıktı? Neden ihtiyaç duyuldu?

Belediyeler vatandaşlara en yakın kamu kurumları olmaları sebebiyle kadınların gündelik yaşam kalitesini yükseltebilir ve farklı gereksinimlerine cevap verebilir. Biz bunun farkındalığıyla belediyelere yönelik böyle bir çalışma yapma kararı aldık.

KA.DER ve Argüden Yönetişim Akademisi işbirliğinde geliştirilen bu model, belediyelerde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması sürecine katkıda bulunma amacıyla ortaya çıktı. Belediyelerin kullanabileceği hâlihazırda birçok araç ve yaklaşım olmasına rağmen bu çalışma kadar kapsamlı ve objektif temele dayalı bir araç daha önce mevcut değildi. Karne modeliyle küresel bir inovasyona da imza atmış olduk.

Bir belediyenin küçük ve birbirinden bağımsız olarak -kadınların ve kız çocuklarının yerelde güçlendirilmesi için- yaptığı tüm faaliyetleri tek bir noktada toplayabilmek ve objektif ölçümlenebilmek için bu modele ihtiyaç duyuldu. Karne sayesinde belediyenin kadınlar ve kız çocukları konusundaki kapsayıcılığıyla ilgili bütüncül bir resim elde edilebilir ve değerlendirme yapılabilir.

Bu model neyi ölçüyor? Belediye, STK ve yurttaş için ne anlama geliyor? Belediyeler bu modeli nasıl kullanabilir?

Kapsayıcı Belediye Yönetişim Karnesi belediyelerin sosyal kapsayıcılığını ölçen küresel ve özgün bir model. Karne, toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinin belediyelerde bütüncül, veriye ve ölçümlenmeye dayanarak ele alınması olanağı sunuyor. Karne iyi yönetim kültürünü temel alarak toplumsal cinsiyet eşitliğini yerel düzeyde güçlendirmek için gerekli ortam ve pratikleri analiz ediyor. Aynı zamanda belediyelerin yapısının ve politikalarının kadın-erkek eşitliğini gözetip ve güçlendiren biçimde olmasına katkı sağlamayı amaçlıyor.

Bu model, belediye, STK ve yurttaşlar tarafından kolaylıkla kullanılabilir. Çünkü karnede yer alan 231 göstergenin alacağı değerler ne olacağı, bir belediyenin kamuya açık olarak paylaştığı faaliyet raporu, stratejik planı, performans programı gibi basit bir aramayla bulunabilecek verileriyle belirleniyor. Yani bu karnenin bilimsel olarak geçerliliğini ve güvenilirliğini herkes, her zaman test edip onaylayabilir.

Karneyle bizim olmasını arzu ettiğimiz şey, kadınların kendi ihtiyaçlarını birincil ağızdan yetkili mercilere iletebilmesinde etkili bir unsur olmak ve belediyeleri kendi verilerini kamuya şeffaf şekilde paylaşma konusunda teşvik etmek.

Gündemin önemli konusu, İstanbul sözleşmesi. Yerel yönetimlerin kadına yönelik sorumlulukları neler? STK'ların sorumlulukları neler? Ortak çalışma zemini nasıl olmalı?

Kadın-erkek eşitliğinin sağlanması anayasal bir hak. Belediyelerin bu eşitliği kent ölçeğinde sağlaması, yasal bir zorunluluk. Ayrıca toplumsal cinsiyet eşitliği, demokrasinin ve sürdürülebilir kalkınmanın da vazgeçilmez bir unsuru. Bu bağlamda yerel yönetimler bir kentte yaşayan insanların mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamakla ve çözmekle sorumludur. Hâliyle belediyelere bu konuda çok büyük görevler düşmekte.

Yerel yönetimler kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda kilit aktörlerden biridir ve önemli bir konumdadır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14. maddesine göre, "Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için sığınak açmak zorundadır".

Yani İstanbul'daki 36 belediyenin sığınağı olması gerekiyor. Ancak sadece Küçükçekmece, Kadıköy, Kağıthane, Pendik ve Eyüp ilçelerinde sığınak var. Türkiye genelinde sadece 33 belediyenin sığınağı var! Verilerden de anlaşılacağı gibi yasal bir yaptırım olmadığı için belediyeler sığınak açma konusunda maalesef istekli değil.

Günümüzde İstanbul Sözleşmesi'ne yönelik saldırılar giderek artıyor. Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi, kadınlara yönelik her türlü şiddetle mücadelenin etkin bir şekilde nasıl gerçekleştirilebileceğini kolay anlaşılır biçimde tarif ediyor. Sözleşme herkesin rahatlıkla anlayabileceği bir dille yazılmış olup kadına yönelik şiddetle mücadelenin temel ilkelerini anlatan uluslararası bir metindir.

KA.DER'in de üyesi olduğu Eşitlik İçin Kadın Platformu (EŞİK) 310'dan fazla kadın örgütünden oluşmaktadır. Platform, kadın hareketinin kolektif ortak akıl ve dayanışma kültürüyle İstanbul Sözleşmesinin önemini vurguluyor.

Ayrıca platform, İstanbul Sözleşmesi'nin kadınları ve çocukları ev içi her türlü şiddete karşı korumak için verilen bir söz ve güçlü bir uluslararası sözleşme olduğunun altını çizerek sözleşmeden çekilmenin devletin kadına yönelik şiddeti önleme görevini terk etmesi anlamına geldiğini de savunuyor.

Biz kadınlar 1841'de kadı vb. resmi bir merci önünde evlenme ve boşanma hakkı için mücadele ediyorduk, bugün de şiddetsiz, eşit, özgür bir hayat için!

#İstanbulSözleşmesinden Vazgeçmiyoruz

“ÖZGÜVENİ YÜKSEK BİR KADIN BİLGİYE KOLAYLIKLA ULAŞIR VE ENGELLERİ AŞMAYA ÇALIŞIR”

Kadının İnsan Hakları Derneği'nin amacı nedir ve dernek neler yapıyor?

ZELAL AYMAN: Derneğimiz 1993 yılında kuruldu. O dönem Mor Çatı, Kadın Eserleri Kütüphanesi, Ankara'da Kadın Dayanışma Vakfı gibi kadın örgütlenmeleri kurumsal anlamda oluşmaya başlamıştı zaten. Biz de benzer formel örgütlenmelerin yapılandığı bir dönemde kurulduk. Temel amacımız, Türkiye'deki ve dünyadaki kadınların eşit yurttaşlar olarak hayatın her alanında yer alabilmelerine katkıda bulunacak araç ve yöntemleri yaratmak. Bu bakımdan Türkiye'deki kadınların yasal hak bilincini edinebilmelerine, yasal haklarının geliştirilmesine ve korunmasına katkıda bulunmak derneğimizin önemli amaçları arasında yer alıyor. Bunu da eğitim programları, savunuculuk kampanya faaliyetleri, yayın materyal üretimi ve paylaşımı aracılığıyla yapabiliyoruz. Dolayısıyla temel amaç, kadınları yasal haklarıyla ilgili bilgilendirmek ve bu yolla güçlendirmek. Bu sadece bir bilgilendirme değil, aynı zamanda kendini donatmak.

Türkiye'nin çoğu yerinde Kadın İnsan Hakları Eğitim Programı, kısa adıyla KİHEP uyguluyoruz. 1995 yılından beri uyguluyoruz bu programı. Türkiye'de şu ana kadar 60'a yakın ilde uygulandı ve 16.000'den fazla kadına ulaştık. Pek çok yerel ortağımız var. Belediyeler bunların en önemlisi. Dolayısıyla KİHEP özellikle hak bilinci ve kadınların yasalarla ilgili haklarını bilmeleri konusunda farkındalığın artırılmasına yönelik ciddi katkıları olan bir program. Ayrıca bu kapsamda son 3-4 senedir yine toplumsal cinsiyet eşitliği seminerleri yapıyoruz. Bu seminerlerimiz KİHEP'ten çok daha kısa. 4 saatlik. Hak bilgileri, toplumsal cinsiyet rolleri ve bu rollerden kaynaklanan ayrımcılıklar, erkeklerin ve kadınların nasıl etkilendiği ve bunları nasıl aşabiliriz gibi 4 saatlik bir sunum içeriğimiz var. Seminer programında etkileşim düzeyi yüksek bir tartışma süreci yaşıyoruz. Kadınlarla aynı zamanda erkekler de katılabiliyor seminerlerimize. Birçok belediyeyle 3 senedir bu seminerleri hayata geçiriyoruz. KİHEP ise 16 hafta sürüyor. 16 hafta boyunca birlikte yaşayacakları bir grup çalışması var. Aktif bir süreç çünkü o grup çalışması. Grup çalışması kapsamında birliktelik ve dayanışma ruhunu da yaşıyor kadınlar. Eğitimlerde uzun vadeli bir ilişki ve bilgilendirme/donanma süreci, mutlak surette dayanışma ve birbirini anlama konusunda aşama kaydediliyor. KİHEP 16 modülden oluşuyor ve iki temel ayağı var. Bir ayakta kadınların yasal haklarını çok temel bir yerden aktarıyoruz. Yani ulusal ve uluslararası mevzuattan. Türkiye'de kadınların hakları nelerdir? Türkiye'de yaşayan bir kadının anayasadaki hakları nelerdir, medeni kanundaki hakları nelerdir, örneğin soyadı ile ilgili hakları, velayet, miras, boşanma, evlilik gibi hakları nelerdir? Aynı zamanda Türk Ceza Kanunu'ndaki hakları nelerdir? Cinsel tacize ve saldırıya uğradığında, mobbing gördüğünde, iş yerinde ayrımcılığa maruz kaldığında kadınların haklarının ne olduğu ve nerelere başvurabilecekleri ile ilgili bir bölüm var. 6284 şiddete karşı yasanın ayrıntılarıyla anlatıldığı bir modülümüz var. Hangi başvuru mekanizmaları kullanılır, bu yasa neyi öngörür? Kadınlar bu yasadan nasıl yararlanabilir, hakları nelerdir diye. Ekonomik bağlamda iş kanununda nasıldır vb. Bir diğer tarafı da uluslararası haklarımız nedir? Kadınların çok etkilendiği bir bölümü programın.

Yani kadınların çoğu bir Türkiyeli olarak uluslararası hakları olduğunu öğrendiklerinde hem çok şaşırıyorlar hem kendilerini güçlenmiş hissediyorlar. Yani İstanbul Sözleşmesi'nin gücünü, önemini, Birleşmiş Milletler'in CEDAW sözleşmesini öğreniyorlar.

Bunun dışında KİHEP programının ilk 8 modülünde temel yasal hakları aktarıyoruz. Ulusal ve uluslararası mevzuat farklarını aktarıyoruz. Dolayısıyla ilk 8 modül Türkiye'deki bir kadının yasal, ulusal düzeyde tanımlanmış verilmiş, alınmış haklarını anlatır.

Sonraki 8 modül esasen kadınların bireysel güçlenmesi, özgüvenlerinin artması, iletişim, beceri ve kapasitelerinin artmasına yönelik oluyor. İki tane iletişim modülümüz var. 8. ve 9. modüllerimiz. Diğer bir modül, toplumsal cinsiyete duyarlı çocuk yetiştirme ki bu çok önemli bir modül. Bu toplumsal cinsiyet rolleri ne demek, ayrımcılık nasıl oluyor? Çocuklarımızı biz nasıl yetiştirdik, kız çocuğu iken biz nasıl yetiştirildik, nasıl bir ayrımcılığa uğradık gibi. Derin konuşulan modüllerimiz bunlar. Devamında doğurganlık haklarımız önemli bir konu. 2 modülümüz cinselliğimiz vardır modülleri, cinsellik nedir? Cinselliğimizle nasıl ilişki kurarız, bedenimizle nasıl ilişki kurarız gibi. Cinsel haklarımız nedir, en önemlisi. Siyasete katılım, feminizm ve bağımsız kadın örgütlenmesi başlıklarıyla kadınların yerelde örgütlenmesini teşvik edecek, kapasitelerini becerilerini artıracak, siyasi katılımı destekleyecek 3 modülümüzle bitiriyoruz. Programın sonunda katılım belgesi olan bir sertifika veriyoruz. Türkiye'nin 60 ilinde 16.500'e yakın kadın bu süreçlerden geçti ve hâlâ devam ediyoruz.

Derneğimiz kurulduğundan bu yana Türkiye'deki ve dünyadaki kadın hareketlerinin bir parçası olduğuna inanır. Bu, bize belli bir politik sorumluluk da veriyor. Kapasitemiz ölçüsünde Türkiye'deki ve dünyadaki kadınların lehine olan tüm kampanyalarda yer almaya çalışıyoruz. 2016'dan bu yana Türk Ceza Kanunu'nun 103. maddesiyle -çocuk cinsel istismarının cezasını düzenleyen madde- ilgili de son 4 senedir oldukça aktif çalışıyoruz.

Son yıllarda dijitalleşme ve teknolojinin gelişmesiyle bu tip kaynaklara ulaşmak nispeten kolaylaştı. Eskiden öyle değildi. Kadınların hakları ile ilgili bilgiye ulaşabilecekleri görsel, işitsel yazılı kaynaklar oldukça azdı. Derneğimiz bu ihtiyaca yönelik de yayınlar üretti. Kitap, broşür, süreli yayın, çeviriler, raporlar.

KİHEP gibi, toplumsal cinsiyet eşitliği gibi sahada çok ortaklı olarak uyguladığımız bütün faaliyetlerin alt yapısında materyaller önemli. KİHEP eğitiminde 16 hafta boyunca kadınlara oldukça kapsamlı 4 tane kitapçık dağıtıyoruz.

Yerel yönetimlerle birlikte hayata geçirdiğiniz KİHEP programının etkisini ölçüyor musunuz? Bu eğitimlerden geçen kadınlar yerel yönetim ve yönetim alanlarında nasıl aktif oluyorlar, biraz etkilerinden ve sonuçlarından söz eder misiniz?

ZELAL AYMAN: Biz her 7 senede bir eğitim programlarımızın etkisini ölçüyoruz. 2005-2011 dönemindeki verilere baktığımızda KİHEP katılımcısı kadınların yüzde 94'ü "özgüvenim arttı" demiş.

Röportaj

“ZELAL AYMAN”

Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KİHEP) Koordinatörü

ZELAL AYMAN

Lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde, yüksek lisans eğitimini Bilgi Üniversitesi Avrupa Çalışmaları Çift Dalı'nda tamamladı.

Yaklaşık 25 senedir özellikle kadının insan hakları, kadına yönelik şiddet, sivil toplum diyalogu ve demokratik katılım odaklanan bir aktivist olarak kadın hareketi içinde yer alıyor.

2010 yılından beri Kadının İnsan Hakları-Yeni Çözümler Derneği'nde KİHEP (Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı) Program Koordinatörü olarak çalışmaktadır.

Bu, çok çarpıcıydı bizim için. Özgüveni yüksek bir kadın bilgiye kolaylıkla ulaşır ve engelleri aşmaya çalışır. Karşılaştığı ayrımcılık ve şiddetle baş etme stratejilerini daha rahat uygulamaya başlar, siyasete daha rahat katılır. Biz siyasi partilerle görüştüğümüzde hepsi aynı şeyi söylüyorlar; Kadınlar il başkanı olmak istemiyor, kadınlar siyasete katılmak istemiyor. Kadınlar o kadar da özgüvenli değiller gibi değerlendirmelerde bulunuyorlar. Tabii kadınlar istemiyor mu yoksa isteyemiyor mu bakmak lazım. Biz isteyemediklerini düşünüyoruz. Önlerinin kapalı olduğunu, yeterince bilgilil olmadıklarını, siyasi süreçlere girmede ciddi mali zorluklarla karşılaştıklarını biliyoruz.

Bu nedenle KİHEP'in ölçülmesinde yüzde 90'ın üstünde çıkan "özgüvenim arttı" oranı önemsenmesi gereken bir oran.

Yerelde bir kadın örgütü varsa KİHEP grubuna katılmış kadınlar bu örgütlenmeye dahil olabiliyor ya da kendi örgütlenmelerini oluşturabiliyorlar. Bir kadın grubu, derneği veya kooperatifi kurabiliyorlar. Özellikle belediyelerin meclislerine katılıyorlar. Muhtarlık için aday olabiliyorlar, aday kadınları destekleyebiliyorlar. İşleyen güçlü kent konseylerinin bulunduğu yerlere gidin bakın. Mutlaka KİHEP'li kadınlar var. Bağımsız şirketlere yaptırdığımız bu araştırmalar bizim için çok değerli. Hem iyi tarafları hem eksiklerimizi görüyoruz hem de gelecek için yeni adımlar ve stratejiler ne olabilir onlara bakıyoruz.

Biz bu programı uygulamaya ilk başladığımızda yerel ortak bulma konusunda sıkıntılarımız da vardı. O zamanlar hem kadın örgütü sayısı azdı hem belediyeler çok ilgilenmiyordu bu toplumsal cinsiyet eşitliği meselesiyle. O dönem Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu vardı. 2011'de kapatıldı maalesef. Kaybettik. Biz SHÇEK ile 98'de resmi bir protokol imzaladık ve bu resmi protokol çerçevesinde yaklaşık 14 sene SHÇEK ana ortak olmak üzere onların toplum merkezlerinde, aile danışma merkezlerinde KİHEP uygulandı. Eğitimcilerimiz SHÇEK personeliydi, kadın personeldi. Eğitimcilerimize de eğitim verirdik 2-3 senede bir. Onlar eğitimcimiz olduktan sonra kurumlarından o merkezlere gelen kadınlardan seçtikleri gruplarla KİHEP grubu oluşturuldu. Her sene yaklaşık 1000 kadına ulaşıldı SHÇEK aracılığıyla. Sürdürülebilir, olağanüstü verimli bir işbirliğiydi. Büyük zorluklar da yaşadık, ama yürüdü. 2011'de kapatılana kadar. 2011'de kadından sorumlu Aile Bakanlığı da kapatıldı. Türkiye'de kadınlara yönelik sosyal politikalar bağlamında ciddi bir darbe aldık. 2013'ten itibaren belediyelerle eğitimci eğitimlerinde işbirliği yaptık. 100'e yakın yeni eğitimciyi havuzumuza kattık. 50'ye yakın belediyeyle zaten çalışıyoruz. Yerel ortaklarımızdan, belediye ortaklarımızdan gelen geribildirimler oldukça olumlu. KİHEP aracılığıyla hem belediyeyi hem de kadınları güçlendirdiğimizi belirtiyorlar.

Araştırmadan bu geri dönüşleri alınca ne kadar doğru bir karar verdiğimiz görüldük. Zor bir süreçti. Tek tek fazla sayıda belediyeye ulaşıyorsunuz. Eskiden SHÇEK vardı bir tek. Ama burada çoklu partner var, birçok belediye var ve çeşitli zorlukları var. Ama buna rağmen işbirliği yaptığımız belediyelerden aldığımız sonuçlar bizi çok mutlu etti. Aile ve Kadın Şube Birimi'ni ya da toplumsal cinsiyet eşitliği birimini ne kadar olumlu yönde etkilediğimizi ve onlara katkı sağladığımızı görünce mutlu oluyoruz. Biz tüm belediyelerle çalışmak istiyoruz başından beri. Tabii herkesle çalışmak çok mümkün olmuyor. Yani herkes bizimle çalışmak istemiyor. CHP'li belediyelerle genellikle bir dil birliği ve niyet birliği yakalayabiliyoruz. Nitekim biz 2017'den bu yana 14 belediyeyle KİHEP protokolü imzaladık. Birkaç kadın başkan dışında bu protokollerini imzalayanların hepsi erkek başkanlar. Onların olağanüstü katkısı oldu. Yani zaten eşitlikçi erkekler bizim yanımızda olmazsa bu iş çok zor. Eşitlikçi erkek aynı zamanda karar alma mekanizmalarının başındaysa -bir belediye başkanıysa ve bizim yolumuzu açıyorsa- o yolda yürümek kolaylaşıyor. Ama niyeti yoksa, ilgilenmiyorsa, önem vermiyorsa oradan yürüyemiyoruz. Bu yüzden buradan benim çağırım, erkek belediye başkanlarına. Bizim gibi kadın örgütleriyle işbirliği yapmaya açık olmaları, bizim önümüzü açmaları konusunda.

Çünkü onların bir kararı gerçekten kadınlara ulaşmamızı sağlıyor. Kadınlara çok olumlu etkileri olabiliyor belediye aracılığıyla. Türkiye'de çoğu belediyenin belediye başkanı erkek. O yüzden erkeklerin eşitlikçi tutumla ilgili bize destek olmalarını oldukça önemsiyoruz. Belediyeler aracılığıyla kadınların güçlendirilmesinin mühim bir konu olduğuna inanıyoruz.

Son olarak 2012-2018 dönemini kapsayan araştırmanın sonuçları uygulanan eğitim ve seminerlerin kadınların hak bilinci kazanıp haklarını hayata geçirmelerine, özel ve kamusal alanda güçlenmelerine, toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısını içselleştirip kendilerini ve çevrelerini dönüştürmeye nasıl katkıda bulunduğunu bir kez daha ortaya koyuyor.

Değerlendirme sonuçlarına baktığımızda -özellikle belediyelerle yaptığımız işbirliklerine- KİH-YÇ işbirliğinin program ortağı kurumlara prestij, görünürlük ve güç sağladığını görüyoruz. Bu konuda 2018-2019 yıllarında işbirliği yapılan belediyelerin temsilcileriyle gerçekleştirilen birebir görüşmelerden bazı alıntılar da bu pozitif sonuçları teyit ediyor:

"Bu kurumun ve kadınların daha farklı bir değer gördüğü konusunda bir anlayış geliştiğini düşünüyorum."
(İstanbul, Belediye Temsilcisi)

"Eşine şiddet uygulayan personelin çeşitli yaptırımlara tabi tutulmasına ilişkin hükümler sözleşmeye yerleştirildi, maaşının yarısının eşine ödenmesi gibi. Buradaki birçok belediye bunu sözleşmelerine ekledi."
(Diyarbakır, Belediye Temsilcisi)

"Ben sivil toplum kuruluşları (dışarıdan bize) gelsin, bizim için bir konu belirlesin gibi düşünmüyorum, ama ilgili alanda kendi politikamıza uyan sivil toplum kuruluşu ile ortak çalışma yürütmek bizim insan kaynağımızı zenginleştiriyor."
(İstanbul, Belediye Temsilcisi)

"STK'larla işbirliği yapmak, kurumu ve kişiyi son derece rahatlatan bir şey. Çünkü konu hakkında uzmanlarla doğrudan iletişime geçebiliyorsunuz."
(Ankara, Belediye Temsilcisi)

"Kendi şahsıma çok büyük bir etkisi oldu, hâliyle eşitlik birimi üzerindeki yapılanma çalışmalarında etkisi oldu."
(İstanbul, Belediye Temsilcisi)

"(Toplumsal cinsiyet eşitliğine) biraz daha üst mertebeler ve resmi bir şey olarak bakıyorduk. Kadının insan hakkı tanımı da birçok kişi için kadın olmak dışında da mevcut haklarımızı öğrenmemiz açısından da çok ciddi katkılar sağladı. Böylelikle onu da alanımıza, yaşamlarımıza sokabildik."
(Mardin, Belediye Temsilcisi)

Özetle dernek olarak kadınların ve erkeklerin eşit yurttaşlar olarak hayatın içinde yer almasına katkıda bulunmak için tüm belediyelerle işbirliği içinde çalışmak istediğimizi belirtmek ve bu konudaki çağrılarını beklediğimizi ifade etmek isterim.

“DEVLET VE YEREL YÖNETİMLER KOOPERATİFLERİ KADIN ORTAKLARININ SAYISINA GÖRE HİBELENDİRMELİ, DESTEKLEMELİ”

Kadınların ekonomik ve sosyal hayata aktif katılımında kooperatifler bir yol olabilir mi? Bu konuda yerel yönetimlere düşen sorumluluklar neler?

NEPTÜN SOYER: Kooperatifçiliğin tanımına baktığımız zaman bir araya gelmeyi ve dayanışma içinde olmayı ifade ettiğini görürüz. Bilhassa Mustafa Kemal Atatürk'ün İktisat Kongresi'nde tanımladığı kooperatifçilik tanımı küçük küçük güçlerin bir araya gelerek büyük güç oluşturmasını vurgular. Yani güçlüyle güçsüzün birleşmesinden bahseden bir kooperatifçilik değildir bu. Çünkü o zaman güçlü olanın güçsüze karşı başka bir üst örgütlenmesi başlar ki biz bunu istemiyoruz. Bir küçük üreticinin yerinde, yerelde ürettiklerini pazarlamasından bahsediyoruz. Burada aslında üretkenler hem kadınlar hem erkekler. Köylere gittiğimiz zaman ayrışmayı asla görmeyiz. Kadınla erkek ciddi, güzel ve yerinde bir iş paylaşımı yapmıştır. Kadınla erkek işte, ahırda, ağılda çalışır; meraya beraber gider, traktör yüklemesini de birlikte yapar; balıkçılık yaparken de teknede de bir aradadırlar hep.

Berber olmadığımız yer, söz alma mekanizmasının olduğu kooperatiflerin yönetimleridir. Arazilerin tapusunun erkeğe verilmesi gibi erkek egemen toplumun getirdiği birtakım yanlışlar var. Üretirken, tarlada traktörde, süt sağarken kadın nasılsa burada da eşit olmalı. Çiftçi kayıt sistemine tapusu olan giriyor. Çiftçi kayıt sistemine girdiği için kooperatif ortağı olabiliyor. Aslında kooperatiflere karı koca aynı anda ortak olabiliyorlar. Sadece yönetimde birinin olması gerekir. Şimdiye kadar hep erkekler yönetimlerde olmuş. Kadınların da kooperatiflerin yönetimlerinde yer alması lazım. Bu, kadını ürettiğini pazarlarken söz sahibi yapacak. Bunların hepsi kadınların hem ekonomik hem de sosyal olarak güçlenmesine yol açacak şeyler. Yerel yönetimlerin kooperatiflerin içerisinde yapacak bir şeyi yok, ama ürünlerin pazarlamasında çok ciddi destekleri olabiliyor. İzmir'de uygulamalar var. Gerek büyükşehir belediyesi gerek ilçe belediyelerinde. 4734 sayılı ihale kanunuyla belediyeler tarımsal faaliyet gösteren kooperatiflerden, üreticilerden ürünleri direkt temin edebilirler. İhtiyacı olanlara doğrudan ulaştırabilirler. Böylece o kadar güzel bir döngü oluşuyor ki. Üretici pazarlama sürecinde kendini güçlendiriyor, başka yatırımlar yapabiliyor.

Büyükşehir belediyesi ya da ilçe belediyeleri aldıkları ürünle üreticiyi güçlendirirken ihtiyacı olana da patatesini, soğanını, meyvesini veriyor. Böylelikle sosyal belediyeciliğin gereklerinden birini yerine getirmiş oluyor. Burada kadına da yerini vermek gerek. Berber yapılan üretim sonrası ürünlerin pazarlanmasında, kooperatif yöneticiliğinde erkeklerle aynı masada söz sahibi olur. Benim bütün söylediğim, yapmaya çalıştığım ve kooperatif birliğinde liderlik ettiğim yapı da bu aslında. 1971'den beri logosunda erkekle kadını beraber el ele tutuşturmuş bir birliğin iki dönemdir başkanlığını yapıyorum. O yüzden de gittiğim her köyde kadınların ne kadar çok çalıştığını; eşleriyle beraber, el ele, kol kola olduğunu görüyorum. Bu biraz da şöyle olmalı aslında: Devlet ve yerel yönetimler kooperatifleri kadın ortaklarının sayısına göre hibelenmeli, desteklemeli ve öne çıkarmalı.

Siz bu liderliği yaparken kadınların daha fazla söz sahibi olacağı, kendini ifade edeceği ortamı nasıl hazırlıyorsunuz?

NEPTÜN SOYER: Oran düşük tabii, bir anda olacak şeyler değil. Bu konular o kadar uzun süredir göz ardı edilmiş ki. Köylere gittiğimde yönetim kurulu toplantılarını hep erkeklerle yapardık. Son 5 yıldır bizim tarımsal kalkınma kooperatiflerimizin yönetimlerinde kadınların sayısının fazlaştığını ve ortaklarının çoğaldığını gözlemliyorum. Bu genel kurulda birçok kadın ortağımız kendi köylerinde bulunan tarımsal kalkınma kooperatiflerinin ortağı olmak için dilekçe verdiler. Bu ne demek? Köyün daha da güçlenmesi demek. Devletin bu konuda mutlaka yaptırımlarının olması ve yerel yönetimlerin de ürün alırken bunlara dikkat etmesi lazım. Pozitif ayrımcılık belki kadınların daha çok olduğu ortamlardan, kooperatiflerden ürün alınmasıyla mümkün.

Ama sadece kadın erkek değil, beraber oluşturacağımız bir yapıyı hayal ediyorum. Toplumda eşitlik kavramına bir direnç var. Söz konusu direnç yalnızca kadın erkek eşitliğinde ortaya çıkmıyor, bazen bir sırada beklerken de karşılaşıyorsunuz.

Oysa eşitlik duygusu herkese iyi gelir. Kendinizi eşit hissettiğiniz anda da ayaklarınız yerden kesilir, çok mutlu ve huzurlu olursunuz. Bu eşitsizlik hâli memlekette gerginlik de yaratıyor. Birliğin ilk kadın başkanım. İlk kadın, tek kadın olmak değil idealim. İlk kadın olmak güzel, lakin çok kadın olmalıyız.

Biz kooperatif olarak bu eğitimleri yapıyoruz. İzmir'deki kadın dernekleri ve vakıflar özel işlere/projelere imza atıyor. Bu eğitimler kooperatiflerdeki birtakım çalışmalarda da kendini gösteriyor. İzmir'de bu konuda diğer illere ve bölgelere örnek olabilecek bütüncül bir hareket hâli var. Kadın çalışmalarında bir araya geldiğimiz zamanlar oluyor. Barodan, emniyetten, bakanlıktan, derneklerden o kadar çok insanla bir araya gelip konuşabiliyoruz ki. O zaman farkındalık daha çabuk oluşturuluyor.

İzmir'de ihtiyacı olan bir kadın için kısa sürede birbirimizle irtibat kurarak ona bir ev döşeyebiliriz. Kocasından şiddet görüyorsa onu hemen kocasından uzaklaştırabiliriz. Birbirimizle irtibatımız kolay.

Röportaj

“NEPTÜN SOYER”

İzmir Tarımsal Kalkınma ve Diğer Tarımsal Amaçlı Kooperatifler Birliği Yönetim Kurulu Başkanı

NEPTÜN SOYER

Balıkesir'de doğdu. Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik Bölümü'nden mezun oldu. 2000-2017 yılları arasında matematik öğretmeni olarak köy ilkokullarında çalıştı.

2010'da 7 ortakla kurduğu Hıdırlık Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nde yönetim kurulu başkanlığını üstlendi.

Soyer, 2016'da İzmir Köy Koop Birliği'ne “ilk kadın başkan” seçildi. 13 ilde 1500 kooperatif ortağı ve binlerce çiftçi ile Türk tarımının hak ettiği itibarı kazanması için çalışan Soyer, aynı zamanda Anadolu Üniversitesi Tarım Bölümü öğrencisidir.

Kooperatifçilik ticari bir yapı olsa da gönüllük esasıyla dayanışma içinde, ortak akılla ve demokrasiyle yönetilir. Esas olan, gönüllülüktür. Kadın çalışmaları benim hem toplumsal hem de kişisel sorumluluğum. Şimdi tabii ki gündemde İstanbul Sözleşmesi var. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri de yürüyüşlere maddi ve manevi destek verecek. İstanbul Sözleşmesi'ni iyi anlatmamız lazım. Kafa karışıklığı var. Bu memlekette, hatta dünyada "şiddet" bir sorun. Amerika'nın da şiddetle ilgili sorunu var. Şu an siyah beyaz ayırımından gidiyor, ama şiddet çok büyük sorun. Sadece İstanbul Sözleşmesi'nin değil, birçok kanunun da uygulanması gerekiyor.

Sizin de liderliğinizle İzmir'de "Anahtar Projesi" hayata geçiyor. Tüm kadın örgütlerini, bu alanda çalışanları bir araya getirecek bir proje. Anahtar Projesi neyi amaçlıyor?

NEPTÜN SOYER: Büyükşehir Belediyesi, "kadın çalışmaları bütüncül hizmet merkezi" açıyor. Kadınlar için danışma ve dayanışmanın da ötesinde hizmetler verilebilecek bir kampüs olacak burası. Adı da Anahtar. Tunç Soyer bunu çok önemsiyor; çünkü bu, bir model olacak. Sivil toplum kuruluşlarının yerel yönetimin yapacağı çalışmaların her alanında olması lazım. Mesela kadına şiddete yoğunlaşmış dernekler var, hukuksal bilgi veren dernekler var ya da meslek edindirmeye odaklanmış dernekler var. Bu çalışmaları yapan derneklere yerleşkede ve hizmet merkezinde çalışma imkânı sunulacak. Sosyal Projeler Daire Başkanlığı da yerleşkenin içinde. Bir proje yapılacağı zaman derneklerin başkanları ve yönetimleri ile daha çabuk iletişime geçilebilecek. Bir projede beraber hareket edilecekse, bir afiş hazırlanacaksa, bir söylem gerekecekse iletişimi kolaylaştıracak bir yer. Aynı zamanda kadınlara her türlü eğitimin verileceği "meslek fabrikası" için bir kat düzenlendi. Kadının ailede üzerinde olan bazı sorumlulukları var. Biz aldığımızı söylemiyoruz, ama vermişler. Çocuğa, engelliye, yaşlıya bakmak zorunda. Ne zaman çalışacak, ne zaman sosyalleşecek, ne zaman güçlenecek? Biz bunları kadının üzerinden almak istiyoruz. Kadının böyle bir rolü olduğunu düşünmüyoruz.

Biz ebeveyn olarak bakıyoruz, çocuğun bakımında annesi ve babası eşit derecede sorumludur. Bunun için kreş ve bakım hizmetini de kapsıyoruz. Ayrıca kadın hiçbir şey yapmak istemeyebilir. Evden çıkacak ve bir yere gidecek. Onu orada hoş tutacaklar. Orada arkadaşlarıyla birbirlerine şifa olacaklar. Bir kahve içecek. Bir kafeteryası ve terasları var. Ayrıca 31 odalı da misafirhanesi bulunuyor. Sempozyum yapılabilecek çok büyük salonlar mevcut. Derneklerimiz için bu da çok avantajlı. Konaklamalı sempozyumlar düzenleyebilirler. Gelen hocaları, misafirleri aynı yerleşke içinde ağırlayabilirler. Çok heyecanlandırıyor bu proje beni. Pandemide 65 yaş üstü gönüllülerle bir araya gelmek zor oldu, ama çok yol aldık. Bina epey düzene girdi. En kısa zamanda da Tunç Soyer duyurusunu yapacaktır. Anahtar'ın alt modelleri olabilir. Bir alt model Kınık'ta, diğeri Ödemiş'te açılabilir. Büyükşehir, sistem biraz oturduktan sonra diğeri ilçelerde de yapmak istiyor. Çünkü her yerin sorunları farklı olabiliyor, kilidi farklı yani. Anahtar'ı da oraya özgü olmalı.

İzmir'in Kiraz'ıyla Çeşmesi'nin kilidi kadınlar için aynı olamaz. Böyle "anahtar hikâyeleri" çıkarmak istiyoruz. Kadınların kendi anahtarlarını anlatmalarını istiyoruz, kilitlerinin anahtarlarını bulup açmalarını istiyoruz. Logomuz da çok güzel. İzmir haritasıyla bir anahtar yaptık. Kendimi İzmir'e ait hissediyorum. Birlikte fikir üretmekten, çalışmaktan çok keyif alıyorum. Bir de tabii ki eşimin belediye başkanı olması dolayısıyla sorumluluğumun daha fazla olduğunu düşünüyorum.

“YAŞAMAK İSTEDİĞİMİZ DÜNYAYI SOKAKTAN, MAHALLEDEN BAŞLAYARAK İNŞA ETMEMİZ GEREKİYOR”

Kadınlar için yerel yönetimler neden önemli?

ELİF AVCI: İstanbul Sözleşmesi, TCK 103 tartışması gibi kadınların hayatlarını doğrudan etkileyen, kadınların mücadeleleri neticesinde kazanılmış haklarının gasp edilme tehlikesi ile karşı karşıya olduğumuz bir dönemde bütünlüklü politikanın aslında kadınlar için ne kadar hayati olduğunu bir kez daha deneyimliyoruz. Bu bütün içinde yerel yönetimlerin kadınların hayatlarını geçirdikleri ev içinden başlayıp sokak, semt, mahalle, ilçe, il şeklinde genişleyen bir çemberdeki hizmet ve uygulamalardan sorumlu olduklarını, bu nedenle de kadınların kendini gerçekleştirme süreçlerinde önemli bir yer tuttıklarını söyleyebiliriz.

Türkiye kadınların istihdama, eğitime, sosyal hayata, karar alma mekanizmalarına katılım oranlarında OECD ülkelerinin çok gerisinde bir performans sergiliyor. 2020 Dünya Ekonomik Forumu'nun “Küresel Cinsiyet Uçurumu Raporu” raporuna göre Türkiye, dünya genelinde 153 ülke arasında 130. sırada yer alıyor. 2006 yılında bu sıralamada 105. olan ülkemiz 14 yılda 25 sıraya geriledi. Kasım 2018 verilerinin yer aldığı TÜİK tarafından açıklanan işgücü istatistiklerine göre, 15-64 yaş grubundaki erkeklerin %78,5'i işgücüne katılım gösterirken bu oran kadınlarda sadece %38,3. Benzer bir eşitsizlik istihdam oranında da söz konusu; 15-64 yaş arası erkeklerin %69,5'i istihdam edilirken kadınlarda bu oran %32,6 düzeyinde kalıyor. Tüm bu istatistikler merkezi idarenin sorumlu olduğu alanlar gibi gözüküyor olsa da aslında gündelik hayat pratikleriyle fazlasıyla ilişkili. Çünkü eşitlik ve özgürlük dediğimiz değerler, soyut ve politik değerler olmanın ötesinde somut olarak yaşanan ya da yaşanmayan durumlar. Bunları ‘nasıl yaşadığımız/yaşayamadığımız’ günlük hayatın içerisinde yer alan imkânlar/imkânsızlıklar ile çok alakalı. Türkiye'deki eşitsizlikleri, bu eşitsizliklerin yerel ile ilişkisini kurmadan, kimlerin, nerede, nasıl yaşadığını dikkate almayarak, görmeyerek, bilmeyerek ya da bile isteye yok sayarak gideremeyiz. Çünkü gündelik hayatımız yaşadığımız yerlerde kurulur, oradaki pratiklerimiz de hayatın bütünüdür. Tam da bu nedenle nasıl bir ülkede yaşamak istiyorsak öyle bir ilçe, mahalle, hatta sokak yaratarak adım adım yaşamak istediğimiz dünyayı inşa etmemiz gerekiyor.

Kadınlar ve erkekler hayatı farklı deneyimliyor. İhtiyaçları, sorunları, beklentileri birbirinden çok farklı olabiliyor. Kentin daha geniş bir alanını kullanabilen erkeklere kıyasla mahalle kadınlar için çok daha önemli bir hâle gelebiliyor. Sokağın çamuru, aydınlatması, halk pazarının eve yakınlığı, kreşin, sosyal tesisin, mahalle evinin, sağlık merkezinin varlığı veya yokluğu, evde bakım hizmetlerinin sağlanması, ilçesinde şiddetle ilgili başvuru yapabileceği bir merkezin olması ve sığınma evlerinin varlığı kadınların yaşam kalitesi üzerinde erkeğe kıyasla çok daha fazla etkili olabiliyor. İstanbul'da oturduğu hâlde deniz görmemiş kadın ve çocuklar olduğunu biliyoruz. Uzaktan bakıldığında ‘yoksulluk’ olarak etiketlenilebilecek bu hâl içerisinde aynı yoksul hanedeki erkeğin kenti kullanım pratiklerine baktığımızda bunun sadece yoksulluk değil, bir cinsiyet meselesi olduğunu fark ediyoruz. Tam da bu nedenle İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin 0-4 yaş çocuk sahibi annelere getirmiş olduğu ücretsiz ulaşım hakkı bence oldukça anlamlı bir hizmet.

Hafta içi çeşitli yerlere kadınlar için geziler düzenleyen bir belediye gezilere kimlerin katıldığı üzerine veri tutmaya başladığında fark ediyor ki gezilere sadece 50+ kadınlar katılıyor. Genç kadınların neden katılmadığı konusunu araştırmaya başladıklarında da kadınların çocuklarını bırakabilecekleri bir yer bulamadıkları için gezilere gelmemeyi tercih ettiklerini görüyor ve çocuklu ebeveynler için “Aileme Geziyorum” gezileri yapmaya başlıyor. Benzer bir şekilde kadınların evlerinde ürettikleri ürünleri satabilmeleri için bir pazaryeri oluşturan belediye bu alana çok az kadının gelmesi sonucu bunun nedenini merak ediyor ve kadınlara sorduğunda çoğu kadının oraya ancak birkaç vasıta değiştirerek gelebildiğini öğreniyor. Satış yapılamayan günlerde bunun maliyeti kadınlar tarafından karşılanmadığında kadınların bu alana gelmemeyi tercih ettikleri görülüyor. Belediye hizmetlerine bu gözle bakmaya başladığımızda aslında açılan toplum merkezlerinin -hele de içinde çay ocağı varsa- bir anda erkekler için sosyalleşme alanı hâline gelebildiğini, meslek edindirme kurslarına -bırakacak başka bir yakını yoksa çocuklu veya evde bakıma muhtaç yaşlısı/engellisi olan- kadınların katılmadığını, ‘herkes için belediyeçilik’ olarak anlattığımız olayın aslında ‘herkes için’ olmadığını fark edemiyoruz. Bu nedenle stratejik planlamayı toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifiyle yapmak, performans programlarında kapsayıcı gösterge setleri kullanmak ve sunulan hizmetlerin sosyal etki değerlendirmesini yapmak gerekiyor.

Türkiye'de kadınların %62,5'inin (erkeklerin ise %5,4'ünün) herhangi bir kişisel geliri bulunmamakta. Bu nedenle cebinden para çıkmasına gerek kalmadan ulaşabileceği hizmetler kadınlar için büyük önem taşıyor. Eğitim Reformu Girişimi'nin son raporuna göre, Liseye Geçiş Sınavı (LGS) 2020 kapsamında yapılan merkezi sınav sonuçlarında ilkököl mezunu annesi olan öğrencilerle lisansüstü mezunu annesi olanların arasında 120,5 puanlık bir fark var. OECD, kadın ve erkeklerin işgücüne katılım oranlarının birbirine yaklaşması durumunda, 2030 yılı itibarıyla Türkiye'nin de dahil olduğu tüm OECD ülkelerinin toplam ekonomilerinde %12'lik potansiyel bir artış sağlanacağını öngörmekte. Bu nedenle yerelde kadınlara yönelik yapılan her yatırımı aslında Türkiye ekonomisine ve geleceğimize yapılan bir yatırım olarak da okumak gerekiyor.

İktidar ekonomik sorunları, göçmen krizini, Kürt sorununu, kadın erkek eşitsizliğini, derinleşen yoksulluğu toplumu daha da kutuplaştıran, baskıcı bir siyasal iklim ile yönetmeye çalışıyor. Sosyal, ekonomik pek çok kazanımda gerileme yaşıyoruz. Geri dönüşü imkânsız çevre, doğa, kültür tahribatları gerçekleşiyor. Toplum “temkinli” bir şekilde çıkış yolları aramaya çalışıyor. Bu noktada, ulusal siyasetin kemikleşmiş ve gündelik ihtiyaçlara çözüm üretmeyen yapısına karşı yerelin yükselişine ve farklı bir yönetim şeklinin nasıl olabileceğine dair bir perspektif arayışına da tanıklık ediyoruz. Ben bu dönemi biraz 1970'lere benzetiyorum. 1973'te başta Ankara, İstanbul, İzmir ve Adana gibi büyük kentler olmak üzere 41 şehirde muhalefet partilerine mensup adayların seçimi kazanmasıyla başlatılan toplumcu belediyeçilik hareketinin başka bir fazını yaşamaya başladık Gezi Eylemleri'ni takiben gelen yerel seçimlerde. Bu dönemde ekilen tohumların 2019 yerel seçimlerinde çiçeklenmesini izledik. Bunun en büyük sebeplerinden birinin kurulan dil ve gündeliğin/yerelin özellikle kadınların ve çocukların ihtiyaçlarını gören politik vaatler olduğunu düşünüyorum. Türkiye siyasetindeki bu dönüşümün kadınlarla başladığını görmek ve aksiyona geçmek bu yüzden çok önemli.

Yerel yönetimler toplumsal cinsiyet eşitliğini hayata geçirmek için neler yapabilir?

ELİF AVCI: İlk olarak -her ne kadar eskidiği gibi bir izlenim yaratılsa da- yerel seçimlerde kadın kotaları çok önemli bir uygulama. Türkiye'deki tüm belediye meclislerinde kadın meclis üyesi oranı %10,7 iken belediye başkanı oranı %3,2'de kalıyor. Bu oran hem TBMM'deki kadın temsil oranından düşük hem de Avrupa yerel yönetimlerdeki kadın temsili sıralamasında en alt sırada. Öte yandan, yerel yönetimlerde danışman, genel sekreter, daire başkanı ve diğer karar alıcı ya da uygulayıcı pozisyonlardaki kadınların oranı hakkında net bir bilgi sahibi değiliz. Bütün bu yerel yönetim pozisyonlarında kadınların adil şekilde temsil edilmesi için kota uygulamalarının hayata geçirilmesi, kadın-erkek eşitliği protokollerinin kabul edilmesi ve eşitliği yerelde tesis etme konusunda motivasyon sahibi yöneticilerin görevlendirilmesi şart. Temsilde sayısal eşitliğin yanı sıra yerelde politika ve uygulama üreten kadınlara kendi sözlerini hayata geçirmeleri için alan açmak da oldukça önemli.

Röportaj

“ELİF AVCI”

İBB Kültür Politikaları
Koordinatörü
YERELİZ Yönetim Kurulu
Başkanı

ELİF AVCI

Bilgi Üniversitesi Psikoloji bölümünün ardından Bilgi Üniversitesi İnsan Hakları Hukuku, Rome Business School Siyasal Pazarlama ve Bradford Üniversitesi Barış, Dayanıklılık ve Sosyal Adalet programlarında yüksek lisanslarını tamamlayan Elif Avcı, sivil toplumda uzun yıllar gönüllü ve profesyonel olarak çalıştı.

Şişli Belediyesi Toplumsal Eşitlik Birimi'nde Sosyal Politika Uzmanı ve Şişli Kent Konseyi'nde genel sekreter olarak görev yaptıktan sonra Ekrem İmamoğlu'nun adaylık kampanyasında sosyal politikalar ekibinde yer aldı.

Kurucularından olduğu Yerel İzleme Araştırma ve Uygulamalar Derneği (Yereliz) yönetim kurulu başkanlığını yürüten Avcı, aynı zamanda İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde Kültür Politikaları Koordinatörü olarak çalışmaktadır.

Karar alıcı ve uygulayıcı yerel yönetim mensuplarının hem kendi aralarında hem de diğer kadın hemşerilerle bir araya gelerek toplumsal cinsiyet eşitliği ekseninde yol haritası çizmeleri gerekiyor.

Eşitlik için planlama yaparken kadınların ataerkil toplum dinamiklerinden bir süre de olsa uzak kalacakları “güvenli alanlar” kurmak elzem. Bu güvenli alanları, stratejik plan yazım sürecinde oluşturulacak kadın odak gruplarından, belediye meclisindeki toplumsal cinsiyet eşitliği komisyonuna; kent konseyindeki kadın meclisinden, belediye personeli arasında gerçekleştirilecek yalnızca kadınlara açık toplantılara; kadın hemşeri buluşmalarından, mahalle kadın forumlarına kadar pek çok biçimde oluşturmak mümkün.

Toplumsal cinsiyet eşitliği, kaldırım genişliğinden iklim politikalarına kadar çok farklı başlıklarla ilgili olduğu için kadınların kendi fikirlerini üretebileceği alanların sağlanması, gerçekçi bir planlama yapılabilmesi için oldukça önemli.

Kadınlara güvenli alanlar yaratmaya ek olarak istişareyle ve diyalogla ilerleyen her aşamada cinsiyet dengesini gözetmeliyiz. Belediye olarak düzenlenen toplantı, çalıştay, panel, odak grup vb. etkinliklerde hem konuşmacı hem de katılımcılar için %50 cinsiyet dengesini gözetmek, yeterli kadın katılımını sağlayamadığımız durumlarda buna dair önlemler almak (ilk soruda konuştuğumuz çocuk, yaşlı bakım sorumluluklarına çözümler üretmek vb.) gerekiyor. Toplantılardaki cinsiyet dağılımını bir kurum göstergesi hâline getirerek belediyenin performansını ölçmekte kullanmak, dönüşüm sürecini ve bu yaklaşımı kurumda oturtmak için bir yöntem olabilir. Cinsiyet dengesine ek olarak da kadınların homojen bir grup olmadığı, farklı kadınların farklı ihtiyaçlara sahip olduğu bilincine varılarak hareket edilmeli. Yaş, ırk, etnisite, inanç, engel durumu, ekonomik durum vb. dağılımı gözetilerek planlama yapılmalıdır. Bu farklılıkları görmeyen politika ve uygulamalar sadece eksik değil, sorunludur.

Yerel yönetimlerin toplumsal cinsiyet eşitliğini gerçekleştirmesi için atması gereken bir başka adım ise "toplumsal cinsiyete duyarlılık" kavramını ve kültürünü kurum içinde yerleştirmek olmalı. Toplumsal cinsiyet çalışmalarını sadece sosyal hizmetlerin alanı olarak düşünüp stratejik plana, bütçeye, kentsel planlama süreçlerine, satın almaya, İK yönetmeliklerine, kültür politikalarına toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifiyle bakmadığımız sürece eşitliği sağlamamız mümkün değil. Bu noktada çalışmaya başlamak isteyen belediyelere ilk olarak Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi'nin (CEMR), Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartı'nın imzalanmasını önerebilirim. Bu şartı imzaladıktan sonra belediyenin 2 sene içerisinde bir Toplumsal Eşitlik Eylem Planı hazırlaması gerekiyor. Stratejik plan sürecinde toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çalışmaları planlarına koymamış olan belediyeler revizyon sürecinde bu eksiklerini kapatabilir ve eylem planlarını yazarak toplumsal cinsiyet eşitliğinin kendi yerellerinde hayata geçirilmesi için yol haritalarını oluşturabilir. Bu sürece başlamak için en başta siyasi bir irade gerekiyor olsa da bazen siyasi irade gösterildiği hâlde belediyenin çeşitli aşamalarındaki dirençler nedeniyle veya belediyelerde bu süreci yönetecek nitelikli personel bulunmaması sonucunda süreç sekteye uğrayabiliyor. Bu gibi durumlarda sürecin sona ermemesi için belediyelerin alanda uzman derneklerden destek alması, sürece dahil olacak tüm bileşenlerin kapasitelerinin geliştirilmesi gerekiyor.

Toplumsal Eşitlik Eylem Planı'na ek olarak Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme çalışmalarının da belediyede başlaması, bütçeye toplumsal cinsiyet perspektifiyle bakılması yapılması gereken bir başka temel çalışma. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme, bütçelerdeki -sosyo/ekonomik açıdan cinsiyetler arasındaki- mevcut adaletsizliklerin azaltılması için kamusal kaynakların daha etkin kullanılmasına imkân verir. Bu şekilde belediyenin taahhütlerinin bütçeye ne derece yansıdığı görülebilir.

Yukarıda bahsettiğim temsiliyeti artırmayı, Eylem Planı hazırlamayı ve Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçelemeyi bir belediyenin kendi yerinde toplumsal cinsiyet eşitliğini hayata geçirmek için yapması gereken üç temel aşama olarak özetleyebilirim. Ancak kuşkusuz ki bu aşamaların sağlanması, etki değerlendirme süreçlerinin örülmesi ve sürdürülebilir kılınması için kalıcı kurumsal mekanizmaların oluşturulması şart.

Meclis Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu'nu (veya Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu), Kadın (ve Aile) Müdürlüğü'nü, Eşitlik Birimleri'ni bu mekanizmaların içinde sayabiliriz. Eşitlik Birimleri'nin bu noktada özel ve spesifik bir yeri olduğunun altını çizmek isterim.

Eşitlik Birimleri, yerel yönetimlerin planlama/programlama süreçlerine toplumsal cinsiyet eşitliği prensibinin yerleştirilmesi, bu sürece paralel olarak yerel yönetimler ile kadın örgütlerinin güçlendirilmesi ve aralarındaki işbirliği fırsatlarının artırılması amacıyla başlatılan Kadın Dostu Kentler Birleşmiş Milletler Ortak Programı'nın önemli bir kazanımıdır. Program sonucunda İçişleri Bakanlığı tarafından yayınlanan 2010/10 sayılı genelge ile tüm kamu kurumlarında ve yerel yönetimlerde Eşitlik Birimleri ve Eşitlik Komisyonları'nın kurulmasının önu açılmıştı. Bu genelgeyle eşitlik politikalarının uygulanması ve yaygınlaştırılması hukuki bir destek daha kazanmıştır.

Eşitlik Birimleri temsiliyeti artırma, eylem planı hazırlama ve toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemeyi hayata geçirme gibi alanlarda itici güç olacağı gibi, stratejik plan yapım süreçlerinin de etkin bir parçası hâline getirilmelidir. Şu an stratejik plan revizyon döneminde olduğumu bildiğim birçok belediyeye -varsa Eşitlik Birimleri'ni sürecin parçası yapmalarının yanı sıra- ilham olabileceğini düşünerek tematik alanlarda yapılabilecek hizmet bazlı çalışmalardan da birkaç öneride bulunmak istiyorum:

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele: Kadın sığınma evi ve sığınma evi sonrası konuk evi açmak, şiddet hattı kurmak, danışma merkezi oluşturmak, cinsel şiddet kriz merkezi açmak, gölgede yer alan kadın tuvaletlerinin arkasına kadına yönelik şiddetle ilgili bilgilendirme posterleri yerleştirmek...

Toplu Sözleşme Süreci ve İK Politikaları: Babalık iznini uzatmak (Şişli Belediyesi tarafından babalık izni 2018 senesinde 30 güne çıkarılmıştır), şiddet uygulayan personelin maaşının 1 yıl süreyle eşine ödenmesi, işe alım sonrası zorunlu toplumsal cinsiyet ve insan hakları oryantasyonu, taciz ve istismara sıfır tolerans yönetmeliği, tüm kademelerde cinsiyet eşitliği dengesini kurmak, kota uygulamak ve geliştirmek...

İstihdam: Kadın üretici pazarları kurmak, kadın kooperatiflerine satış ofisleri sağlamak, freelancer kadınlara yönelik ortak çalışma alanları oluşturmak, 'erkek işi' olarak görülen alanlarda sadece kadın personele yönelik iş başvuruları açmak, başvuruya yeterli aday bulunmadığı durumda meslek edindirme kurslarıyla ihtiyaç duyulan personeli yetiştirmek. Örneğin, İBB'de kadın tren sürücüsü sayısını artırmak amacıyla 4 aylık teknik ve teorik eğitim programı düzenlenerek zorunlu eğitimi tamamlayan adayların göreve başlaması sağlandı.

Bakım Hizmetlerindeki Yükün Paylaşılması: Kreş, yaşlı gündüz bakımevi, engelli gündüz bakımevi, oyun grupları (kreşlerde limitli sunulabilen eğitim hizmetine alternatif olarak meslek edindirme kurslarına, kültürel faaliyetlere gelen kadınların çocuklarını bırakabileceği oyun grupları oluşturmak, kadınların belediye hizmetlerinden faydalanmasını artıracaktır.

Ayrıca kreşlerin genelde hafta içi belli saatler arası eğitim verdiğini düşündüğümüzde akşam ve hafta sonu saatlerinde oluşturulabilecek oyun gruplarıyla daha çok çocuğa hizmet verilebilir.)

Yerel yönetimlerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda aktif rol almanın ötesine geçerek proaktif rol de almaları da gerekiyor.

Başka bir deyişle, belediye sorun çözmekle kalmayıp sorunlarını çözmeleri için kadınları güçlendiren, hizmet kadar aktör de üreten bir yapı hâline gelmeli. Yukarıda bahsedilen uygulamaların pek çoğu kurum içindeki ve çeperindeki kadınları güçlendiriyor, ancak yerel yönetimler yönettiği kentin toplumunu ve sivil toplumu durağan bir yapı olarak görmemeli ve hâlihazırda toplumsal cinsiyet eşitliği için mücadele eden kadınları da desteklemeli, güçlendirmeli. Gençlere yönelik, flört şiddetiyle mücadele kampanyası ve eğitimleri; kadınlara yönelik siyaset okulları, kadın girişimci eğitimleri; kadın pazarcılar için özel alanlar bunlara iyi birer örnek. En az bunlar kadar önemli olan başka bir yöntem ise, bu faaliyetleri ve daha fazlasını yürüten sivil toplum kuruluşlarına ve yerel aktivistlere destek vermek, işbirliğinde bulunmak ve onları kamusal alanda desteklemek. Kent konseyleri -özellikle sivil toplumun örgütlü olmadığı küçük kentlerde- bu açıdan çok kıymetli. Kadın hareketinin örgütlü olmadığı kentlerde, kent konseyinin (mevzuat tarafından atfedilmiş) "tavsiye ve istişare organı" işlevi aşarak kendi doğaldan güçlü kadın meclisleri ortaya çıkması tesadüf değil. Kent konseyleri ve buradaki kadın meclisleri desteklenerek kentteki kadın hareketi güçlendirilebilir.

İstedikten sonra yerel yönetimler toplumsal cinsiyet eşitliği alanında neredeyse her şeyi yapabilir. Burada en temel olan, niyet ve istek. Yukarıda çeşitli tematik alanlarda verdiğim örneklerin çok daha fazlasını kadın temsili ve katılımı sağlandığında zaten kadınlardan ve kadın örgütlerinden duyacaktır belediyeler, yeter ki bu kapıları açık tutsunlar.

“TOPLUMSAL CİNSİYETE DUYARLI BÜTÇELEME; EŞİT HAKLAR - FARKLI İHTİYAÇLAR”

Röportaj

“HALE KARGIN KAYNAK”

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
Sosyal Hizmetler Dairesi
Başkanı

Yerel yönetimler toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bakış açısının geliştirilmesine ve yasalarda eşitliğin sağlanmasına yönelik çalışmalarda bulunmalıdır. Bu bağlamda yerel yönetimler; TCDB (toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme) uygulamalarının tasarım ve uygulama süreçlerine entegre edilmesi için yönerge hazırlamak, gerektiğinde bu yönergeyi revize etmek, çalışmaları koordine etmek, toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımını yerel yönetim anlayışına yerleştirmeye yönelik eğitimler düzenlemek ve bütçenin cinsiyetler arasında adil dağılımını öngören stratejik plan çalışmaları yapmak sorumluluğundadır.

Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme; eşit haklar-farklı ihtiyaçlar ilkesiyle bütçe sürecinin tüm aşamalarının kadınların/erkeklerin ihtiyaçları ve hakları dikkate alınarak yapılandırıldığı ve değerlendirildiği bir stratejidir.

Birleşmiş Milletler Kadının İnsan Haklarının Geliştirilmesi Ortak Programı ve Sabancı Vakfı Hibe Programı'nın proje çağrısına karşılık olarak Eskişehir İş ve Meslek Sahibi Kadınlar Derneği toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme eğitimi projesi oluşturmuştur. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Eğitim Projesi çok ortaklı bir projedir. Projenin sahibi ve yürütücüsü Eskişehir İş ve Meslek Sahibi Kadınlar Derneği'dir. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Anadolu Üniversitesi Kadın Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi (AKAUM) ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ESKAM) de projede ortak olarak yer almışlardır. Söz konusu proje toplam yedi ayda gerçekleştirilmiştir.

Projenin amacı; Eskişehir kentinde yerel yönetimlerin bütçelerini toplumsal cinsiyet eşitliği duyarlılığıyla takip edecek, harcamaların yerel düzlemde kadın-erkek eşitliği eksenli yapılabildiğini değerlendirecek, eşitliği önceleyen bir bütçe planlaması yapacak, harcamalar konusunda denetleme ve lobi faaliyetleri yürütecek bir platform oluşturmaktır.

Projenin önemli etkinliklerinden olan Arama Konferansı'na, kamu kurum/kuruluşlarından, meslek odalarından ve sivil toplum kuruluşlarından temsilciler davet edilmiştir. Bu toplantı, toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme konusunda Eskişehir'de kurum/kuruluşlarda farkındalık yaratma, konunun bu kurumlardaki hazırlık ve uygulama süreçlerine dahil edilmesini sağlama aşamasında oldukça faydalı bir faaliyet olmuştur. Bu toplantıdan sonra katılımcılar arasında gönüllülerle Eskişehir Eşitlik Platformu (ESEP) kurulmuştur. Eskişehir Eşitlik Platformu (ESEP) da bu ilkelerle kurulan, Türkiye'de TCDB'yi doğrudan kendisine faaliyet alanı seçen ilk sivil platformdur.

ESEP'İN KAZANIMLARI

ESEP, TCDB literatüründe adı geçen kişilerden bazılarını (Ebru Özberk, Mustafa Şahin, Özgün Akduran, Laden Yurttagüler) gerek arama konferansında sunucu gerek atölye çalışmalarında eğitimci vasfıyla Eskişehir'e davet etme ve kendilerini alandaki çalışmalarıyla birlikte tanıma fırsatına kavuşmuştur. ESEP, yol haritasını dönemin ihtiyaçlarına göre kendisi belirlemiş ve uygulamıştır. Yerel yönetim TCDB uygulamalarını izlemesini sağlamanın yanı sıra yaklaşan yerel seçimleri fırsat bilerek yerel yönetici adaylarına yönelik bir TCDB protokolü hazırlamış, seçime girecek partileri ziyaret edecek ekipler oluşturarak TCDB protokolü esaslarını anlatma ve imzalatma şansını yakalamıştır. ESEP, farklı cinsel yönelimdeki kişileri (LGBTİ bireyler) bünyesinde bulundurmaktadır. Ekip çalışmasıyla -feminist çalışmalardaki yeni açılımlardan da yararlanılarak- toplumsal cinsiyetin kadın-erkek eşitsizliğine odaklı yaygın kullanılan tanımının ötesinde anlatım gücü daha yüksek ve tüm cinsel kimlikleri kapsayan bir tanımda uzlaşmıştır. ESEP, tüzel kişiliğe kavuşmadan da vatandaşlık hakları çerçevesinde cinsiyet körü olarak yapılabilen stratejik planları, organizasyon ve operasyon şemalarını, kamu harcamalarını izleme hakkını kullanabileceğini öğrenmiştir.

ESKİŞEHİR EŞİTLİK PLATFORMU'NUN (ESEP) KAZANDIRDIKLARI:

Eskişehir kapsamında geniş ölçekli arama konferansı raporu ve üç günlük atölye çalışmaları raporu da dahil edilerek TCDB alanında genel literatür bilgisini ve yerel ESEP deneyimini içeren bir proje kitabı hazırlanmıştır. ESEP'in kitabı Türkiye'deki yerel yönetimlere, kadın araştırma merkezlerine, kadın ile ilgili çalışan vakıflara ve barolara dağıtılmıştır. TCDB'yi temel faaliyet alanı kabul eden ülke genelindeki ilk platformu Eskişehir'e kazandırmıştır. Eskişehir'de faal olan STK'ların bu platforma dahil olmalarına, etkin katılım sağlamalarına, kapasitelerinin gelişmesine, kurumlar arası çalışma kültürü ve işbirliği deneyimlerinin artmasına olanak tanımıştır. ESEP; STK, üniversite ve yerel yönetimlerin birlikte uyum içerisinde çalışabildiğini göstermiştir.

Yerel yönetimi düzenli ve zamanında ziyaret ederek yerel kamu harcamalarının, stratejik planların, organizasyon ve operasyon şemalarının, istihdam politikasının, kurum içi ölçüm dokümanlarının sivil bir şekilde izlenmesini sağlamıştır.

Bünyesinde bir ulusal haber muhabiri bulunan ESEP, düzenlenen eğitimlere haber muhabirinin de katılmasını sağlayarak medyada dil birliği oluşturmuştur. Aynı zamanda izleme yapılabilecek bir kaynak yaratmıştır. Yerel medyayla kurmuş olduğu yakın temas sayesinde kurum ve parti ziyaretleriyle TCDB'yi anlatma şansına kavuşmuştur. Böylelikle önce Eskişehir'in sonra Türkiye'nin haberdar olmasını sağlamıştır. Bu ilk ESEP projesinin ardından ESEP Güçleniyor Projesi de yine aynı ortaklarla ve proje sahibiyile yürütülmüştür. Amacı, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'ni toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme faaliyetlerinin inşası konusunda harekete geçirmektir. Toplumsal Cinsiyet Şehir Protokolü'ne imza atan 63 kuruma toplumsal cinsiyete duyarlı faaliyetlerinin inşası konusunda destek vermiştir. BMOP 2013 hibe çağrısında hibe almaya hak kazanan "Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçe Uygulamalı Eğitimi (TCDB Uygulamalı Eğitimi)" projesinin en önemli çıktısı olan Eskişehir Eşitlik Platformu'nu güçlendirmiştir.

Eskişehir'in İdeal Kent Ödülleri başvurusu kapsamında Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Kadın Danışma Merkezi ve Eşitlik Birimi tarafından yapılan çalışmalar sonucunda, 2019 yılında belediyemiz "Kadın Dostu Kent" ödülünü almıştır. Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi ve Eşitlik Birimi tarafından yapılan çalışmalar şu şekildedir:

KADIN DANIŞMA MERKEZİ CEZAEVİNDE: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi ve Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı işbirliğiyle T.C. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü H Tipi Cezaevi'nde bulunan hükümlü kadınlar için üreme organları ve işlevleri, temizlik-beslenme, güvenli annelik, doğurganlığın düzenlenmesi, üreme sağlığını koruyucu davranışlar, iletişim, cinsellik, haklar, çocuklar ve ergenler, genel sağlığı koruyucu davranışlar modüllerini içeren 'Kadın Sağlığı Eğitim Programı' düzenlenmiştir.

KADIN DANIŞMA MERKEZİ İLÇELERDE: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi şehir merkezine uzak olan yerleşimlerde ikamet eden kadınlara yönelik Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi tarafından ücretsiz yerinde danışmanlık ve eğitim hizmetleri, Psikolojik Danışmanlık Hizmeti, Beslenme ve Diyet Danışmanlığı hizmeti, KETEM' e ücretsiz servis hizmeti, Kadın Sağlığı Eğitim Programı, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Semineri, Sağlıklı Beslenme Semineri verilmektedir.

KADINLARIN SAĞLIK HİZMETİNE ERİŞİMİ HİZMETİ: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi tarafından kırsalda yaşayan kadınların kanser erken teşhis ve tarama hizmetine ulaşabilmeleri için ücretsiz servis hizmeti sağlanmıştır. Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi'nde verilen tarama hizmeti 30 yaşından sonra rahim ağzı kanseri taraması, 40 yaşından sonra meme kanseri taraması, 50 yaşından sonra kadın ve erkeklerde kalın bağırsak kanseri taramasına yöneliktir.

ERKEKLERE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ SEMİNERLERİ: Kadın Danışma Merkezi tarafından belediyede çalışan erkek personele toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık seminerleri düzenlenmiştir.

KADINLARA ARABA BAKIM KURSU: Eşitlik Birimi tarafından toplumsal cinsiyette eşitlik sağlamak amacıyla kadınlara dört hafta süren uygulamalı araba bakım kursu düzenlenmiştir. Kurs kapsamında motor bakımı, lastik, silecek, yağ ve far bakımı gibi eğitimler verilmiştir. (<https://www.cnnturk.com/yerel-haberler/eskisehir/kadinlara-araba-bakim-kursu-1068018>)

KADINLARA EVDE TAMİR KURSU: Kadınların günlük yaşam becerilerini güçlendirmek amacıyla dört hafta süren "Kadınlara Tamir Kursu" düzenlenmektedir. Kursta kadınlara lamba ve sigorta tamiri, avize takma, sehpa tamiri ve montajı, çerçeve takma ve musluk tamiri eğitimleri verilmiştir. (http://www.eskisehir.bel.tr/icerik_dvm.php?icerik_id=4253&cat_icerik=1&menu_id=24)

PANDEMİ SÜRECİNDEKİ ÇALIŞMALAR:

- Covid-19 pandemisi sürecinde psikolojik danışmanlık, aile danışmanlığı ve beslenme-diyet danışmanlığı online devam etmiştir. (http://eskisehir.bel.tr/icerik_dvm.php?icerik_id=5841&cat_icerik=1&menu_id=24)
- Kadınlara yönelik "Evde Kal" konulu öykü yarışması düzenlenmiştir. (http://eskisehir.bel.tr/icerik_dvm.php?icerik_id=5866&cat_icerik=1&menu_id=24)
- Sosyal Yardım Gıda Paketi İhalesi'ne hijyen paketi dahil edilmiştir.
- Kadınlar için şiddetten korunmaya yönelik danışma hatlarının şehirde yaygınlaştırılması: Eskişehir Baro Kadın Komisyonu işbirliğiyle (Kalabak Su ve Halk Ekmek büfeleri üzerindeki 250.000 adet broşür ve billboard afişleri aracılığıyla) Eskişehir halkı bilgilendirilmiştir.

SIRADAKİ FAALİYETLER:

- Kadınlara yönelik "Kontrollü Sosyal Hayat" konulu öykü yarışması düzenlenecektir.
- Kadın Sağlığı (KSEP) eğitimlerinin online olarak devam etmesi yönünde hazırlıklar tamamlanmıştır. Duyurusu yapılarak yeni taleplerle online dersler başlatılacaktır.

“KENT KONSEYLERİ KAPSAYICILIĞIN EN DEMOKRATİK UYGULANDIĞI PLATFORMLAR”

Siz, oldukça aktif bir kent konseyi yöneticisisiniz. Kent konseyinin yerel yönetim açısından önemi nedir? Bu konuda neler yapıyorsunuz?

NAZİK IŞIK: Ben hem İzmir Büyükşehir hem Karabağlar Kent Konseyi başkanım. İzmir Kent Konseyi Başkanlığı'na 29 Şubat'ta seçildim. Hemen arkasından pandemi başladı. Bu nedenle kent konseyi bünyesinde yüz yüze toplantı imkânı hâlen çok sınırlı. İzmir Kent Konseyi'nin seçim sistemi -tüm birimlerinde ve benim olduğum ana yürütmesinde de- oldukça karmaşık. Kapsayıcılık açısından güçlenmeyi hedefleyen, bir merkezden yönetilmeyi sona erdirmeye çalışan, farklı seslerin mutlaka bulunmasını öngören bir seçim sistemi var. Bu meclisler için değil, ama yürütme kurulu için öyle. Gerçekten üzerinde düşünülmüş, 10 sene önce oluşturulmuş bir kent konseyi. Ben ilk kadın başkanım, ama benden önce elbette emek vermiş insanlar var.

Siyasetteki daralmanın, siyasi partilerin aşırı merkezleşmiş olmasının, siyasi partilerle sıradan insanlar arasında hatta kendi üyeleriyle genel merkezleri arasındaki iletişimin de çeşitli sıkıntılarının olduğu gayet açık. Yani siyasete bugün içinde bulunduğu sınırlar dahilinde bakıldığında kent konseyleri önemli bir avantaja sahip. Kapsayıcılık açısından kent konseyinin inanılmaz bir genişliği var. Bu genişliğin garantörü siyasi partinin tutumu, siyasi parti genel merkezinin ya da il başkanlarının tutumundan daha ileride bir noktada. Bizatihi örgütlü sivil güçlerin elinde. Aradaki önemli fark, bence böyle bir şey. Tabii ki sivil toplumun içinde bulunduğu koşullar, sınırlar, eksiklikler, hak temelli çalışma bilgisine ve bilincine sahip sivil toplum örgütlerinin azlığı ayrı bir konu. Örneğin, eşitsizlikler ve ayrımcılık nedeniyle sivil toplum çalışmalarına katılmada güçlük çeken -siyasette olduğu gibi- çok sosyal grup var: Kadınlar gibi. Engelliler, farklı etnik kökenlerden olanlar, Romanlar, Lazlar gibi. Bu tür problemlerin siyasetteki sonuçlarıyla kent konseyindeki sonuçları arasında benzerlikler var. Siyasi partiler bu sınırları aşmak konusunda özel bir çaba içerisinde olabilirler -bence olmalılar- ama kent konseyleri açısından bu, keyfi kararımıza kalmış bir durum değildir, mecburiyettir. Gerçekten ben son 5 yıldır Karabağlar Kent Konseyi'nde kapsayıcılığın genişleyebilmesi ile ilgili epeyce bir mesafe kaydettiğimizi düşünüyorum arkadaşlarımla birlikte. Benzer şekilde İzmir Kent Konseyi'nde de pandemiye rağmen ilk adımlarımızı attığımız kanaatindeyim. Karabağlar'da başkan seçildiğimde Kadın Meclisi Kongresi yapmam gerekiyordu. Baktım Karabağlar'da bir tane kadın derneği var. 8 kişilik yönetim seçeceğim. Oradaki örgütlenmeyi, kapsayıcılığı katılımcılık açısından geliştirmenin bir görev ve zorunluluk olarak ortaya çıktığı durumlar var. Size son dönemde kriz yönetimiyle ilgili İzmir Büyükşehir'den bir örnek vereyim. Başkan Tunç Soyer pandemiyi izleyen ilk ayda -yani Nisan ayı başında- kriz yönetimi üst kurulu kurdu.

Belediye içerisinde zaten hemen kurmuştu. Ama kriz yönetimi üst kuruluna sivil toplum kuruluşlarını da davet etti. Buradaki sivil toplum kuruluşları; Tabip Odası, Baro, TMMOB, İyilik Var Platformu ile İzmir Dayanışma Gönülleri gibi şehrin farklı yerlerinde faaliyet gösteren STK ağılarıydı. Bunlardan oluşan bir sivil toplum danışma ve ortak akıl üreticisi grup oluşturdu. Kriz yönetimine bunları da dahil etti.

Yine Karabağlar'da siyasi partiler çalışma grubumuz vardır. Siyasi parti delegelerini -Karabağlar'daki bütün siyasi partilerin kent konseyinde delegesi var- bir araya getiriyoruz. Senede birkaç kere toplanıyoruz. Mesela ben Mayıs ve Haziran aylarında iki toplantı yaptım bu gruptaki delegelerle. Adalet ve Kalkınma Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi dahil bu sözünü ettiğim gruba. Bu da bizim yaklaşımımızla alakalı. Birbirinden bu kadar farklı, normal şartlarda aynı masaya oturmayan siyasi partilerin temsilcileri kent konseyi söz konusu olduğunda aynı masaya oturabiliyorlar. Belediye meclislerinin sivil toplumdaki akıl ve bilgi almak, ihtiyaçlarını duymak için özel çabası elbette olabilir ve olmalıdır. Kent konseyi doğru işletilirse bu çabanın örgütlere yayılmasında çok önemli avantajlar sağlanabilir. Bir diğer katılımcılık örneği, stratejik planlama konusudur. Kent konseylerinin bence en zayıf olduğu alanlardan biridir. Bu nedenle özellikle anlatmak isterim size. Bütün bunları yapabilmek için kent konseyinin kurulu olduğu alandaki sivil toplum örgütleriyle yoğun ve yakın ilişkilerin olması, onları kapsayan, gerçekten içinde yer aldıklarını hissettiren bir karar mekanizmasına ve yapıya sahip olması gerekiyor. Aynı zamanda STK'ları da güçlendiren belediyenin imkânlarından yararlanmalarında adalet ve eşitlik ilkeleri içerisinde köprü olmayı sağlayacak bir yerde durması zorunlu hâle geliyor.

Kapsayıcılığın en önemli hedef kitlesi olan kadınların kent yaşamına daha aktif katılımı, kent kullanımının genişletilmesi ve kadın hakları konusunda neler yapılabilir? Kent konseyleri nasıl bir sorumluluk alabilir? Demokratik izleme platformu nasıl olmalıdır?

NAZİK IŞIK: İzmir Kent Konseyi Kadın Meclisi'nin 2020-2021 iş planlarıyla ilgili toplantısında arkadaşlarımla birlikte Büyükşehir Stratejik Planı'nın stratejik plan revizyonu çalışmasına Kadın Meclisi'nin, İzmir'deki kadın kuruluşlarının ve kadınların nasıl katılabileceği hakkında bir plan yaptık. Kendi alt projemizi oluşturduk.

Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı'nı hayata geçiriyoruz. Kadın sivil toplum örgütü tarafından geliştirilmiş 16 haftalık olan bu program, kadınları ulusal ve uluslararası yasal hakları ve cinsiyet ile ilgili problemler konusunda bilgilendiren, kadınların iletişim yeteneklerini geliştiren bir güçlenme programıdır. Biz bu programların 15'sini pandemiden önce bitirdik. Her birine ortalama 16-20 kişi katılıyor. Bu programlar bize mahallelerde, Karabağlar'da yaşayan pek çok kadınla tanışma fırsatı sağladı. Bu fırsat kadınların güçlenmesine olanak tanıyarak kent konseyinde yer almaya başlamaları sonucunu getirdi. Semt merkezlerindeki kadınlardan 2 delegemiz var. Evlerde belediyenin ücretsiz danışmanlık ve sosyal yardım hizmetlerinin tanıtım toplantılarını yapıyorlar. Yani hayatlarında çocuklarına eğitim olmanın ötesinde öğretmenlik hiç yapmamış bile olsalar -öyle değildir elbette- başka insanlara eğitim verme şansını yakaladılar. Özel programlar uyguladık, mikro üretim teknikleriyle çalıştık. Mesela KİHEP programı bütün bu çalışmaların üstüne inşa edildi ve kadın lider yetiştirmek için bir baz oluşturdu bizim açımızdan. Yurttaşlık eğitimleri bizim için çok önemli oldu. KA.DER'le ortaklaşa yaptığımız, geliştirdiğimiz programlar bunlar. Verdiğimiz yurttaşlık eğitimlerinde özellikle yerel yönetimlerde, yerelde kadınlar açısından eşit ve eşitleyici hizmet nasıl olur konusunda çalıştık. Siyasete katılmanın nasıl bir şey olduğunu örneklerle rol modellerle anlattık. İş aramaktan fason çalışmaya kadar pek çok alanda aracısız iş nasıl yapılır konusuna kadar pek çok alanda güçlendirici programlar yürüttük.

Biz sadece insanları bilgilendirmek, bilgiyle güçlendirmek üzerinde durmadık. Liyakatin çok değerli olduğuna inandık ve insanları sorumlular, yöneticiler hâline getirmek için de çaba harcadık. Örneğin, Engelli Anneleri çalışma grubunu kuran kadın arkadaşımız bugünkü engelli Meclis Başkanı'dır. Örneğin, Ekolojik Denge ve Hayvan Hakları Çalışma grubunu kuran arkadaşımız bugün Kent Konseyi Yürütme Kurulu üyesidir. Yani kent konseyine emek veren, iş yapan, kendini geliştiren arkadaşlarımıza kapımızı ve yüreğimizi açan bir tutum içerisinde olduk. Temsil ve yetkilendirme ile taçlandırıldığı sürece bilginin hayatımıza katkısı büyük. Ama bizi bir yere kadar geliştirebilir. Kent konseyi, değişimi yaratmada kişilerin var olabildiğini, temsilci olabildiğini, lider olabildiğini, kanaat önderi olabildiğini gösteren platformdur. Karabağlarda 2 yıl önce bir kadın cinayete kurban gitti. Ayrıldığı eşinin akrabası tarafından öldürüldü. Cenazesine ailesi sahip çıkmadı. Karabağlar kent konseyindeki kadınlar bu cenazeyi kaldırdı. Mezarını İzmir'deki kadın örgütleriyle birlikte Karabağlar'daki kadın arkadaşlarımız yaptırdı. Bugün şiddete karşı çalışma grubumuz var.

Röportaj

“NAZİK IŞIK”

İzmir Kent Konseyi Başkanı

NAZİK IŞIK

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunudur. (1978) Ankara Üniversitesi (SBF) ve Londra Üniversitesi (SOAS)'inden yüksek lisans dereceleri aldı (1984, 1997). Devlet Planlama Teşkilatı Planlama Uzmanı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcısı olarak çalıştı (1979-2002). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Bölümü'nde Sosyal Politika ve Planlama, Toplumsal Cinsiyet ve Sosyal Hizmet dersleri verdi (1999-2012). Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler projeleri dahil, çeşitli sosyal projelerde danışmanlık, eğitimcilik, koordinatörlük, yöneticilik yaptı (2002-2010). Devletin ve sivil toplumun uluslararası temsil heyetlerinde görevler aldı. Kadın Dayanışma Vakfı kurucu üyesi, Kadın Sığınma Evi - Danışma Merkezleri kurucusu, Eşit Yaşam Derneği kurucu üyesi ve Başkanı, Anadolu'da çok sayıda kadın örgütüne danışmanlık yapıyor.

Bu grubumuz kadın ve çocuğa yönelik şiddet ağırlıklı olmak üzere yaşlıya, engelliye, ihtiyacı olana, şiddetten uzak yaşamasını arzu ettiğimiz herkese 6284 sayılı kanundan nasıl yararlanılır, şiddet nedir konusunda bilgi vermek amacıyla çeşitli çalışmalar yürütüyor. Biz evlere girerek çalışıyoruz, sadece derneklerde değil. Mümkün olduğu kadar çok evde toplantı yapmak, daha çok sokağa ulaşmakla ilgilimiz. Bu çalışma grubumuzun başkanı olan arkadaşımız KİHEP'te başlayarak çalışmalarına devam eden İzmir'in çok tanınmış kadın liderlerinden biridir, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun da üyesidir ve bizim adımıza pek çok kadın cinayeti davasını izler. İnsanlara fırsatlar sunmak ve o fırsatlarda onları desteklemek lazım. Kadınlara çok az fırsat sunuluyor, çok az eşit muamele yapılıyor ve onların yaptıkları şeyler çok az takdir ediliyor. Kent konseyinde, Karabağlar'da bu eksikleri de gidererek yerel kadın önderler ve kanaat önderleri çıkarmaya çaba harcıyoruz.

KAPSAYICI ŞEHİRLER: HERKES İÇİN EŞİT, ADİL VE SÜRDÜRÜLEBİLİR

Dünya nüfusunun yarısının yaşadığı şehirler küresel ekonominin gelişmesini sağlayan önemli ekonomik merkezler olarak görülüyor. Öte yandan şehirlerde artan eşitsizliğin ve sosyal dışlanmanın bu gelişimi geriye götürebileceği düşünülüyor.

Bu bağlamda toplumun tüm kesimlerinin kentleşmenin faydalarından yararlanabileceği daha kapsayıcı şehirlerin (inclusive cities) oluşturulması üzerine uluslararası bir fikir birliğine varılmış durumda. Bu bakımdan giderek önem kazanan "kapsayıcılık" kavramının yerel yönetimlerin de öncelikli gündemlerinden birisi olmaya devam edeceği anlaşılıyor.

Kapsayıcılık veya başka bir deyişle sosyal içerme, bir süredir Birleşmiş Milletler (BM), Avrupa Birliği (AB), İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD), Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşların öncelikli gündemlerinden biri. Yürütülen programların neredeyse tamamı için çapraz kesen bir alan ve ortak bir ilke olduğu kabul ediliyor.

Kapsayıcılık veya sosyal içerme kavramlarını kırılganlık, kırılgan gruplar veya sosyal dışlanma kavramlarından bağımsız düşünmek mümkün değil. Kırılgan gruplar, içerisinde bulunduğu/sahip olduğu koşullar sebebiyle yoksullukla karşı karşıya kalma, sosyal dışlanmaya maruz bırakılma, ayrımcılığa uğrama, şiddet görme, ulusal ve küresel krizlerden etkilenme risklerini toplumun diğer fertlerine kıyasla daha çok taşıyan gruplar olarak görülüyor. Engelliler, göçmenler, sığınmacılar, mülteciler, çocuklar, yaşlılar, kadınlar, gençler ve LGBTİ'ler başlıca kırılgan gruplar. Sosyal içermenin tersi sosyal dışlanma ise bazı toplumsal grupların toplumdaki insanların çoğunluğu için mevcut olan birtakım kaynaklara, haklara, mallara ve hizmetlere kısıtlı bir şekilde erişebilmesi veya erişememesi anlamına geliyor. Özetle kapsayıcılık veya sosyal içerme, toplumun her üyesinin yaşamın bütün alanlarına ve karar verme süreçlerine tam, eşit ve aktif katılımını sağlamayı amaçlayan süreçler şeklinde ifade ediliyor.

Sosyal kapsama politikalarının özellikle yoksulluğu azaltması ve istihdamla gelir imkânı sağlaması; sağlığı, bireysel özerkliği, ihtiyaç sahiplerine yardımı ve ailelere destek olmayı teşvik etmesi; kültüre, bilgiye ve sürekli eğitime erişimi yaygınlaştırması; erişilebilir ve sürdürülebilir hareketliliğe dayalı bir kent modeli geliştirmesi; demokrasiyi ve eleştirel, katılımcı, sorumlu vatandaşlığı desteklemesi gerektiği belirtiliyor. 1995 yılında Kopenhag'da gerçekleştirilen Dünya Kalkınma Zirvesi'nde kapsayıcı bir toplum; her bireyin haklara ve sorumluluklara sahip olduğu, toplumda aktif rol oynadığı, "herkes için toplum" şeklinde tanımlandı. Birleşmiş Milletler sosyal içermeyi sağlamış toplumların, vatandaşların siyasi, ekonomik ve sosyal yaşama katılımını kolaylaştıran/mümkün kılan mekanizmalarla donatıldığını; bu nedenle ırk, cinsiyet, sınıf, nesil ve coğrafya farklılıklarını gözetmeksizin yaşamda tam potansiyele ulaşması için herkese eşit fırsatlar sunduğunu belirtiyor. Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Bölümü (UNDESA) sosyal içermeyi 5 ana çalışma alanından biri olarak tanımlıyor.

Kapsayıcılık son yıllarda özel sektörün de oldukça önem verdiği bir kavram. Global ve ulusal birçok şirket kapsayıcı politikaları

geliştirerek hayata geçiriyor. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye engelliler, gençler ve kadınlar gibi kırılgan grupların ekonomik hayata katılımını artırmak için 50'yi aşkın şirketle işbirlikleri gerçekleştirdi. Örneğin, Peugeot, Koç Holding, Vodafone ve Ayder ile yapılan çalışmalarla engellilerin işgücüne katılımı için fırsatlar yaratıldı. Öte yandan Unilever, L'oreal, Pfizer, Shell gibi küresel şirketler de kapsayıcı bir şirket politikasını ilke ediniyor.

KAPSAYICILIK VE YEREL YÖNETİMLER

Dünya nüfusunun yarısının yaşadığı şehirler küresel ekonominin gelişmesini sağlayan önemli ekonomik merkezler olarak görülüyor. Öte yandan şehirlerde artan eşitsizliğin ve sosyal dışlanmanın bu gelişimi geriye götürebileceği düşünülüyor. Bu bağlamda toplumun tüm kesimlerinin kentleşmenin faydalarından yararlanabileceği daha kapsayıcı şehirlerin (inclusive cities) oluşturulması üzerine uluslararası bir fikir birliğine varılmış durumda. Dünya Bankası'nın aşırı yoksulluğun sona erdirilmesini ve paylaşılan refahın teşvik edilmesini esas alan hedefleri, sosyal içerme konusunu merkeze yerleştiriyor. Aynı şekilde 11. sürdürülebilir kalkınma amacı kapsayıcı, güvenli, dayanaklı ve sürdürülebilir şehirlere duyulan ihtiyaca işaret ediyor. Yarının şehirlerinin herkes için görece iyi fırsatlar ve yaşam koşulları sağladığından emin olmak için kapsayıcı şehirler kavramının mekânsal, sosyal ve ekonomik faktörlerden oluşan karmaşık bir ağ içerdiğini anlamak önemli :

- **Mekânsal kapsayıcılık:** Kentsel kapsayıcılık barınma, su, sanitasyon gibi birtakım ihtiyaçların uygun maliyetli şekilde sağlanmasını gerektiriyor. Temel altyapı ve hizmetlere erişim eksikliği birçok kırılgan ailenin her gün mücadele ettiği önemli bir sorun.
- **Sosyal kapsayıcılık:** Kapsayıcı bir kentin -toplumun ötekileştirilmiş kesimleri de dahil olmak üzere- her kesime eşit hak ve katılımı garanti etmesi gerekiyor. Son yıllarda dünyanın farklı kentlerindeki yoksulluk ve sosyal dışlanma, toplumsal sorunlara ve çalkantılara sebep oluyor.
- **Ekonomik kapsayıcılık:** Kentte istihdam yaratılması ve kent sakinlerine ekonomik büyümenin faydalarından yararlanma fırsatının verilmesi, kentsel kapsayıcılığın kritik bir bileşeni.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlenmesi geçtiğimiz 50 yıllık süreçte önde gelen uluslararası kuruluşlar tarafından belki de en çok ele alınan, üzerine politikalar üretilen, stratejik planlara dahil edilen konular arasında yer aldı. Toplumsal cinsiyet eşitliğine bu denli önem verilmesinin sebebi, temel insan hakkı görülmesinin yanı sıra barışçıl toplumlara ve sürdürülebilir kalkınmaya giden yolda olmazsa olmaz bir kriter kabul edilmesi. Kadınların güçlenmesinin üretkenliği artıracığı, ulusal ve küresel ekonomik büyümeyi hızlandıracığı düşünülüyor. Bu sebeple toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin her biçimiyle mücadele etmenin, kadınlar, erkekler, kız çocukları ve erkek çocukları için eğitimin, sağlığın, ekonomik kaynakların ve siyasi hayatın eşit derecede erişebilir olmasının uluslararası kuruluşlar, hükümetler, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum için öncelikli olması gerektiği savunuluyor.

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin uluslararası alanda önem kazanmasında ve hükümetlerin gündemlerine girmesinde Birleşmiş Milletler'in (BM) yaklaşık 40 yıldır gerçekleştirdiği çalışmaların büyük rolü var. 1979 yılında BM Genel Kurulu tarafından kabul edilen Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Yok Edilmesi Sözleşmesi (CEDAW) kadına şiddetle mücadelede devletlerin uygulaması gereken -30'u yasal olarak bağlayıcı-kurallar bütünü sunuyor. Birleşmiş Milletler anlaşmaları arasında en çok onaylanan sözleşmelerden biri olan CEDAW'a 2015 yılı itibarıyla sözleşmeyi uygulamayı taahhüt eden 189 taraf ülke bulunuyor. CEDAW'u takiben kadınlarla ilgili Kopenhag (1980), Nairobi (1985) ve Dördüncü Dünya Kadın Konferansı (1995) başlığıyla Pekin'de gerçekleştirilen konferanslar toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın haklarının uluslararası görünürlüğünün artmasında büyük önem arz ediyor.

Pekin Konferansı'nda cinsiyet eşitliği savunucuları, kadınların ve kız çocuklarının yaşadığı çok sayıda insan hakları ihlalini tartışmaya açtı. Cinsiyet eşitliğinin sağlanması için kapsamlı yasalara ve politikalara duyulan ihtiyacın altını çizdi. Gerek resmi gerek diğer kurumların dönüştürülmesinin ana hatlarını belirledi. Konferansın sonuçlarıyla ortaya çıkan Pekin Deklarasyonu (Beijing Declaration) ve Eylem Platformu (The Beijing Platform for Action) kadın haklarıyla ilgili günümüzde hâlâ en kapsamlı uluslararası belgeler olarak kabul ediliyor. Bahsi geçen belgeler, toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesinin insan hakları çerçevesinde değerlendirilmesinde ve verilen taahhütlerin yerine getirilmesinde devletlerin sorumluluklarını belirtmesi açısından büyük önem taşıyor.

BM Genel Kurulu 2010'da aldığı bir kararla konuya özel olarak eğilmesi amacıyla Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadınların Güçlenmesi Birimi'ni (UN Women) kurdu. Toplumsal cinsiyet eşitliği günümüzde de Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın 5. maddesi olması vesilesiyle en çok önem verilen küresel ortak hedeflerden biri olarak öne çıkıyor. Avrupa Birliği'nin 2020-2025 yılları için Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Stratejisi, 2025 yılına kadar toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanmış bir Avrupa'ya doğru önemli ilerlemeler sağlanması için politika hedefleri ve eylemleri sunuyor. Amaç; kadınların ve erkeklerin, kız ve erkek çocuklarının yaşamlarında seçtikleri yolu takip etmekte özgür oldukları, gelişmeleri için eşit fırsatlara kavuştukları, eşit katılım sağlayabilecekleri ve liderlik edebilecekleri bir topluma erişmek.

Stratejinin ana hedefleri aşağıdaki şekilde sıralanıyor:

- Toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin sonlandırılması,
- Toplumsal cinsiyete dair kalıp yargılarla mücadele edilmesi,
- İşgücünde cinsiyet ayrımının (gender gap) bitirilmesi,
- Ekonominin farklı sektörlerinde eşit katılımın sağlanması,
- Toplumsal cinsiyete dayalı maaş ve emek maaşı farklılıklarının ele alınması,
- Toplumsal cinsiyete dayalı bakım yükü eşitsizliğinin sonlandırılması,
- Karar vericiler düzeyinde ve siyasette toplumsal cinsiyet dengesinin sağlanması.

KADINLARA YÖNELİK ŞİDDET VE EV İÇİ ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE BUNLARLA MÜCADELEYE İLİŞKİN AVRUPA KONSEYİ SÖZLEŞMESİ (İSTANBUL SÖZLEŞMESİ)

11 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da imzaya açılan ve 1 Ağustos 2014 tarihinde yürürlüğe giren İstanbul Sözleşmesi, kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetin önlenmesini amaçlayan ve hukuki bağlayıcılığı bulunan ilk uluslararası belge olma özelliğini taşıyor. "Sözleşme; kadınları her türlü şiddetten korumayı, kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddeti önlemeyi, kovuşturmayı ve ortadan kaldırmayı, kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmayı ve kadınların güçlendirilmesi yolu dahil kadınlar ve erkekler arasındaki temel eşitliği teşvik etmeyi, kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddet mağdurlarının korunması ve bu mağdurlara yardım edilmesi için kapsamlı bir çerçeve, politikalar ve tedbirler geliştirmeyi, kadınlara yönelik şiddeti ve ev içi şiddeti ortadan kaldırmak amacıyla uluslararası işbirliğini teşvik etmeyi ve bütüncül bir yaklaşım benimsemek amacıyla etkili işbirliği sağlamak için kuruluşlara ve kolluk kuvvetlerine destek ve yardım sağlamayı amaçlıyor." İstanbul Sözleşmesi bugüne kadar 34 ülke tarafından imzalandı ve onaylandı, Türkiye ise sözleşmeyi ilk imzalayan ve onaylayan ülke olma niteliğini taşıyor.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ VE YEREL YÖNETİMLER

Hem yerel yönetimler hem de hükümetler toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda uluslararası alanda yaklaşık son 20 yıldır birtakım çalışmalar yapıyor. Bu çalışmalar özellikle yerel yönetimlerde kadınların temsilini artırmaya ve tüm kadınların yerel karar alma süreçlerine katılımını teşvik etmeye odaklanıyor. Ekim 2016'da Habitat III Konut ve İnsan Yerleşimleri Konferansı'nda kabul edilen Yeni Kentsel Gündem, şehirlerde sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak için sosyal içermeyi teşvik eden ve eşitsizlikleri azaltan mekanizmalar oluşturmakla görevlendirildi. Bu hedefin ancak kadınların kentsel alanlardaki özel ihtiyaçlarının anlaşılması ve ele alınmasıyla gerçekleştirilebileceği düşünülüyor. Kadınlar ve kız çocukları şehirleri erkeklerle ve erkek çocuklarına göre farklı şekillerde deneyimliyor. Şehir, kırsal alanlara kıyasla kadınlar için bir kurtuluş yeri olabilirken aynı zamanda cinsiyet şiddeti ve kadın istismarı alanı da olabiliyor. Kadınlar şehirlerde gelir elde etme fırsatlarına, eğitime, barınmaya, hukukun üstünlüğüne ve yerel yönetişime katılma konusunda ayrımcılıkla karşı karşıya kalıyor. Uzmanlar toplumsal cinsiyet eşitliği, fırsat eşitliği, kentsel yaşam koşulları ve sürdürülebilir kalkınmanın birbirleriyle bağlantılı olduğunu düşünüyor. Kadınları kentsel hayatta aktif kılan uygulamaların hem sürdürülebilir geçim kaynaklarını hem de ulusal ekonomileri desteklediği ortak bir kabul. Uluslararası kamuoyu tarafından kabul gören Sürdürülebilir Kalkınma Amacı (SKA) 5 ve Yeni Kentsel Gündem, kadınların güçlenmesini ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerini eşzamanlı destekleyerek verimli sonuçlar almak için yerel yönetimlere fırsat alanı sunuyor.

PANDEMİ VE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Pandeminin gerek toplumsal cinsiyet eşitliği alanında gerek kadınların ekonomik hakları açısından onlarca yıllık çabayı tehlikeye attığı düşünülüyor. Salgının kadınlar üzerindeki ücretsiz iş yükünü dünya çapında önemli ölçüde artırdığı belirtiliyor. Sokağa çıkma yasakları ve karantina süreçlerinde kadına şiddet vakalarında da önemli bir artış görüldüğü ifade ediliyor. Kadınlar iş hayatında da pandeminin keskin etkisini en fazla hisseden aktörler arasında yer alıyor. Dünyanın her yerinde kadınların kayıt dışı ve düşük ücretli işlerde çalışma olasılığının yüksek olduğu göz önünde bulundurulduğunda milyonlarca kadının bir gecede geçim kaynaklarını kaybettiği düşünülüyor. Yalnızca Latin Amerika'da çok kısıtlı yasal ve sosyal korumayla işten çıkarılmış, %80'i sözleşmesiz yaklaşık 19 milyon ev işçisi bulunuyor. Kadın girişimcilerin de süreçte benzer bir tabloyla karşı karşıya kaldığı belirtiliyor. Örneğin, Sri Lanka'daki kadın girişimcilerin gelirlerinin %90 azaldığı ve tedarik zincirlerinin kesintiye uğradığı düşünülüyor. Pandemi öncesi Dünya Ekonomik Forumu, kadınlar ve erkekler arasında ekonomik eşitliğe ulaşmanın 257 yıl alacağını tahmin ediyordu. Pandemi sonrası için henüz bir tahmin olmasa da bu sayının artacağı konusunda birçok uluslararası kuruluş hemfikir.

YEREL YÖNETİMLER SKA 5'E ERİŞİLEBİLMESİ İÇİN NELER YAPABİLİR?

- Toplumsal cinsiyet eşitliğinin gözetildiği uygulamalar konusunda rol model olmak: Büyük işverenler ve hizmet sağlayıcılar olarak yerel yönetimler adil istihdam uygulamalarını kullanarak ve vatandaşlara ayrımcı olmayan hizmetler sunarak kadınların yaşamları üzerinde önemli bir etkiye sahip olabiliyor.
- Kadına şiddetle mücadelede etki yaratan hizmetler sunmak: Yerel yönetimler hem kamu alanlarında hem de özel alanlarda kadınlara yönelik şiddet ve zararlı uygulamalarla mücadele etmede önemli aktörler. Yerel güvenlik ve kentsel planlama, özellikle kamusal

alanların oluşturulması ve sürdürülmesi kadına yönelik şiddetle mücadelede yerel yönetimlerin temel araçları görülüyor. Belediyeler aynı zamanda şiddetten etkilenen kadınların ve kız çocuklarının belirlenmesinde, şiddet mağdurlarının hayatlarını yeniden inşa etmeleri için uygun destek ve hizmetlerin sağlanmasında önemli bir rol oynuyor.

- Yerel yönetimlerde kadın temsilini artırmak: Kadınlar çoğu ülkede hükümetin her kademesinde liderlik pozisyonlarında önemli ölçüde temsil edilmiyor. Yerel yönetimlerin üst düzey kademelerde seçilmiş ve atanmış kadınların temsilini artırmak için harekete geçmesi gerektiği düşünülüyor. Bu hareketin ayrımcılıkla mücadele, esnek çalışma ve uygun maliyetli çocuk bakımı imkânlarıyla desteklenmesi öneriliyor.

- Kadınların kaynaklara eşit erişimini sağlamak: Yerel ve bölgesel yönetimlerin kadınların ekonomik ve doğal kaynaklara eşit erişimini sağlama görevi olduğu belirtiliyor. Belediyelerin kadınların temel yasal belgeleri -doğum belgesi gibi- edinmesini kolaylaştıracak mekanizmalar oluşturmasının, kadınların haklarını kullanmasını destekleyen hukuki yardım hizmetleri sağlamanın ve kadınların politika oluşturma süreçlerine katılımını teşvik etmesinin toplumsal cinsiyet eşitliğine katkıda bulunabileceği önemli uygulamalar olabileceği düşünülüyor.

- Toplumsal cinsiyet eşitliğini politika düzeyinde benimsemek: Yerel yönetimlerin kadınların güçlendirilmesi önündeki engellerin üstesinden gelmek için toplumsal cinsiyet perspektifini yerel mevzuata, şehir planlamasına ve politika oluşturmaya tamamen entegre etmesi gerekiyor. Kadınların ve kız çocuklarının ancak bu şekilde şehirlerin ekonomik, sosyal, politik ve kültürel yaşamında eşit bir rol oynayabileceği ifade ediliyor.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ALANINDA DÜNYA KENTLERİNDEN ÖRNEKLER

OYUN ALANLARINDA TOPLUMSAL CİNSİYET NÖTR DÜZENLEME (TRAPPES/FRANSA)

Trappes şehri toplumsal cinsiyet kalıp yargılarını ve yetişkin yaşamında ortaya çıkardıkları eşitsizlikleri değiştirmek amacıyla oyun alanlarının yeniden tasarımına yatırım yapıyor. Kasabada son üç yıl içinde, oyunda toplumsal cinsiyet çeşitliliğini teşvik etmek için bir düzineden fazla okulun oyun alanı kısmen yeniden düzenlendi. Araştırmacılar yaptıkları çalışmalarda erkek çocuklarının oyun alanında merkezi bir yer kapladığını (genellikle bir futbol sahası), kızların ise köşelerde durduğunu fark etti. Bu durum aynı zamanda sportif olmayan erkeklerin ve futbol oynamak istemeyen çocukların oyun ortamında hoş karşılanmadığı anlamına geliyordu. Yapılan düzenleme oyun alanlarında tek bir merkezi bölümün aksine oyuncaklara, çoklu "dünyalara" ve cinsiyete göre nötr renklere öncelik veriyor. Oyun alanlarında yaratıcılık, drama ve doğayla etkileşime girmeye olanak sağlayan kısımların yanı sıra spor yapmak ve aktif oyunlar oynamak için de birçok alan bulunuyor. Projenin amacı, çocukların klişelere uyma baskısı hissetmeden oyun tarzlarını kendi iradeleriyle seçmelerine fırsat vermek.

ULAŞIMDA TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ (UMEA/İSVEÇ)

İsveç'te ekim ayında kar yağmaya başladığında belediye çalışanları sabahları önce sokakları ve sonra kaldırımları temizlemekteydi. Belediye, şehirdeki ulaşım ve istihdam verilerini toplarken sabahları yolları ilk kullanan kişilerin ailede bakım görevini üstlenen ve ulaşım aracı olarak bisiklet kullanan kadınlar (anneler) olduğunu belirledi. Bu nedenle belediye meclisi karayolu departmanını önce otoyolları değil, bisiklet şeritlerini temizlemeye yönlendirdi. Böylelikle hizmetler cinsiyet ihtiyaçlarına göre önceliklendirildi.

BÖLGE ANNELERİ (BERLİN/ALMANYA)

Berlin'deki Neukölln bölgesi en yüksek göçmen yoğunluğuna ve %20-25 oranlarında Alman vatandaşı olmayan nüfusa sahip olan 3 bölgeden biri. Bazı topluluklarda geleneksel cinsiyet normları -erkeklerin işte oldukları zaman- kadınların ve çocukların evde kalması anlamına geliyor. Bu durumlarda göçmen kadınlar uyum sorunları yaşayabiliyor. Bölgede konuşulan dil ve kültüre hâkim olmadan çocukları okula kaydettirmek veya tıbbi hizmetlere erişmek gibi temel işlerde zorluklarla karşılaşılıyor. Berlin'de yerel otorite Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu'ndan gelen kaynakla Neukölln'deki "Bölge Anneleri"ni belirleyerek onlara günlük kres, Alman eğitim sistemi, iki dilli eğitim, çocuk hakları, koruyucu sağlık, cinsel gelişim, eğitim, fiziksel gelişme, Alman medyası, beslenme, bağımlılığı önleme ve ev güvenliği dahil olmak üzere şehir hakkında 10 konuda eğitim veriyor. 6 ay süren 200 saatlik eğitimden sonra kadınlar 10x2 saatlik oturumlarda şehir hakkındaki bilgilerini yerel ağıdaki aileler ile ana dillerinde paylaşıyor. Kadınlardan bazıları projenin sürdürülebilirliği ve yaygınlaştırılması için bölge annesi olarak işe alınıyor. Bugüne kadar 400'den fazla göçmen kadın programa dahil edildi. Proje, göçmen ailelerin şehre adapte olabilmeleri amacıyla kadınların ve şehrin nasıl birlikte çalışabileceğinin iyi bir örneği.

Kampanyanın doğrultusunda genç sanatçılara ilham vermek ve çeşitli reklam öğelerine dikkat çekmek için Londra'nın geniş yeraltı sisteminde sadece kadınlar tarafından üretilen sanat eserleri sergilendi. Birleşik Krallık'ta kadınların oy kullanma hakkını güvence altına alan Millicent Fawcett'in heykeli Parlamento Meydanı'na dikildi. Bu heykel meydana ilk ve tek kadın heykeli. GLA buna ek olarak kadınların ve özellikle beyaz olmayan kadınların şehirdeki reklam panolarında temsil edilmediğine dair bir araştırma başlattı. Nitel ve nicel veriler birçok kadının reklam panolarında klişeleşmiş tasvirlerle ilişkin derin bir memnuniyetsizlik yaşadığını ortaya koydu. Bu nedenle değişimi teşvik etmek için "Gördüğümüz Kadınlar" adlı bir yarışma düzenledi. Reklam şirketleri cinsiyetçi olmayan ve kalıplaşmış yargılara meydan okuyan, çeşitliliği artıran ve gerçek Londra'yı temsil eden daha olumlu ve kapsayıcı kampanyalar sundu. Ödül, dünyanın en pahalı reklam alanı olan Tube'da ücretsiz reklam fırsatı olarak verildi.

TOPLUMSAL CİNSİYETE DUYARLI BÜTÇE HAZIRLAMA (IXELLES/BRÜKSEL)

Ixelles Belediyesi Brüksel'de cinsiyete duyarlı bütçeleme yapan ilk kurum. Ixelles bütçesinde üç harcama kategorisi mevcut: Nötr, cinsiyet boyutlu, cinsiyet boyutu yaratılabilir (Nötr/Gendered/Genderable). Nötr kategori; ofis ekipman, kiralama, su ve enerji tüketimi gibi cinsiyet boyutu olmayan harcamaları ifade ediyor. Cinsiyet boyutlu kategori; toplumsal cinsiyet eşitliğini desteklemeyi amaçlayan belirli eylemlerin finanse edilmesini, örneğin toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi için verilen hibeleri, cinsiyet veya çeşitlilik konusunda aktif olan memurların maaşlarını belirtiyor. Cinsiyet boyutlu yaratılabilir kategori ise yerel yönetim tarafından sağlanan spor altyapısı, kamu aydınlatması veya işe alım hizmetlerine yapılan yatırımlar gibi kadınlar ve erkekler üzerinde farklı etkiler yaratabilecek harcamaları tanımlıyor. Bu süreç uygulamaya konulduğu andan itibaren belediye atık yönetimi gibi eril görülen, genelde erkeklerin istihdam edildiği meslekler için fazlaca kadın istihdam etmeye başladı. Ayrıca erken çocukluk eğitimi ve bakımı gibi kadınlara atfedilen işlere de daha çok erkek alındı.

BELEDİYE İLETİŞİM EĞİTİMİ (CASCAIS/PORTEKİZ)

Cascais Belediye Konseyi iletişim ekiplerindeki tüm personele dijital ve basılı materyallerde geleneksel toplumsal cinsiyet rollerinin yeniden üretilmesinden nasıl kaçınılacağı konusunda eğitimler düzenliyor. Eğitim, çalışanlara içeriklerinin cinsiyet hakkında eski ve kalıplaşmış fikirleri nasıl güçlendirebileceğini ve bazı grupların bu durumdan kendilerini rahatsız veya temsil edilmemiş hissedebileceklerini gösterdi. Eğitim, kalıplaşmış görüntüleri değiştirmek ve dili daha eşitlikçi olacak şekilde yeniden düzenlemek için belediye meclisi tarafından dağıtılan tüm materyallerin kapsamlı bir incelemesini içeriyor.

UMEA'NIN TOPLUMSAL CİNSİYET MANZARASI (GENDERED LANDSCAPE) (UMEA/İSVEÇ)

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin öneminin altını çizmek amacıyla Umea (SE) şehri "Toplumsal Cinsiyet Manzarası" projesini başlattı. Proje kapsamında kentin cinsiyet eşitliği yapısını göstermek için rehberli otobüs turları düzenleniyor ve kentte toplumsal cinsiyet eşitliği alanında yapılan uygulamalar, düzenlemeler, projeler, alanlar katılımcılarla paylaşılıyor. Bu turlarda katılımcılara cinsiyet eşitliği konusunda kaydedilen ilerlemeler gösterilirken mevcut sorunlara da ışık tutuluyor. Toplumsal cinsiyet eşitliği turu 2009 senesinden beri yeni uygulamalar eklenerek devam ettiriliyor. Turda 25 durak mevcut. Tur hem belediye hem diğer kuruluşlar tarafından yürütülen cinsiyet eşitliği çalışmalarını göstermenin somut ve yenilikçi bir yolu olarak görülüyor. Proje kapsamında hayata geçirilen uygulamalar bazıları:

Eşit koşullarda futbol: 1999 yılında Umea şehrinde spor sahalarını kullananların yüzde 70'inin erkek olduğunu gösteren bir araştırma yapıldı. Araştırma sonuçlarının üzerine spor politikalarında değişikliğe gidildi. Alınan kararlar futbol takımlarının sahada antrenman yapma süreleri -cinsiyete bakılmaksızın- futbol takımlarının hangi ligde oynadığına bakılarak bölüştürüldü. Bunun sonucunda Umea'nın önde gelen kadın futbol takımları eşit koşullara sahip oldu ve o zamandan beri tüm belediye alanlarındaki antrenman saatlerinin dağılımı bu yönde revize edildi.

• **Kızlar patene!:** "Sparken" adlı kayak yapmak için sık kullanılan park alanında cinsiyet stereotiplerine meydan okumak amacıyla "Kızlar patene!" (You skate girl!) hareketi başlatıldı.

ŞEHİRİÇİ REKLAMLARDA KALIP YARGILARLA MÜCADELE (LONDRA/BİRLEŞİK KRALLIK)

2018 yılı bir kesim kadının Birleşik Krallık'ta ilk kez oy kullanma hakkını kazanmasının 100. yılıydı. Bu vesileyle Büyük Londra Otoritesi (GLA) kentte cinsiyet eşitliği konulu sektörler arası bir kampanya başlattı.

- **Anaokullarında cinsiyet rollerinden bağımsız eğitim:** Umea'daki anaokullarının birçoğu cinsiyet pedagojisi uzmanlarıyla ortak çalışmalar yürüttü. Toplumsal cinsiyet nötr oyun ve kıyafetler, çocuklarla cinsiyet rollerinden arındırılmış bir etkileşim kurulması, toplumsal rollerden bağımsız çocuk edebiyatı vb. konular üzerine çalışıldı.
- **Kültürel etkinliklerde cinsiyet temsili:** Umea, sahnedeki temsil eşitsizliklerini göstermek için kültürel etkinliklerde cinsiyet temsili gözden geçirdi. 2013 yılında kentteki en büyük sekiz festivalde 765 kadın 1228 erkek etkinliklerde sahne aldı. Bu eşitsiz dağılım son yıllarda %45 kadın %55 erkek şeklinde iyileştirildi.

Umea, Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi tarafından cinsiyet eşitliği konusunda uluslararası örnek kent gösterildi.

KADIN, SAĞLIK VE ŞİDDET PROGRAMI (BİLBOA/İSPANYA)

Bilboa Belediyesi toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleme ve kadına şiddetle mücadele etme amacıyla göçmen kadınlara cinsel sağlık ve üreme sağlığı konusunda eğitim verdi. Programa farklı etnik ve dinî kökenlerden kadınların katılımı ve kendi topluluklarına katılımı etmeleri amaçlandı. Şehirdeki her göçmen topluluğundan beşer kadın seçilerek -program kapsamında- konuyla ilgili kendi topluluklarında farkındalık yaratmaları için eğitildi. Bu kadınlardan topluluklarındaki kadınların paylaşım yapabileceği güvenli alanlar yaratması, topluluklarıyla toplumsal cinsiyet eşitliği ve cinsel sağlık konuları üzerine tartışmalar gerçekleştirilmesi beklendi.

VILLIERS-LE-BEL/FRANSA: BEKÂR ANNELER İÇİN KONUT

Villiers-le-Bel Paris'in kuzeyinde, düşük gelirli ailelerin, göçmenlerin ve bekâr annelerin nispeten yüksek nüfusa sahip olduğu bir banliyö. Şehirde yapılan bir araştırma bekâr annelerin barınma sorunuyla mücadele ettiğini ve tek gelirle yalnızca bir yatak odalı daireleri kiralayabildiklerini ortaya koydu. Evde mahremiyetin olmaması kadınların yaşamları ve ruhsal sağlıkları üzerinde olumsuz etkiler gösteriyordu. Bu durumu düzeltmek için şehirdeki kadın mimarlar bekâr annelere (kendi alanları olacak şekilde ve aynı kira fiyatına) daireler tasarlamaları için görevlendirildi. Binalar kadınların sosyalleşebileceği şekilde tasarlandı. Çamaşır odaları, bahçe ve mutfak gibi alanlar aileler arasında topluluk duygusunu güçlendirmek amacıyla ortak alan biçiminde tasarlandı. Bu ufak tasarım ayarlamalarıyla -özellikle bekâr annelere olmak üzere- tüm sakinler için topluluk hissi yaratmaya yardımcı olan, güvenli ve korunaklı bir yaşam alanı oluşturuldu.

SODEMSEN 2. OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU ANKARA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

SODEMSEN
Sosyal Demokrat Kamu İşverenleri Sendikası

Sosyal Demokrat Kamu İşverenleri Sendikası (SODEMSEN) 2. Olağanüstü Genel Kurulu Ankara'da toplandı. CHP Genel Başkan Yardımcıları Seyit Torun'un ve Orhan Sarıbal'ın da katıldığı genel kurulda iş yaşamı, sendikal örgütlenme, sosyal demokrat belediyeçilik anlayışı ve belediyelerin genel sorunlarının yanı sıra SODEMSEN örgütlenmesi, amacı, hedefleri ve çalışmaları da konuşuldu.

SOYER: "GELECEĞİN HİKÂYESİ YERELDEN YAZILACAK"

Temmuz ayı başında İzmir'de yapılan Olağanüstü Genel Kurul'da genel merkezini Ankara'ya taşıma kararı alan SODEMSEN'in 2. Olağanüstü Genel Kurulu Ankara Çankaya Belediyesi Zübeyde Hanım Sosyal Tesisleri'nde gerçekleştirildi. Genel kurulda divan başkanlığına Efeler Belediye Başkanı Mehmet Fatih Atay, divan üyeliklerine ise Safranbolu Belediye Başkanı Elif Köse ve Ödemiş Belediye Başkanı Mehmet Eriş seçildi. Yönetim Kurulu Başkanı Tunç Soyer konuşmasında hiçbir dönemde olmadığı kadar çok sosyal demokrasiye ihtiyaç olduğunu vurgulayarak "İnsanlığın bir arada yaşam formülü olarak binlerce yıl boyunca damıtarak yarattığı sosyal demokrasi ideolojisi; kapsayıcı, dayanışmacı, birleştirici, adil, eşit, şeffaf ve insanca bir düzen ortaya koymaktadır" dedi.

Sosyal demokrat belediyeçilik uygulamalarının tüm Türkiye'de ortak bir algı yaratmasını mümkün kılacak müşterek dili geliştirmek gerektiğini, bu dilin de sosyal demokrasinin dili olduğunu ifade eden Soyer sözlerine şöyle devam etti: "Belediyelerimiz çalışmalarını sosyal demokrasi perspektifiyle değerlendirerek yola çıkmalıdır. Ardından, ortak uygulamaların yayılması için belediyelerin birbirinden haberdar olmasının önünü açmalı ve başarılı olanların yaygınlaşmasını teşvik etmeliyiz. SODEMSEN de bu ortak dilin, ortak uygulama birliğimizin bir aracıdır."

"SOSYAL DEMOKRAT BELEDİYE BAŞKANLARI DESTAN YAZIYOR"

Genel kurula katılan CHP Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun da bir konuşma yaparak SODEMSEN'e başarı dileklerini ilettili. Küresel salgın döneminde sosyal demokrat belediye başkanlarının destan yazdığını dile getirerek sosyal demokrat tüm belediye başkanlarını kutlayan Torun sözlerine şöyle devam etti: "Sendikayı çok önemsiyoruz. SODEMSEN bizim düşündüğümüzden farklı görev ve misyon üstlenecek. Toplu iş sözleşmesiyle ilgili başkanlarımızın yükünü alacak. SODEMSEN ile birlikte birçok saha araştırması yapılacak. Farklı veriler elde edilecek. SODEMSEN aracılığıyla özellikle başkanlarımızın konaklama, ulaşım, mekân ihtiyaçları da giderilecek. Belediye başkanlarımızın işleri kolaylaşacak. Biz SODEMSEN'in yanındayız; ama büyümesi, gelişmesi sizlerin elinde."

YÖNETİM KURULUNDA DEĞİŞİM

SODEMSEN kuruluşundaki emekleri nedeniyle Canan Karaosmanoğlu Alıcı'ya ve Onur Eryüce'ye plakette CHP Genel Başkan Yardımcıları Seyit Torun ve Orhan Sarıbal tarafından takdim edildi. Faaliyet ve Hesap Raporları, Denetim Kurulu Raporu ve Yeminli Mali Müşavir Raporu'nun okunmasının ardından Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu oybirliğiyle ibra edildi.

Gündem gereği tüzük değişikliğinin yanı sıra sendika organlarına seçimlerin de yapıldığı genel kurulda; Yönetim Kurulu'na İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, Karşıyaka Belediye Başkanı Cemil Tugay, Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt, Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, Yenisehir Belediye Başkanı Abdullah Özyiğit, Ardahan Belediye Başkanı Faruk Demir, Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, Muratpaşa Belediye Başkanı Ümit Uysal ve İZFAŞ Genel Müdürü Canan Karaosmanoğlu Alıcı seçildi.

Denetim Kurulu'na Gazemir Belediye Başkanı Halil Arda, İhsaniye Belediye Başkanı Tunay Türkman, Dereçine Belediye Başkanı Ömer Yıldız; Disiplin Kurulu üyeliklerine ise Kepez Belediye Başkanı Birol Arslan, Gülyalı Belediye Başkanı Ulaş Tepe, Arguvan Belediye Başkanı Mehmet Kızıldaş seçildi.

EASI-EN SAVUNMASIZ DURUMLARDA İNSANLARI DESTEKLEMİYİ AMAÇLAYAN BÜTÜNCÜL MÜDAHALELERİN OLUŞTURULMASI VE TEST EDİLMESİ TEKLİF ÇAĞRISI

İstihdam ve Sosyal Yenilik-EaSI Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından "En Savunmasız Durumlarda İnsanları Desteklemeyi Amaçlayan Bütüncül Müdahalelerin Oluşturulması ve Test Edilmesi (VP2020/03)" teklif Çağrısı yayımlandı.

Söz konusu çağrının hedef kitlesi, sosyal ve işgücü piyasasıyla bütünleşmede büyük engellerle karşılaşan savunmasız gruplar. Çağrı herhangi bir sosyal güvenlik desteği almayan işgücü piyasasından ve toplumdan uzakta olan ve erişimde engelleri bulunan savunmasız kişilere etkin hizmet tedarikiyle gelir desteği sağlayarak sosyal içermeye desteği sunulmasını hedefliyor.

Program dahilinde, en savunmasız durumlarda insanları desteklemek için bütünsel bir yaklaşım sağlayan kapsamlı stratejileri, mekanizmaları ve hizmetleri hayata geçirmeyi amaçlayan yenilikçi ve deneysel yerel/bölgesel düzeydeki projeler desteklenecek. Çağrı altındaki projelerin AB ortak finansmanı için 10.000.000 Avro bütçe tahsis edildi. Hibe programının toplam 8 projeyi fonlaması bekleniyor. Çeşitliliği sağlamak için lider başvuru sahibi tarafından sadece bir teklif sunulabilecek.

Belediyeler çağrı kapsamında uygun başvuru sahipleri arasında yer alıyor. Başvuru yapacak belediyelerin devlete ödenmemiş vergi ve sosyal güvenlik borçlarının bulunmaması gerekiyor. Başvurular tek başına yapılabileceği gibi konsorsiyum oluşturarak da gerçekleştirilebilir.

Teklif çağrısı kapsamında AB hibesi, projenin toplam kabul edilen masraflarının %80'ini geçemiyor. Proje süresi ise 30 ay. Başvurular 15 Ekim 2020 saat 24:00'e kadar Swim, Kurye ve posta aracılığıyla; elden teslimat ise, Brüksel saatıyla 16:00'ya kadar yapılabiliyor.

DETAYLI BİLGİ İÇİN: https://www.ab.gov.tr/easi-programi-sosyal-yenilik-konulu-yeni-teklif-cagrisi-yayinlandi_52051.html

İlgili Dökümanlar: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=629&langId=en&callId=603&furtherCalls=yes>

AB COSME PROGRAMI-KOBİLERİN AB DIŞINDAKİ ÜLKELERDE KAMU İHALELERİNE KATILIMLARININ DESTEKLENMESİ ÇAĞRISI

COSME Programı kapsamında "KOBİ'lerin AB Dışındaki Kamu Alımlarına Katılmalarının Desteklenmesi" proje teklif çağrısı yayımlandı. Çağrının amacı, Avrupa KOBİ'lerinin AB dışındaki kamu alımlarına ulaşmasını sağlamak. COSME Programı'nın ikinci bileşeni olan "Pazarlara Erişim" bileşeninin altında yer alan bu teklif çağrısıyla KOBİ'lerin yeni pazarlara ulaşmaları hedefleniyor.

Proje kapsamında Avrupa İşletmeler Ağı, Avrupa Küme İşbirliği Platformu gibi COSME ve diğer AB programları altında faaliyet gösteren oluşumlar ile işbirlikleri kurulacak.

Öte yandan, bu oluşumlar ile yürütülecek aktivitelerin tamamen projeye özel tasarlanmış özgün aktiviteler olması gerekiyor. Hâlihazırda kuruluşun yapısı gereği yürütülen faaliyetlerin ise hiçbir şekilde finanse edilmeyeceği açıklandı.

Projenin eş finansmanı için ayrılan toplam bütçe 2.000.000 Avro. Program dahilinde 5 teklifin fonlaması bekleniyor. Proje başına ayrılan hibe miktarı ise 400.000 Avro. Hibe miktarı, uygun harcamaların maksimum %75'i kadar olacak. Proje süresi ise 30-36 ay arasında değişiklik gösterebilir.

Belediyeler konsorsiyumda (Konsorsiyum en az 3 tüzel kişilikten oluşmalı ve üyeler 3 farklı AB ülkesinden veya COSME Programı'na katılan ülkelerden olmalı) yer almak şartıyla başvuru yapabilir. Başvuru yapacak belediyelerin devlete ödenmemiş vergi ve sosyal güvenlik borçlarının bulunmaması gerekiyor.

Proje teklifleri elektronik olarak 15 Eylül 2020 saat: 17.00'ye (Brüksel saati) kadar sunulabilir.

DETAYLI BİLGİ İÇİN:

<https://cosme.kosgeb.gov.tr> cosme@kosgeb.gov.tr

İlgili Dökümanlar: https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/other_eu_prog/cosme/wp-call/call-fiche_cos-ppout-2020-2-03_en.pdf

KOOPERATİFÇİLİK DESTEK PROGRAMI (KOOP-DES) ÇAĞRISI:

KOOP-DES Programı'yla kooperatiflerin ve üst kuruluşlarının üretime/istihdama katkısı olacak yatırım projelerinin desteklenmesi, faaliyetlerinde etkinlik ve verimliliğin sağlanması, teknoloji ve yeni üretim tekniklerinden yararlanmalarına katkıda bulunulması, rekabet güçlerinin artırılması ve bireysel tasarrufların uygun kooperatif girişimcilik modelleriyle ekonomiye kazandırılması hedefleniyor.

KOOP-DES kapsamındaki ilk programa kuruluş, işleyiş ve denetimleri Ticaret Bakanlığı'nca gerçekleştirilen, ortaklarının çoğunluğunu kadınların oluşturduğu ve kadın emeğini değerlendirme amacı güden kooperatiflerin ve üst kuruluşları başvurabilecek. Program kapsamında ortaklarının çoğunluğunu kadınların oluşturduğu ve kadın emeğini değerlendirme amacı güden kooperatiflerin üretim ve istihdama katkı sağlayacak projelerine ilişkin olarak: (1) makine ve/veya ekipman ile ilgili mal alımlarına, (2) ortaklarının en az % 90'ını kadınların oluşturduğu kooperatiflerin işletecekleri yaşlı ve engelli bakım merkezleri ile çocuk kulüpleri, kreş ve gündüz bakımevlerinin demirbaş eşya niteliğindeki yatırım malı alımlarına, (3) ürettikleri ürünlerin tanıtımına ve pazarlanmasına ilişkin sergi ve fuar katılımlarına yönelik hizmet alımlarına, (4) projelerine ilişkin nitelikli personel istihdamlarına destek verilecek.

Başvuru sahibi kooperatiflerin ve üst kuruluşlarının ilgili mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmeleri ve aynı proje konusunda başka bir kamusal kaynaktan destek almamış olmaları; projelerinin üretim ve istihdama katkısının bulunması, sürdürülebilirliği, piyasa araştırmasına dayandırılması ve kooperatifin faaliyet konularına uygunluğu aranacak.

Başvurular -son başvuru tarihi henüz açıklanmamış olmakla birlikte- Ticaret İl Müdürlükleri'ne yapılabiliyor.

DETAYLI BİLGİ İÇİN:

<https://ticaret.gov.tr/kooperatifcilik/koop-des>

NOT: Hibe çağrılarında başvuru hazırlamak isteyen/başvuru hazırlığı içerisinde olan ve destek talep eden belediyeler taleplerini proje.teamarastirma@gmail.com adresine iletebilirler.

“BÜYÜKŞEHİR MECLİSİNİ, AYDIN’I KADINLAR YÖNETİYOR”

Kadınların hem genel olarak siyasete katılımının hem de yerel yönetimlerdeki temsiliyetlerinin düşük olmasının sizce nedeni nedir?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Kadınlar mutlaka siyasete girmeli. Cumhuriyet Halk Partisi bu konuda en yüksek kotayı uygulayan partidir. Tabii ki kadınların da kendi dünya görüşlerine göre partilere üye olmaları ve siyasi partilerde de inisiyatif almaları gerekiyor. Bunun sonucunda mutlaka başarılı olacaklarına inanıyorum.

Özellikle yerel yönetimlerde kadınların sayısı artmalı. Bugün baktığımızda bir ailede kadın çarşı-pazar işlerinde, çocuğunu parka götürmede ön saftadır. Yani kenti kadın daha fazla kullanıyor. Kenti bu kadar yoğun kullanırken kentin daha düzenli ve temiz olmasına yönelik peyzaj gibi konularda kadınların yerel yönetimlerde çok başarılı olacaklarına inanıyorum.

Kadın belediye başkanı olmanın avantaj ve dezavantajlarını nasıl yaşıyorsunuz?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Ben bu zamana kadar kadın olmanın dezavantajını yaşamadım, tam aksine avantajını yaşadım. Nüfusun %50’si kadınlardan oluşuyor. Daha önce de belirttiğim gibi kenti de en çok kadınlar kullanmakta. Siyasette, özellikle yerel yönetimde kadınların beklentileri daha fazla oluyor. Çünkü çarşıda-sokakta anneleri, anneanneleri, babaanneleri daha sık görüyoruz.

Belediye meclisinde kadın temsiliyeti nasıl?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Aydın Büyükşehir Belediyesi Meclis Başkanlık Divanı sadece kadınlardan oluşan tek büyükşehir belediyesi ve bunun mutluluğunu yaşıyoruz. Büyükşehir belediyesi meclisini yani Aydın’ı kadınlar yönetiyor. Bunun yanında mecliste daha fazla kadının yer almasını, kadınların yaşadıkları kentlerin yönetiminde söz sahibi olmasını bizler de çok istiyoruz.

Şehrinizde kapsayıcı yönetim konusunda ne tür çalışmalarınız var?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Aydın 1 milyondan fazla nüfusu olan bir il. Böylesine büyük bir ili yönetebilmek için kapsayıcı olmak gerekiyor. Kapsayıcılığı vatandaşlarımız arasında hiçbir şekilde ayırım yapmadan, hizmet verdiğimiz her alanda eşit mesafede durarak uyguluyoruz. Bu, Aydın Büyükşehir Belediyesi’nin ilkelerinden birisidir ve bunu uygulamaya devam edeceğiz.

Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çalışmalar stratejik planınızda yer alıyor mu? Neler öngörüyorsunuz? Yerel yönetimlerin sorumlulukları neler sizce?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Öncelikle belirtmem gerekir ki Aydın Büyükşehir Belediyesi verdiği hizmetlerde kadınlara pozitif ayrımcılık uygulamaktadır. Bu, temel bir bakış açısıdır. Kadınlara pozitif ayrımcılık sağlamak anlamında birçok adım atıyoruz.

2020-2024 Stratejik Planı’nda Amaç 5’te “Kent yoksulluğunun oluşmasına müsaade etmeyen hizmet anlayışı ile dezavantajlı gruplara pozitif ayrımcılık tanıyarak toplumun tüm kesimlerine çağdaş, güvenli, mutlu bir kent yaşamı sağlamak” ibaresi yer almaktadır.

Bu amaca ulaşmak için koyduğumuz hedefler kapsamında da dezavantajlı gruplara koruyucu, eğitici ve onların toplum içerisindeki yerlerini güçlendirici sosyal hizmetler sunuyoruz.

Bu amaç ve hedefler doğrultusunda öncelikle “Kadın ve Aile Hizmetleri Daire Başkanlığı”nı kurduk. Böylelikle etkin bir şekilde faaliyetine devam eden bu daire başkanlığıyla toplumsal cinsiyet eşitliğini toplumun her kesimine yaymayı hedefledik. Büyükşehir belediyesinin temel bakış açısı olan kadınlara pozitif ayrımcılığı da bir üst seviyeye çıkardık.

Biliyorsunuz Aydın turizm ve hayvancılık yanında aynı zamanda bir tarım kenti. Üretici kadınların bir araya gelip daha güçlü olmalarını sağlamak için Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı eliyle kadınların kooperatifleşmelerine destek oluyoruz. Bu desteği yeri geldiğinde doğrudan onlardan alım yaparak, yeri geldiğinde de ürünlerini satabilecekleri yeni pazarlar açarak yapıyoruz.

Sorumluluk noktasında ise 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu’nun yanı sıra Bütünleşik Kentsel Gelişim Stratejisi ve Eylem Planı 2010-2023 ile İl Gelişim Planı’nda da yetki, görev ve sorumluluklar yer alıyor.

Fakat bizler -daha önce de bahsettiğim gibi- bu yetki, görev ve sorumlulukları uygulamakla birlikte bir adım ileriye taşıyarak -dezavantajlı tüm gruplara olduğu gibi- kadınlara da pozitif ayrımcılıkla yaklaşmayı temel amaç olarak ele alıyoruz.

Bu, Aydın Büyükşehir Belediyesi’nin değişmez bakış açısıdır.

Haftanın Röportajı/1

“ÖZLEM
ÇERÇİOĞLU”

Aydın Büyükşehir
Belediye Başkanı

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik neler yapıyorsunuz?

ÖZLEM ÇERÇİOĞLU: Kadınların üretimin içerisinde yer almasını özellikle istiyoruz. Açtığımız dört üretici pazarında kadınlara öncelik verdik. Evlerinde yaptıklarını pazarda satan yüzlerce kadından bazıları bu kazançlarıyla çocuklarını okutuyor, bazıları da ev satın alıyor. Aydın’ı güzelleştiren çiçekleri Çine Mutaflar Kadın Kooperatifi’nden satın alıyoruz. Böylelikle hem şehrimiz kazanıyor hem de kadınlar. Belediye otobüslerimizde kadın şoförlere öncelik veriyoruz. Koçarlı’daki koyun çiftliğinde yetiştirdiğimiz verimi yüksek sakız koyunlarımızı koyunculuk yapmak isteyen kadınlara -iki dişi bir erkek olmak üzere- 3’er adet hibe ediyoruz.

Kız çocuklarına yönelik de Aydın genelinde açtığımız 27 kültür merkezimizde kurslar, atölyeler düzenliyoruz. Onların gelişmelerini, kendilerini geliştirmelerini önemsiyoruz.

“KAPSAYICILIK OLMADAN ÇEŞİTLİLİĞİN BİR HİÇ OLDUĞUNU BİLİYORUZ”

Haftanın Röportajı/2

“FATMA KAPLAN HÜRRİYET”

İzmit Belediye Başkanı

Kadınların hem genel olarak siyasete katılımının hem de yerel yönetimlerdeki temsiliyetlerinin düşük olmasının sizce nedeni nedir?

FATMA KAPLAN HÜRRİYET: Kadınların siyasete katılımından önce kadına toplumun bakış açısının amasız, fakatsız ve çok net bir şekilde irdelenmesi gerekiyor. Kadının hiçbir şekilde ötelenmediği, sadece çocuk doğursun evinde otursun gözüyle bakılmadığı, her alanda özgürlüklerine karışılmadığı ve en önemlisi de cinayete kurban gitmediği, hiçbir şekilde taciz edilmediği, saygı duyulduğu bir toplumda kadının siyasi alandaki temsiliyetinin de yükseleceğini düşünüyorum. Burada sadece erkeğin kadına değil, kadının da kadına bakış açısı önemli bir olgu.

Yerel yönetimler siyasal hayata katılımın ilk adımdır. Kadınların karar alıcı pozisyona gelmesinin yerel siyasetin temelini oluşturduğunu düşünüyorum.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, toplumdaki temel eşitsizliklerden biridir. Demokrasinin temeli kabul edilen yerel yönetimler halka, dolayısıyla kadına ve kadınların sorunlarına en yakın hizmet birimidir.

Ancak genel itibarıyla kadınların siyasete ilgisinin az olması, eğitim seviyesi ve gelir düzeyinin düşüklüğü, yasalardaki ayrımcı hükümler, ailevi sorumluluklar, cinsiyet rollerinin sosyalleşmesi ve siyasal sistemlerle yeterince bağ kurulamamasından kaynaklanıyor. Bütün bunların aşılması toplumsal cinsiyet temelli eşitsizliklerin ortadan kaldırılmasıyla mümkün. Bunun bir anda ve kolay olmayacağını çok iyi biliyoruz. Ama mücadelesini de vermektense asla vazgeçmeyeceğiz.

Kadın belediye başkanı olmanın avantaj ve dezavantajlarını nasıl yaşıyorsunuz?

FATMA KAPLAN HÜRRİYET: Belediye başkanı olmadan önce 2015-2019 yılları arasında CHP Kocaeli Milletvekili olarak görev yaptım. Bu dönemden önce de yerel siyasetin içerisindeydim. O dönem içerisinde bir belediye başkanı olmasam da milletvekilliğinin verdiği görev ve sorumluluklar sebebiyle aileme ve özellikle o dönemlerde daha küçük olan 8 yaşındaki oğluma yeteri kadar zaman ayıramadığımı itiraf etmem gerekiyor. Belediye başkanlığı görevimde yine halkın sorunlarını, şikâyetlerini, taleplerini ve isteklerini dinliyoruz; mutlulukları ve hüznüleri gibi pek çok özel anlara şahit oluyoruz. Her gün ayrı bir mahallede, halkın içindeyiz. Sabah erken saatlerde başlayan mesaimiz gece geç saatlere kadar devam ediyor. Yine bu süreç içerisinde ailemi ihmal ediyor olabilirim. Ancak görevlerimizin hepsi geçici. Bu görevler de geçecek. Arkama baktığımda İzmit'in efsane kadın belediye başkanı Leyla Atakan gibi bir iz bırakabilmeyi istiyorum.

Belediye meclisinde kadın temsiliyeti nasıl?

FATMA KAPLAN HÜRRİYET: İzmit Belediyesi'nde 37 meclis üyemizin 4'ü kadın.

İlçenizde kapsayıcı yönetim konusunda ne tür çalışmalarınız var?

FATMA KAPLAN HÜRRİYET: Göreve geldiğimiz ilk günden bu yana halkımızın da içerisinde bulunduğu bir yönetim anlayışını benimsiyoruz. “Ben yaptım oldu” mantığını reddettik ve İzmit'in insanını ilgilendiren tüm konularda kentimizin insanlarına sorarak hareket ettik. Örnek vermek gerekirse kentimizin en eski caddelerinden ve İzmit'in simgelerinden olan Fethiye Caddesi'nin yeniden düzenlenmesi konusunda bir yarışma düzenledik. Yarışmada mimar ve şehir plancılarından oluşan bağımsız jürimiz 3 eşdeğer projeyi seçti. Biz bu projelerin her birini gerek anket aracılığıyla gerek kurduğumuz bazı noktalarla halkımıza oylattık. Yani halkın önüne sandık koyduk. Onların verdiği karara göre hareket ettik. Halkımızın vereceği kararın en doğru karar olduğuna inanıyoruz. Ayrıca İzmit'in yerel politikalarını oluştururken ve uygularken kadınların/çocukların aldığımız kararların neresinde olduğuna çok dikkat ediyoruz. Kapsayıcı bir belediye kültürü oluşturmaya çalışıyoruz. Bu kapsayıcılık olmadan çeşitliliğin bir hiç olduğunun da bilincindeyiz. İzmit'te Türkiye'nin her kentinden insanımız vardır ve İzmit'e tamamen yerleşmiştir. Biz çeşitliliğimizin farkındayız ve bu kültürel çeşitlilik içerisinde İzmitli olma kapsayıcılığıyla hareket ediyoruz. Nereli olursa olsun kimseyi ayırmadan halkımıza hizmet ederek İzmitlilik bilincini önemsiyoruz.

Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çalışmalar stratejik planınızda yer alıyor mu? Neler öngörüyorsunuz? Yerel yönetimlerin sorumlulukları neler sizce?

FATMA KAPLAN HÜRRİYET: Elbette toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda stratejik planımızda hedeflerimiz mevcut. Cinsiyete dayalı işbölümü ve ataerkil yapı kadının ev dışında, toplumsal hayatta bir varlık göstermesine maalesef izin vermiyor. Bu nedenle kadınların içinde yaşadıkları topluma aktif katılımlarının sağlanmasını ve toplum içinde görünürlüklerini destekleyecek politikalar üretilmesini çok kıymetli buluyorum. Yerel yönetimlerin mutlaka sosyal belediyeçilik anlayışıyla projeler geliştirmesi gerekiyor. Bu anlayışı benimseyen bir belediye ve kadın belediye başkanı olarak fiziki koşulları iyileştirmenin ötesinde sosyal işlevleri artırmaya çalışıyoruz. Pandemi döneminde kurduğumuz dikimevini kadın kooperatifinin hizmetine verdik. İzmit Belediyesi Dikimevi, Çınar Kadın Kooperatifi için hem üretmeye hem de kadınlara kazandırmaya başladı.

Ayrıca kurmaya başladığımız kreşlerimizin çocuklar kadar kadınların özgürleşmesi için de önemli olduğunu biliyoruz. Çünkü çocuğun bakımını üstlenen anne eve bağımlı kalıyor. Biz kadınların özgürleşmesi, kendi ayakları üstünde durması amacıyla kreşlere hayat vereceğiz. Kadının her anlamda güçlenmesi için sosyal destek hizmetlerimizde kadını dezavantajlı gruplarla bir tutmuyoruz. Bu sebepten kadının toplumsal cinsiyet eşitliğine önem verdiğimiz için Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü'nü faal hâle getirdik. Çalışmalarımıza bu müdürlükle beraber devam edeceğiz.

Kadınlara yönelik neler yapıyorsunuz?

FATMA KAPLAN HÜRRİYET: Kurduğumuz İzmit Belediyesi Dikimevi'ni, yine kurduğumuz Çınar Kadın Kooperatifi'nin hizmetine verdik. Burada kadınlar kendi el emeklerini değerlendiriyor ve ekonomik güçlerini elde ediyorlar. Yine kendi işleteceğimiz restoran-kafede kırsaldaki kadınların yerel yemeği olan mancarlı pideyi değerlendireceğiz. Hem yerel bir tadımızı daha görünür hâle getireceğiz hem de kırsaldaki kadınların el emeklerinin bir değeri olduğunu kendilerine göstererek maddi-manevi destek vereceğiz. Yeni satın aldığımız temizlik araçlarında kadın şoför istihdamını sağladık. “Kadın bunu yapamaz” denen her şeyi kadının yapmasını sağlayacağız.

“KADINLARIN EKONOMİK VE SOSYAL HAYATTAKİ KISITLI ROLLERİ SİYASİ HAYATTAKİ ROLLERİNİ DE ETKİLİYOR”

Haftanın Röportajı/3

“ÖZLEM BECAN”

Uzunköprü Belediye Başkanı

Kadınların hem genel olarak siyasete katılımının hem de yerel yönetimlerdeki temsiliyetlerinin düşük olmasının sizce nedeni nedir?

ÖZLEM BECAN: Günümüzde dünyanın sosyal ve siyasi konjonktürünün lehte bir değişim göstermesi, eğitim sisteminin daha çağdaş ve eşitlikçi hâle gelmesi ve iletişim teknolojilerinin hemen herkese ulaşabilmesi sayesinde kadınlar artık doğuştan sahip oldukları haklarının bilincine daha çok varmaya başlamışlardır. Ülkemiz kadın hakları konusunda hem şanslı hem de -başka bir yönden bakıldığında- şansız ülkelerden biridir. Türkiye’de 5 Aralık 1934’te kadınlara milletvekili olma hakkının tanınmasının ardından yapılan seçimde bir ilk olmasına rağmen Meclis’teki 18 kadın milletvekili sayısı ve %4.5 temsil oranıyla ülkemiz dünyada ikinci sırada yer almıştır. Ancak sonrasında bu haklar çok yavaş işleyen bir süreç içerisinde halka nüfuz edebilmiştir. Kadınların ekonomik ve sosyal hayat içerisindeki kısıtlı rolleri siyasi hayattaki rollerini de etkilemiştir ve siyasetin erkeklerin egemen olduğu bir alan olduğu anlayışı ortaya çıkmıştır. Son genel seçimlere baktığımızda bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi’ndeki 586 milletvekilinin sadece 101’i yani %17’si kadınlardan oluşmaktadır. Meclisteki temsil oranı birçok üçüncü dünya ülkesinin bile gerisindedir. Mahalli düzeyde ise durum daha da kötüdür. 2019 seçimlerinde aday gösterilen 8257 belediye başkan adayının sadece 652’sini kadın ve 1389 belediye başkanlığının sadece 41’ini kadın adaylar kazanmıştır. Mahalle ve köy olmak üzere toplam 50.157 muhtarımızın ise yalnızca 1071’i kadındır. Evet, bir değişim var, fakat oldukça yavaş. Ülkemizde gerek kadının sosyo-ekonomik durumunun güçlendirilmesi gerek verilecek etkin eğitimle toplumun bilgilendirilmesinin/ bilinçlendirilmesinin sağlanması gerekse siyasal/toplumsal farkındalığın ve duyarlılığın artırılması yoluyla ülkemizin hızlı bir atılım yapması gerekmektedir.

Kadın belediye başkanı olmanın avantaj ve dezavantajlarını nasıl yaşıyorsunuz?

ÖZLEM BECAN: Kadın olmanın belediye başkanlığı görevimi yürütmemde artıları olduğunu düşünüyorum. Ayrıntıları daha çabuk yakalayabiliyor ve ona göre hareket edebiliyorum. Bir anne olarak tüm halkımıza aile gözüyle bakıyorum. Özellikle çocuk, engelli, kadın ve yaşlılar için hep iyi şeyler yapma ve bunu da farklı yapma çabası içerisindeyim. Bu duygular içerisinde bir çocuk parkı kuracağımız zaman bile malzeme alınırken en iyi, en ergonomik ve en zararsız olanlarının seçilmesine dikkat ediyorum. Kaldırımların pusetlerin rahatça gidebilmesine uygun tasarlanmasına dikkat ediyor, anneler için uygun yerlerde emzirme odaları kurmaya çalışıyoruz. Onlara karşı ayrı bir duyarlılık hissediyorum. Ayrıca bir kadın olarak vatandaşlarımızın evlerine kolayca konuk olabiliyor, onlar tarafından daha çabuk kabul görerek sorunlarını dinleyebiliyorum.

Avantajlarının yanında kadın olmanın dezavantajlarını yaşadım ve hâlâ da yaşıyorum. Bildiğiniz gibi 31 Mart 2019’da yapılan yerel seçimlerde Trakya’da seçilmiş tek kadın belediye başkanıyım. Düşünceme göre bu durum halkımızda ayrıca yeni bir umut hissi uyandırıyor, yeni beklentiler meydana getiriyor. Ancak özellikle başkan adaylığım sırasında “Sen yapamazsın”, “Sen başaramazsın” sözlerini çok duydum. Hâlihazırda benzer sözlerle ve tavırlarla muhatap oluyorum. Bu noktaya gelebilmem biraz zor oldu. Ancak tüm zorluklar benim için cesaret kırıcı değil, tam tersine beni cesaretlendirici bir etki yapmıştır.

Belediye meclisinde kadın temsiliyeti nasıl?

ÖZLEM BECAN: Uzunköprü Belediyesi’nde 15 kişilik belediye meclisinde 3 kadın üye bulunmaktadır. Görüldüğü üzere oldukça düşük bir rakamdır. Ne yazık ki bu, ülkemizin sosyo-ekonomik ve siyasi yapısıyla kadının toplumdaki rolünün ilçemizde de aynı şekilde görülmesinden kaynaklanmaktadır. İlçemizde kadın-erkek nüfus oranı neredeyse eşit olmasına rağmen çoğu kadın ya iktidarda bulunan şimdiki hükümetin baskıcı politikaları nedeniyle -hem kendilerinin hem de eşlerinin ve çocuklarının gelecekte iş bulamayacağı korkusu- ya da sosyo-ekonomik konularının getirdiği güvensizlik sebebiyle siyasi partilere üye olmaktan kaçınmaktadır.

Oysa ki böyle davranarak belediye meclisinde yer alma fırsatını kaçırıyorlar. Bir kadın belediye başkanının olması ilçemizdeki kadınlara pozitif bir güven sağlamaktadır ve bundan sonrası için onları cesaretlendirecek bir örnek teşkil etmektedir. Ancak tabii ki bunun yetersizliğinin farkındayız. Bu yüzden de doğrudan teşvik etmenin yanı sıra -toplumsal yapı ile siyaset arasındaki ilişkinin farkındalığıyla belediyemizin genel programı çerçevesinde- uzun vadede kadınların sosyo-ekonomik durumlarını iyileştirmek için projeler üretmek gerekli güveni elde etmelerini sağlamaya çalışmaktayız. Cumhuriyet Halk Partisi kadınların siyasete girmesini ve özellikle belediye meclislerinde daha çok yer almalarını her zaman teşvik etmektedir.

İlçenizde kapsayıcı yönetim konusunda ne tür çalışmalarınız var?

ÖZLEM BECAN: Toplum son derece karmaşık, farklı parçalardan oluşan ve bu parçaların karşılıklı ilişki ve etkileşim içerisinde bir araya geldiği bütünsel ve büyük bir yapıdır. Toplumu oluşturan bireylerden herhangi birini dışlarsak bunun olumsuz etkileri de tüm topluma yansır ve hiçbir zaman bu eksiklik kapanamaz. Hem insani bir görev bilinciyle hem de ilçemizde sürdürülebilir bir kalkınmanın sağlanabilmesi amacıyla belediyemiz, kaynaklarının tahsisinde, kullanımında ve hizmet sunumunda adil davranarak cinsiyetler arasında eşitsizliklerin giderilmesine odaklanmıştır. İlçemizdeki dezavantajlı durumdaki kadınların ve yaşlı, bakıma muhtaç, engelli vatandaşlarımızın desteklenmesi öncelikli hedefimiz olmuştur. Bu bağlamda eğitim, sağlık, istihdam alanında projeler geliştirilmiştir. Bunun en büyük örneğini Covid-19 salgını sürecinde yaşadık. Bu süreçte belediyemiz vatandaşlarımızı salgından korumak ve salgının yayılmasını engellemek amacıyla vakaların ülkemizde görüldüğü ilk günlerden itibaren ciddi önlemler almaya başlamıştır. Proje bazında ise halkımızın ortak ve en önemli ihtiyaçları göz önünde tutulmuştur.

Belediyemiz tarafından özel bir mobil telefon operatör şirketiyle işbirliği yapılarak ilçe merkezinde yaşayan, bilişsel fonksiyonları azaldığı veya tamamen yok olduğu için -özellikle hafıza kaybına bağlı- gündelik hayatlarını tek başlarına idame ettiremeyecek bakıma muhtaç durumdaki vatandaşlarımızı izlemek, kaybolmaları durumunda kimlik tespiti ve takibini yaparak buldukları yerleri belirleyebilmek amacıyla “Elektronik Takip Sistemi”; engelli bireylerimizin sosyalleşmelerinin sağlanması ve onlara destek olunması amacıyla “Engelsiz Yaşam Evi”; 36-60 ay yaş grubu çocuklara yönelik olarak hizmet verecek “Gündüz Bakımevi”; ilerleyen yaşları nedeniyle hareket kısıtlılığı yaşayan ve bu sebeple sağlık hizmetleri, kişisel bakım gibi ihtiyaçlarını karşılayamayan engelli ve yaşlı vatandaşlarımız için tıbbi cihazlarla donatılmış “Gezici Sağlık Araçları”; yarınlarımızın teminatı olan okul öncesi yaş grubundaki çocuklarımızın yeteneklerini keşfetmelerini sağlayıp başarılı bireyler olabilmeleri için gerekli eğitimi alabilecekleri “Çocuk Akademisi”; ilçemizde herhangi bir sosyal güvencesi olmayan vatandaşlarımızın -aile içindeki dayanışmayı temel alarak- gıda, giyim, eğitim ve medikal malzeme gibi temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla “Ailem Uzunköprü” projeleri geliştirilmiştir, aşamalı olarak uygulamaya geçirilmeye başlanmıştır.

Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çalışmalar stratejik planınızda yer alıyor mu? Neler öngörüyorsunuz? Yerel yönetimlerin sorumlulukları neler sizce?

ÖZLEM BECAN: Dünya Ekonomik Forumu’nun 2020 Raporu’na baktığımızda Türkiye, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Genel Endeksi’nde 149 ülke arasında 130., kadınların ekonomiye katılımı ve fırsat eşitliği kategorisinde 136., işgücüne katılımı 135., aynı işe eşit ücrette 106., eğitim olanaklarına erişimde 13., sağlıkta 64. ve siyasi yaşamda temsilde 109. sırada yer almaktadır. Rakamlar şimdiki kadar bir şeylerin ya eksik gittiğini ya yanlış yapıldığını ya da tamamen göz ardı edildiğini göstermektedir ve ülkemizin bu konuda sınıfta kaldığının en büyük kanıtıdır. Cinsiyet eşitsizliğine çözüm bulmak bir hükümet politikası gereği olduğu kadar yerel yönetimlerin de sorumluluğundadır. Nasıl herkes kendi evinden sorumluydu biz de belediye nezdinde kendi halkımızdan sorumluyuz.

Bu doğrultuda belediyemiz 5 yıllık programı içerisinde Uzunköprü’yü kadın dostu bir kent hâline getirmek amacıyla toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmeyi kendine öncelikli bir stratejik amaç ve hedef olarak belirlemiştir. Tüm sosyal projelerini ve hizmetlerini bu yönde şekillendirmiştir. Her ne kadar bizim için başlangıç olsa da temellerin atılması, ekonomik ve siyasi anlamda olanakları olmayanlara gerekli imkânların belediyemiz tarafından sağlanması suretiyle 5 yılın sonunda istediğimiz değişimi yaşayacağımız ya da en azından hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı muhakkaktır. Tüm yerel yönetimler elini taşın altına koymalıdır ve bunu kendilerine amaç ve hedef edinmelidir.

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik neler yapıyorsunuz?

ÖZLEM BECAN: Vatandaşlarımızı bir aile olarak gören ve onlara en büyük değeri veren bir belediyecilik anlayışıyla kadınlara ve çocuklara yönelik planlanan projeler belediyemiz faaliyetleri arasında geniş yer tutmaktadır. Bu amaç içerisinde ilk olarak Uzunköprü’de yaşayan dar gelirli kadınların yaşam kalitelerini, ekonomik durumlarını iyileştirmelerine destek olmak ve evin dışındaki üretime katılarak yerel kalkınmaya katkıda bulunmalarını sağlamak amacıyla Edirne Valiliği ve Uzunköprü Kaymakamlığı işbirliğiyle 2019 yılında “Üreten Kadınlar, Kazanan Uzunköprü” projesi hayata geçirilmiştir.

Proje kapsamında açılan Kadın Emek Pazarı’nda -yaşları 24 ile 72 arasında değişen- yılda 500 kadın vatandaşımıza el emeklerini kazanca dönüştürme, aile ve ilçe ekonomisine katkıda bulunma fırsatı sunduk. İnanıyoruz ki bu çalışmalar vasıtasıyla ilçemiz genelinde dezavantajlı grupların insan kaynakları kapasitesi yükseltilerek halkımızın gelir düzeyi daha da artırılmış olacaktır. Psiko-sosyal yönden ise daha kısıtlı şartlarda ve dar bir çevrede yaşamını idame ettiren kadınların kendi ürettikleri ürünlerin satışını yaparak ihtiyaçlarını karşılayabilecek duruma gelmelerine birlikte sosyal hayata daha aktif katılmaları sağlanacaktır.

Çocuklara yönelik hazırladığımız “Gündüz Bakımevi” projesi de hazır. Kayıtlar alınmaya başlanmıştır. “Çocuk Akademisi” projemiz ise belediyemiz faaliyet programına alınmış durumdadır. Sosyal, duygusal ve bedensel açıdan gelişimi amaç edinen kurslarımız sayesinde henüz gelişme çağındaki çocukların ve gençlerin ihtiyaç duydukları olanaklar ücretsiz temin edilmiştir. Kazandıkları becerilerle hem zamanlarını etkili, kaliteli ve verimli şekilde geçirmeleri sağlanmıştır hem sosyal iletişim kurabilmelerine destek verilmiştir hem de sağlık, özgüven, sorumluluk sahibi olmalarına yardımcı olunmuştur.

Ayrıca belediyemiz psikoloğu tarafından ilçemizdeki tüm ilkokul 1. ve 2. sınıf öğrencilerine yönelik “Mahremiyet Eğitimi”; tüm ortaokul 8. sınıf öğrencilerine yönelik “Erken Yaşta Evlilik”; son olarak da 11. ve 12. sınıflara yönelik “Ergenlik Döneminde Kişilik Gelişimi ve Cinsel Gelişim Özellikleri” seminerleri düzenlenmiştir.

“SEMTEVLERİYLE KADIN ERKEK AYRIMINI ORTADAN KALDIRDIK”

Haftanın Röportajı / 4

“FATMA ÇALKAYA”

Balçova Belediye Başkanı

Kadınların hem genel olarak siyasete katılımının hem de yerel yönetimlerdeki temsiliyetlerinin düşük olmasının sizce nedeni nedir?

FATMA ÇALKAYA: Bunun ana nedeni, kadınların yüzyıllardır ikinci plana itilmesidir. Kadınlara hep bir rol verilmiş. Kadınlara da bunu uygulamış. “Sen anne olacaksın” demişler, “evinin kadını olacaksın” demişler, “kadınlar her şeye karışmaz” demişler. Hatta en son bir bakan “kadınlar her yerde gülmemeli” bile dedi. Kadınların ikinci plana atılmasını kabul etmeyen ve kendilerini ifade edip söz sahibi olduğu tek dönem, Mustafa Kemal Atatürk dönemidir. Kurtuluş Savaşı’yla başlayan bu dönemde kadınlar önce cephede savaşmıştır. Ardından Cumhuriyet’in inşasında söz sahibi olmuştur. Atatürk bunun kanuni alt yapısını bile hazırlamıştır ve kadınları bu yönde teşvik etmiştir. Ancak Atatürk’ün vefatından sonra kadınların temsilinde ve elde ettiği hakları kullanmasında anlaşılabilir bir şekilde gerileme olmuştur. Bu gerileme günümüzde devam ettirilmeye çalışılıyor. Cumhuriyet Devrimleri’ne inanan ve gönül veren kadınlar kendilerine empoze edilmeye çalışılan bu kalıpları kabul etmiyor. Bizim hedefimiz, böyle düşünen ve inanan kadınların sayısı artırmak.

Kadın belediye başkanı olmanın avantaj ve dezavantajlarını nasıl yaşıyorsunuz?

FATMA ÇALKAYA: Ben hiçbir dezavantaj yaşamıyorum. Çünkü ben bir kadın ile bir erkek arasında bir fark olduğuna inanmıyorum. Bir erkeğin yapabildiği her işi veya mesleği bir kadın da rahatlıkla yapabilir. Böyle baktığınız zaman dezavantaj da yaşamazsınız.

Belediye meclisinde kadın temsiliyeti nasıl?

FATMA ÇALKAYA: Balçova’da bu konuda çok iyi bir noktadayız. Çünkü partimizin Balçova’da iktidar olduğu 2004 yılından itibaren kadınları ön planda tutan bir belediye başkanlığı anlayışı var. Kadınların gerek ekonomik gerek toplumsal açıdan hayatın her alanında söz sahibi olmasını hedefleyen ve bunu sağlayan bir belediye başkanlığı anlayışı var. 2004 yılında belediye meclisinde hiç kadın yoktu. Daha sonra ilçemizde açılan Semtevlere’yle kadınlar hem ekonomik özgürlüklerini elde etti hem de sosyal ve siyasal hayatta daha çok söz sahibi olmaya başladı. Kadınlar önce sokak temsiliyeti yaptılar. Sonra siyasi partilere üye oldular. Devamında meclis üyesi oldular. Önce CHP’de bir kadın arkadaşımız ilçe başkanı oldu. Ardından AKP, MHP ve İYİ Parti’de kadınlar ilçe başkanı oldu. Son olarak ben % 68 oy alarak belediye başkanı oldum.

İlçenizde kapsayıcı yönetim konusunda ne tür çalışmalarınız var?

FATMA ÇALKAYA: Semtevlere’yle ilçemizde kadın erkek ayrımını ortadan kaldırdık. Hem kadınlar hem de erkekler ilçenin yönetimi konusunda eşit haklara sahip. Sadece bu da değil. Balçova’da cinsiyet farklılığı gibi din, dil, etnik köken gibi ayrımcılık yaratan anlayışların da önüne geçtik. Bizim bakış açımızda insanların ayrıştırılması yok.

Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çalışmalar stratejik planınızda yer alıyor mu? Neler öngörüyorsunuz? Yerel yönetimlerin sorumlulukları neler sizce?

FATMA ÇALKAYA: Yasal olarak meclisimizde bununla ilgili bir komisyon oluşturduk. Ancak bu gibi konuların yasal zorunluluklar yerine toplumsal bilinç ile sağlanması gerekiyor. Kadınların bilinçlenmesi ve haklarının farkında olması gerekiyor. Biz Balçova’da tüm çalışmalarımızda kadınlara pozitif ayrımcılık yaparak bu farkındalığın daha çok artmasına ön ayak oluyoruz. Balçovalı kadınlar da artık haklarını biliyor. Aile içinde bir karar alınacaksa kadın erkek ayrımı olmadan ortak karar alınıyor. Kent yönetiminde veya toplumsal hayatta bir statüye sahip olmak isteyen kadın bunun kendisinin bir hakkı olduğunu biliyor.

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik neler yapıyorsunuz?

FATMA ÇALKAYA: Belirttiğim gibi, Balçova’da yapılacak her hizmette kadınlara öncelik ve pozitif ayrımcılık var. Semtevlere bu zihinsel çalışmanın ana uygulayıcısı durumunda. Kadınlar Semtevlere’nde açılan ücretsiz el beceri kurslarına geliyorlar. Burada kendilerine ilk etapta ücretsiz malzemeler veriliyor ve bu malzemelerle hediyelik ürünler üretiyorlar. Daha sonra bu ürünler belediyemizin satış noktalarında ve fuarlarda satılıyor. Elde edilen gelirin tamamı ürünü üreten kadına veriliyor. Daha sonra kadınlar kendi malzemelerini alıp yeni ürünler üretiyor ve ekonomik bir gelir elde ediyor. Kadın kooperatifimiz de benzer anlayışla çalışıyor. Kooperatifimize üye olan kadınlar organik gıdalar üreterek ürünlerin satışından gelir elde ediyor.

Yine Semtevlere’nde kadınlara yönelik seminerler düzenleniyor. Çocuk bakımından, kişisel sağlığa, ev ekonomisinden siyasal ve güncel konulara kadar her alanda kurslar veriliyor. Yabancı dil ve resim eğitimi veriliyor. Açtığımız spor merkezlerinde kadınlar spor yapabiliyor.

Kısacası Balçova’da hayata dair her alanda kadınların var olması sağlanıyor.

“SİYASETİN ERKEK İŞİ ALGISI KADININ KATILIMINDAKİ EN BÜYÜK ENGEL”

Haftanın Röportajı/5

“ZEHRA ÖZYOL”

Amasya Gümüşhacıköy
Belediye Başkanı

Kadınların hem genel olarak siyasete katılımının hem de yerel yönetimlerdeki temsiliyetlerinin düşük olmasının sizce nedeni nedir?

ZEHRA ÖZYOL: En temel nedenlerden birisi, erkek egemen siyaset yapısıdır. Türkiye’de siyaseti erkek işi olarak algılayan ataerkil yapı kadınların siyasetteki en büyük engelidir. Siyasete giriş, partiler aracılığıyla gerçekleşir. Siyasi parti örgütlerinin kadın adaylara yeterli desteği vermemesi, kadınların özel alanlarındaki ağır sorumlulukları, ilk ve en önemli sorumluluk alanının ailesi olması algısı, toplumsal/kültürel yapı, toplumumuzdaki kız ve erkek çocuklarının yetiştirilme tarzı, kadınlara sunulan eğitim olanaklarının kısıtlı olması ve ekonomik nedenler kadınların siyasete ilgisizliğini doğurmaktadır ve siyasete katılımı güçleştirmektedir.

Kadın belediye başkanı olmanın avantaj ve dezavantajlarını nasıl yaşıyorsunuz?

ZEHRA ÖZYOL: Kadının olduğu yerde hayat vardır, yerel nitelikli hizmetler kadınların gündelik yaşamlarını doğrudan etkilediği ve bu hizmetlerin en aktif kullanıcısı kadınlar olduğu için yaşadıkları çevrenin nabzını en yakından tutan ve ihtiyaçlarının neler olduğunu en iyi tespit eden kesim de kadınlardır. Bu yüzden yerel yönetim hizmetini sunarken bir Cumhuriyet ve Anadolu kadını olarak kiminin kızı, kiminin kardeşi, kiminin annesi oluyor, birçok rolde görev yapıyor ve vatandaşlarını anne sıcaklığı ile kucaklıyorum. Ayrıca biz kadınların ev ve ev ekonomisini yönetmekte iyi olduğumuz, kısıtlı bütçe de olsa olanakları en iyi şekilde değerlendirebilme gücünü taşıdığımız, duyarlı ve detaycı olduğumuz ve erkeklerin göremediklerini gördüğümüz için yerel yönetimlerde çok daha avantajlı olduğumuzu düşünüyorum. Dezavantajlarına gelecek olursak -yine ataerkil yapı sebebiyle- siyasi örgütlerimizin kadın yöneticilerin öne çıkarması için engelleme ve karalama politikaları izlemeleri olduğunu söyleyebilirim. Bu durum biz kadınları zaman zaman yormaktadır.

Belediye meclisinde kadın temsiliyeti nasıl?

ZEHRA ÖZYOL: 12 kişilik belediye meclisimizde 1 kadın belediye başkanı ile birlikte 2 kadın belediye meclis üyesi bulunmaktadır.

İlçenizde kapsayıcı yönetim konusunda ne tür çalışmalarınız var?

ZEHRA ÖZYOL: İlçenin gelecek 20 yıllık kalkınması hususunda belirlenen başlıca sektörler; tarım ve tarıma dayalı sanayidir. Öncelikli hedefimiz, tarım hayvancılıkta desteklerimizi geliştirmek.

- Gümüşhacıköy Ovası’nda arazi toplulaştırması ve toprak analizi yapılacak, ürün deseni belirlenecek ve bu bilgiler üretici örgütleriyle paylaşılacaktır.
- Karacaören ve Çiftçiöğlü köylerinde tütün üretimi desteklenecektir.
- Gümüşsuyu Çayı çevresinde şekerpancarı ve kuru soğan üretimi yapılacaktır.
- İlçenin kuzeybatısında kombine hayvancılık, güneyinde ise besi hayvancılığı desteklenecektir.
- Gümüş beldesinde ve kuzeybatısındaki kırsal kesimlerde organik tarım geliştirilecektir.
- İlçenin kuzeybatısındaki kırsal kesimlerde kombine hayvancılık desteklenecek, et ve süt üretimi geliştirilecektir.
- Su kaynaklarının sürdürülebilirliği esas alınarak ilçede basınçlı sulama sistemleri geliştirilecek, mevcut kanal ve kanalet altyapılarına bakım yapılacaktır.
- İlçemizin kuzeyindeki orman alanlarından elde edilen ürünlerin işlenmesi için orman sanayi geliştirilecektir.
- Orman ürünlerine dayalı sanayi ürünlerinin Amasya ve çevre yerleşimlere dağıtımının sağlanması için lojistik sektörünün geliştirilmesi gerekmektedir.
- Gümüş beldesindeki tarihi turizmin değerlendirilmesi için beldede küçük ölçekli konaklama tesisleri oluşturulacaktır.
- Tarım sektörüne destek olacak üretici hizmetleri geliştirilecektir.
- İlçemizde, içerisinde süt ve süt ürünlerine yönelik eğitimi de barındıran Meslek Yüksekokulu kurulacaktır.
- İlçenin hizmet verdiği kırsal alanın ihtiyaç duyacağı temel eğitim ve sağlık donatılarının oluşturulması öngörülmüştür.

Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çalışmalar stratejik planınızda yer alıyor mu? Neler öngörüyorsunuz? Yerel yönetimlerin sorumlulukları neler sizce?

ZEHRA ÖZYOL: Yerel demokrasi ve katılım temelinde bakıldığında Türkiye’de yerel yönetimlerde kadınların temsiline yok denecek kadar az olduğunu görüyoruz. Kadınların erkeklerle eşit haklara sahip olma mücadelesi uzun yıllardır devam etmekte. Bunun için daha eşitlikçi yasal düzenlemelerin ve cinsiyet eşitliğini sağlamakla görevli bir mekanizmanın olmasını, kadına yönelik şiddetle mücadele edilmesini, istihdam, eğitim, siyaset gibi alanlarda eşitsizliklere ilişkin çalışma yapılmasını, kamuoyunda yaygın tartışma ve farkındalık yaratılmasını, kadın örgütlerinin kurulmasını yerel yönetimlerin sorumlulukları olarak görüyorum. Buna istinaden kadın belediye başkanı olarak ilçemizdeki kadınları konusunda uzman olan kişilerle buluşturarak bilinçlenmeleri ve haklarını öğrenmeleri konusunda sık sık toplantılar yapmaktayız. Amasya Barosu ve belediyemiz işbirliğinde hukuk okuryazarlığı konusunda kurslar düzenleyerek kadınların bilinçlendirilmesine katkı sağlıyoruz. Aynı zamanda biz kadınların yerel siyasette güçlenmelerini, rekabetten ve mücadeleden korkmadan ilerlemelerini önemsiyoruz. Siyasi otoritelerin desteğiyle birlikte kadınları her yerde olduğu gibi siyasette de güçlü görmeyi arzu ediyorum.

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik neler yapıyorsunuz?

ZEHRA ÖZYOL: Kadına şiddet ve çocuk istismarıyla ilgili yine Amasya Barosu ve belediyemiz işbirliğiyle birlikte fiziksel, psikolojik, ekonomik ve cinsel şiddete maruz kalan kadın, çocuk ve LGBTİ bireylerin uğradıkları şiddet ile ilgili olarak özel eğitim almış ve konusunda uzman 45 rehber avukat ve 221 gönüllü avukattan oluşan ekiple Gelincik Projesi’nde yer almaktayız ve destek vermekteyiz.

Kırsal kesimden gelen kadın pazarlarımız ve diğer kadın hemşerilerimizin zaman geçirmeleri, kendilerinin ve çocuklarının ihtiyaçlarını karşılamaları için kadın dinlenme evi kurduk. Kadın dinlenme evimizde kütüphane, televizyon, internet gibi imkânlar bulunmakta ve kadınlar bu imkânlardan faydalanmaktadır.

Evde bakım hizmetlerimiz kapsamında 65 yaş üzeri ve engelli vatandaşlarımız için tansiyon, şeker, spo2 ölçümleri hemşirelik takibi ve eğitimi verilmektedir. Aynı zamanda kadınlar için kuaför hizmetimiz mevcut olup ihtiyaç sahiplerimizin evinde temizlik yapılmaktadır.

Ve son olarak İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR diyor ve sözleşmeyi sonuna kadar destekliyoruz.

“KADINLARIN SOSYAL HAYATA DAHA ÇOK KATILIMINI SAĞLAMAK SORUMLULUĞUMUZ”

Haftanın Röportajı/6

“İLKAY GİRGİN ERDOĞAN”

Karaburun Belediye Başkanı

Kadınların hem genel olarak siyasete katılımının hem de yerel yönetimlerdeki temsiliyetlerinin düşük olmasının sizce nedeni nedir?

İLKAY GİRGİN ERDOĞAN: Bu durumun kuşkusuz çok nedeni var, ancak sıralamada birinciliği “erkek egemen toplum düzeni” olarak göstermeliyiz. Kadınların toplumsal yaşamdaki ağırlıklarının yönetim erkinde karşılık bulmamasına ilişkin hepimizin düşünmesi gerekiyor. Bu noktada sivil toplum kuruluşlarından iş dünyasına ve siyaset kurumuna kadar tüm dinamiklerin kadınlara pozitif ayrımcılıkta buluşmaları gerekmektedir.

Ve en az bunlar kadar önemli olan unsur, eğitim...

Ülkemizde zorunlu eğitim süresi 12 yıl olmasına rağmen ortalama eğitim süresi hâlâ 8,2 yıl. Kız çocukları açısından bu sürenin de altında bir eğitim seviyesine sahibiz.

Meselemiz kadının toplumun tüm dinamiklerinde Cumhuriyet devriminin ona biçtiği misyona ve role yakışır konumda olmasını sağlamaktır diye düşünüyorum.

Kadın belediye başkanı olmanın avantaj ve dezavantajlarını nasıl yaşıyorsunuz?

İLKAY GİRGİN ERDOĞAN: Ben bu konuda şanslıyım. Doğup büyüdüğüm, sokaklarında oynadığım, denizine girdiğim memleketimin 118 yıllık tarihinde ilk kadın belediye başkanı seçilmek, benim için evladına bırakacağım en büyük miras. Hâlen ailemle, annemle ve babamla birlikte Karaburun’da yaşıyoruz. Her mahallesini her köyünü her sokağını tanıdığım bir kent parçası Karaburun. İlçenin bir kızı olarak bir yılı aşkın süredir sürdürdüğüm görevimde kadın olmaktan kaynaklanan herhangi bir sıkıntı yaşamadım. Bilakis avantajlarını yaşıyorum. İlçeme kadın eli değdiğine yönelik çok güzel ve olumlu geri dönüşler alıyorum. Yaşadığımız sorunlar ise tüm yerel yönetimlerin ortak sorunlarından farklı değil. Bunların başında kaynakların yetersizliği geliyor. 10.750 kişilik nüfusa uygun kaynak tahsisi alırken yaz aylarında 100 bini aşan kişiye hizmet vermek zorunda kalabiliyoruz. Karaburun nüfusu itibarıyla İzmir’in 30 ilçesi arasında en küçüğü olmasına rağmen 434 kilometrekarelik yüzölçümüyle en büyük ilçelerinden biri. Bu kadar büyük ve dağınık bir sorumluluk sahasında hizmetlerimizi yüksek kalitede yurttaşlarımıza ulaştırmak gibi zorluklarımız var.

Belediye meclisinde kadın temsiliyeti nasıl?

İLKAY GİRGİN ERDOĞAN: Karaburun Belediye Meclisi’nde 11 meclis üyesi bulunuyor. Bu meclis üyeleri arasında CHP’den ve AKP’den birer olmak üzere iki kadın meclis üyesi var. Benimle birlikte toplam kadın meclis üye sayısı 3’e ulaşıyor. Bu da yaklaşık üçte birlik bir orana karşılık geliyor. Ülke ortalamasının üzerinde olsa da belediye üyelerimizin en az yarısının kadınlardan oluşması gerektiğine inanıyorum. Ayrıca ilçemizde bulunan 16 mahallemizden 4’ünde kadın muhtarımız bulunmaktadır.

İlçenizde kapsayıcı yönetim konusunda ne tür çalışmalarınız var?

İLKAY GİRGİN ERDOĞAN: Bu ülkeye ve devlete yurttaşlık bağıyla bağlı olan her insan benim için eşit ölçüde saygındır. Mazbatamı aldığım gün yakamda Türk bayrağının yanında duran CHP rozetimi çıkardım. Partimize ve bana oy versin ya da vermesin herkesi kucaklayarak dertlerine derman olmaya çalışıyoruz. Kutuplaştırmadan, ötekileştirmeden, Belediye meclisimizde de ilçemizin ortak menfaatine yönelik başlıklarda birlikte karar alma olgunluğunu gösterebiliyoruz. Karaburun’un Türkiye’deki ilçelerin pek çoğundan ayrılan yanı, nüfusunun üçte birinden fazlasının 65 yaş ve üzerinde olması. Bu durum bizi –pandemi döneminde olduğu gibi- biraz zorlasa da yaşlılarımızın hayır dualarını almak yorgunluğumuzu alıyor.

Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çalışmalar stratejik planınızda yer alıyor mu? Neler öngörüyorsunuz? Yerel yönetimlerin sorumlulukları neler sizce?

İLKAY GİRGİN ERDOĞAN: 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 41’inci maddesine göre, stratejik plan yapma zorunluluğu nüfusu 50 bin ve üzerindeki belediyeler için geçerli. Karaburun Belediyesi bu kapsama girmediği için stratejik plan yapma zorunluluğumuz yok. Ancak toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çaba göstermemiz için herhangi bir yazılı metne bağlı kalmaya gerek olduğunu düşünmüyorum.

Yerel yönetimler kadınların toplumsal yaşamda daha aktif yer alması, şiddete uğrayan kadınların koruma altına alınması, ihtiyaçlarının karşılanması, meslek sahibi olması, milli ekonomiye katkıda bulunması gibi alanlarda çok önemli işlevler yüklenebilir. Karaburun Belediyesi olarak tüm bu başlıklarda etkin rol aldığımızı mutlulukla ifade edebilirim. Halkla doğrudan buluşan yerel yöneticilerin -yol, kaldırım, kanalizasyon, çevre düzeni, imar gibi temel sorumluluklarından ayrı- önemli sorumlulukları olduğunu düşünüyorum.

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik neler yapıyorsunuz?

KADINLARA YÖNELİK ÇALIŞMALAR

Karaburun’un çehresini değiştiren çalışmalarımızın yanı sıra kadınların sosyal yaşamda daha aktif yer almasına yönelik özgün projeler üretiyoruz. Sınırlı olanaklarımızı en yüksek verimlilikte kullanmayı ilke edinerek üretici pazarından antika ve ikinci el pazarına, belediye bünyesine alınan Nergis Kafe’den eğitim seminerlerine kadar birçok hizmeti kadınların ayağına götürüyoruz.

Kadın Üretici Pazarları: Karaburun’a ait köylerde kadınların ürettikleri ürünleri satabilecekleri yerel pazarlar açtık. Özellikle hafta sonları Karaburunlu kadınların belirlenen alanlarda satış yapmalarına olanak tanıyor ve aile bütçelerine ek gelir sağlamlarına destek oluyoruz.

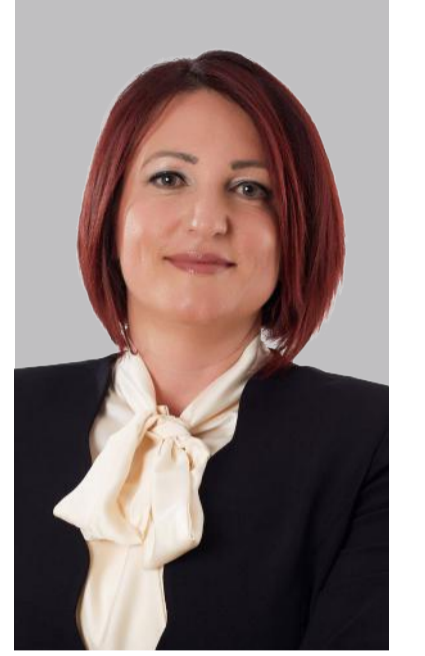
Toplu Taşımaya da Kadın Eli: Karaburun Belediyesi kadın istihdamını önemsiyor. Bu nedenle toplu taşıma araçları için kadın şoför Elvan Başkaya’yı istihdam ettik. Bu alanda da kadın istihdamını artırıyor ve kadınlara sosyal yaşamın her alanında destek oluyoruz.

Mandırada Kadın İstihdamı: İlçedeki kıl keçisi yetiştiriciliğinin artırılması ve ilçeye daha fazla katma değer yaratması amacıyla Keçi Peyniri Mandırası’nı kurduk. Bu işletmede kadınları istihdam ediyoruz. Bir mühendis, iki teknisyen ve üç satış temsilci kadından oluşan ekibimizle ilçemize özgü keçi peynirinin lezzetini tüm Türkiye’ye tanıtmaya çalışıyoruz.

KADINLARA YÖNELİK GELİŞİM KURSLARI VE ÇALIŞMALAR

Karaburun Belediyesi Seramik Atölyesi: Belediyemiz bünyesinde açılan seramik atölyesinde uzman eğitimci eşliğinde yaz ve kış grubu olmak üzere yaklaşık 100 kadın eğitim ve sertifika alıyor. Eğitimin yanında kadınlara hem sosyalleşme hem de seramikten yaptıkları ürünleri satma olanağı sağlıyoruz.

Kadınlara Eğitim Seminerleri: İlçemizde Mayıs 2019’dan bu yana her ay bir mahallede kadınlarla buluşuyoruz. Kadınların sorunlarını, istek ve beklentilerini, önerilerini dinliyoruz. Çözüm önerilerini, projeleri, gerçekleştirilen çalışmaları kadınlara aktarıyoruz.

Ayrıca her ay gerçekleştirilen buluşmalarda bir uzman eşliğinde iletişim, beden dili, doğru nefes teknikleri ve sağlık vb. konularda kadınlara eğitim veriliyor. Belediye olarak bölgenin coğrafi yapısını, kültürünü, turizm olanaklarını ve geliştirilmesi gereken alanlarını düşünerek yeni eğitim ve sertifika programları planlıyoruz..

ÇOCUKLARAVE GENÇLERE YÖNELİK ÇALIŞMALARIMIZ

Mordoğan’da “Masal”lar Gerçek Oldu: Çocuklar için ilk Masal Evi’ni Mordoğan’da hizmete açtık. Belediyemiz bünyesindeki Masal Evi’nde çocuklar eğitim alırken annelerin de mesleki kurslarla ekonomik hayata katılmasını sağlıyoruz. 3-6 yaş arasındaki çocuklara yönelik kavram çalışmaları, beden koordinasyon etkinlikleri, dil gelişimi etkinlikleri, resim, el sanatları, müzik, mutfak ve doğa atölyeleri gerçekleştiriyoruz. Ayrıca annelere mesleki beceri kazandırma amacıyla ilk aşamada pastacılık, açıcılık ve seramik eğitimleri vereceğiz.

Karaburun Belediyesi Yelken Kulübü: Karaburun Yelken Kulübü, Kuyucak plajında çocuklara kendi potansiyellerini ortaya koymaları için fırsat vermektedir. Uzman eğitimci eşliğinde çocuklara en üst düzeyde eğitim verilerek evrensel etik değerlerine bağlı, öncü, yenilikçi ve başarılı sporcular yetiştirmek amaçlanmaktadır.

Türkiye’de yelkencilik sporunu geniş kitlelere ulaştırmak, yelkencilik ve yelken sporunun bulunduğu noktadan daha ileri bir seviyeye taşınabilmesini sağlamak ve insanların yelkencilığe yönelik ilgisini artırmak hedeflenmektedir.

“DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İNSANI, EKONOMİK VE TOPLUMSAL GELİŞME İÇİN BELİRLEYİCİ”

Kadınların hem genel olarak siyasete katılımının hem de yerel yönetimlerdeki temsiliyetlerinin düşük olmasının sizce nedeni nedir?

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL: Eşit haklara sahip yurttaşların haklara ulaşmasının eşit olmamasını önemli bir sorun olarak görüyorum. Dahası, farklı ihtiyaçlara sahip yurttaş gruplarının taleplerini ve sorunlarını yeterince dillendirememeleri hakkında önemli tartışmaların ve süreçlerin yürütülememesi bu sorunu besleyen temel unsur. Çünkü toplumsal hayatımızın kültürel ve sosyal kodları, eğitim, hukuk, siyaset gibi kurumsal gelenekleri bu unsurun zeminini yapısal olarak belirliyor. Yurttaşlık kavramı burada devreye giriyor. Yurttaşlığın üç temel yapı taşı olduğunu düşünüyorum; statü, aidiyet ve katılım. Statü, yurttaşla devlet arasında bir sosyal sözleşmeyi ifade eder ki bu sosyal sözleşme aracılığıyla yurttaşların hakları ve görevleri belirlenir.

Aidiyeti, bir yurttaşın herhangi bir “politik ya da siyasal” toplulukla ilişkilendirme durumu olarak tanımlıyorum. Son olarak katılım ise yurttaşların politik temsiliyle ilgili katılım süreç ve şekillerine odaklanan öğeyi oluşturuyor. Hak ve ödevler temelinde eşit yurttaşlık ilkesinin geçerli olduğu toplumlarda statü, aidiyet ve katılım ilişkisi temsili demokrasiler üzerinden gerçekleşir, yaşam bulur. “Temsili demokrasi” ve onun mekanizmaları yurttaşları karar verme ile politika yapma süreçlerine dahil eden araçlardır. Tüm bunlar anayasal güvence altında sağlıklı işlemesi gereken bir demokratik yapıyı ifade eder. Zira temsili demokrasi adı üzerinde bireyleri “temsili etmesi” gerekirken bazı bireyler hatta gruplar karar verme süreçlerine katılmadıkları için görünmez olabilirler.

Sanırım problemin kaynağı buradan başlıyor. Bizim gibi geri kalmış-feodal bir yapıdan cumhuriyet gibi aydınlanma projesine adım atan toplumların kültürel ve siyasal gelenekleri bir anda değişmiyor. Kadının toplumsal yapı içerisindeki rolü toplumsal cinsiyet ilişkilerinin gelişmişlik düzeyiyle ilişkili olduğu için ekonomik olarak güçlenmeyen kadının statüsü, hak ve ödevlerine ulaşması ya da sahip çıkması konusunda bir engel oluşturuyor. Eğitim hakkından eşit şekilde yararlanamayan bir kadının siyasal ya da politik topluluklarla ilişkilendirme biçimi de ona göre şekilleniyor. Statü ve aidiyet ilişkilerinin niteliği ise katılım mekanizmaları içerisinde kadının oynayacağı rolü belirliyor. Uzunca bir zamandır ülkemizin siyasal ikliminin farklılaşmasından kaynaklı anayasal düzlemde gerçekleşen pek çok değişim -kız çocuklarının eğitim hakkından yararlanmasından, kadının çalışma hayatı içerisindeki rolüne, aile kavramı tanımının hukuki güvence altından çıkarılıp daha geleneksel normlara göre şekillendirilmesine, her gün canımızı yakan kadın cinayetlerinin toplumsal bir çürümeye işaret etmesine kadar her baslık- toplumsal cinsiyet ilişkilerinin “eril tahakküm” altında şekillenmesine neden oluyor.

Çünkü içinde bulunduğumuz mevcut sistem, eril zihniyetle tekelleştirilmiş bir siyasal temsili biçimine göre şekillenmiş olduğu için kadınların temsili konusunda ayrımcılığa gidiyor. Bu durum ise günümüzde demokrasinin özdeğerleriyle çatışıyor. Kendini mevcut sisteme muhalif olarak tanımlayan siyasal yapılarda bile bahsettiğim “eril tahakküm”ün izlerini görebiliyorsunuz.

Örneğin, kota sistemi gibi. Böylesi bir tarihsel, siyasal ve toplumsal yapılanma içerisinde kadınların hem genel olarak siyasete katılımının hem de yerel yönetimlerdeki temsiliyetlerinin düşük olması neredeyse kaçınılmaz oluyor.

Kadın belediye başkanı olmanın avantaj ve dezavantajlarını nasıl yaşıyorsunuz?

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL: Efes Selçuk; Kybele’den Amazon’a, Artemis’ten Meryem Ana’ya kadar bir kadın merkezidir. Bunun bana çok büyük bir avantaj sağladığını düşünüyorum. Böylesi bir ilçede ilk kadın belediye başkanı olmak ise benim açımdan çok gurur verici. Ama işin başka bir tarafından “kadın ve erkek” diye başlayan cümlelerden genel itibarıyla pek haz etmiyorum. Kadın olmaktan öte önce insan -sonra kadın, sonra anne, sonra hukukçu ve şimdi yeni bir sıfatla belediye başkanı- olmayı tercih ediyorum.

Siyasette kadın olmak ve benim deneyimlerim gösterdi ki sözü eline alan -bu siyasetçi de olabilir ya da bu başka bir meslek grubundan da olabilir- her seferinde şöyle der: “Kadınlar, kadınlar olmadan işte bu memleket kurtulmazdı. Kadınlarımız olduğu için siyasi partiler, kadın kollarında kadınlarımız çalıştığı için şu anda biz burada bu mevkilerdeyiz”. Ancak kadınları vitrinde tutmayı tercih ederler.

Yani bir idare değil, idare edilebilecek pozisyonda tutmak her zaman çok daha basittir. Bunun aşılması gerektiğini düşünüyorum. Bakıyorsunuz 600 tane milletvekilinin olduğu parlamentoda 104 tane kadın var. 1930’da ilk defa seçme hakkı verilmiş, o da belediyeler için. 1934’de seçme ve seçilme hakkı anayasal hak olarak bizlere verilmiş.

Baktığınız zaman Avrupa’daki birçok ülkeden çok çok daha öncesinde verilmiş haklardan ve hâlâ daha kadınların siyasetteki ve aynı zamanda iş hayatındaki yerinden, toplumsal cinsiyet eşitliği ya da eşitsizliği konularından bahsetmek açıkçası utanç verici. Siyasette kadın olmaktan ziyade siyasete kadınları nasıl dahil edebiliriz hakkında konuşmak gerekiyor diye düşünüyorum, bunun yolunun da eğitimden geçtiğine inanıyorum. Eğitim sisteminin olduğu gibi değiştirilmesi gerektiği kanaatindeyim. Kadın bir belediye başkanı olmanın tabii ki farklılık yarattığı gerçek. Kişisel gözlemim, Selçuk’taki siyaset arenasındaki gerilim havası bile çok hızlı dağılmaya başladı. Önceki dönemlerde hâkim anlayış, yerleşik kültür ve alışkanlıklar nedeniyle “eril” bir bakış açısıyla belediyeyi ve kenti yönetmiş. Çalışanlarımız ve sokaktaki vatandaşla kurduğunuz diyalog, iletişim biçimi değiştiği için karşından gelen ilk tepki şaşkınlık oluyor, alıştığınız dışında çünkü. Davranış kodlarıyla ilgili bir karmaşaya yol açabiliyor ama bunun olumlu olduğunu düşünüyorum. Özellikle hemcinsleriniz bulunduğunuz konum nedeniyle söylemden tutun da icraatlara kadar her konuda kendilerinden bir iz görmeyen mutluluğuna yaşıyorlar, kız çocukları sizi rol model almaya başlıyor. Çünkü karşısındaki insan aynı zamanda bir anne, aynı zamanda bir kız kardeş, aynı zamanda bir kadın avukat, genç kadın arkadaş vs. Belediye içerisinde kurumun kültürel kodlarındaki değişimi zamanla göreceğimize inanıyorum. Çünkü dediğim gibi alışkanlıklar ve hâkim olan bakış açısı buna direnç de gösterebiliyor.

Belediye meclisinde kadın temsiliyeti nasıl?

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL: Belediye meclisinde kadın temsiliyetimizin çok yetersiz olduğunu düşünüyorum, çünkü üç kadın meclis üyemiz var. Ancak tabii Selçuk’un geçmiş dönem kadın temsiliyetlerine bakarsanız şu an meclisimizdeki kadın sayısı geçmiş yıllara göre daha fazla. Fakat en büyük temennim önümüzdeki seçimlerde bu tablonun tersine değişmesi.

İlçenizde kapsayıcı yönetim konusunda ne tür çalışmalarınız var? Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çalışmalar stratejik planınızda yer alıyor mu? Neler öngörüyorsunuz? Yerel yönetimlerin sorumlulukları neler sizce? Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik neler yapıyorsunuz?

FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL: Demokratik yönetişimin insani, ekonomik ve toplumsal gelişme için belirleyici olduğunu düşünüyorum. Çünkü toplumsal yapı içerisindeki çocuklar, kadınlar, göçmenler, gençler gibi kırılgan grupların kent yönetimine dahil edilmesi konusu sürdürülebilir kalkınma hedefleri içerisinde yer almakta. Özellikle toplumsal cinsiyet eşitliği ve eşitsizliklerin azaltılması konusundaki çalışmaların kalıcı, yapısal politikalara dönüştürülmesi için ulusal ve uluslararası düzeyde kararların hayata geçirilmesi gerekiyor. Böylesine büyük bir resmin içerisinde ise yerel yönetimlerin tabii ki çabaları önemsiz değil, hatta gündelik hayatta pratik çözümlerin üretilmesi yerel yönetimler eliyle daha rahat gerçekleştirilebilir. Biz ilk olarak ne yaptık? Belediye meclisimizde “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Kadın, Çocuk ve Aile Komisyonu”nu kurduk ki bu işin resmi boyutuna bir örnek.

Komisyon, kentteki toplumsal cinsiyet eşitliğine dair sorunları belediye meclisine taşıyıp gündemleştirerek politika oluşumuna katkıda bulunacak. Sonrasında içinde çeşitli STK’ların olduğu Efes Selçuk Kadın Platformu’nu kurduk ki sivil örgütlenmelerin temsiliyetinin güçlendirilmesi konusunda bu başlığı çok önemsiyorum. Platform, içinde “kadın” geçen her gündemde sokak eylemlerinden, panellere, çeşitli kültürel ve sanatsal etkinliklerin gerçekleştirilmesine kadar karar alma ve uygulama inisiyatifi kullanabiliyor. Kadın Dayanışma Merkezi’nde ihtiyaç sahibi kadınlara hem psikolojik hem de hukuki destek sunarak çeşitli eğitim ve kurslar vasıtasıyla kadını toplumsal hayatın her alanında güçlendirmeyi hedefliyoruz. Deppo Efes adı altında bölgenin en büyük soğuk hava deposunda çalışan emekçi kadınların çocuklarına çalışma saatleri içerisinde bakmak üzere “Masal Evi”ni kurduk. Emekçi anneler çalışırken gönül rahatlığıyla çocuklarını öğretmenlerimize bırakabiliyorlar. Kent merkezinde “Çocuk Kafe”nin açılışını gerçekleştirdik ki günün belli saatlerinde çeşitli işlerini gerçekleştirecek kadınlar çocuklarını yine kafeye bırakabiliyorlar. Efes Selçuk Kent Konseyi bünyesindeki kadın meclisimiz aktif şekilde çalışmalarını sürdürüyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi’yle birlikte gerçekleştirdiğimiz “Manda Projesi” ile yıllardan sonra bölgemizde katma değeri yüksek getirisi olan manda yetiştiriciliğini başlattık. Tarımsal Kalkınma Kooperatifi üyesi kadınlara hibe edilen mandalar ile ekonomik olarak kadınları güçlendirme politikamızı hayata geçirdik.

Kadın her gün çamaşır yıkıyor, yemek yapıyor, tarhanasını, salçasını yapıyor, eriştisini kesiyor, biberini patlıcanını kurutuyor değil mi?

Haftanın Röportajı / 7

“FİLİZ CERİTOĞLU SENDEL”

Selçuk Belediye Başkanı

Bir çamaşırhane kuracağız örneğin, kadınları istihdam edeceğiz. Efes Tarlası Halk Bakkalı’nı yakında açıyoruz. Şimdiye dek ev içinde kalmış üretimlerini organize edeceğiz ve ürünlerini satın alacağız, bizim elimizle bu ürünler pazara ulaşacak.

Mesela çok fonksiyonlu bir salça makinesi aldık. Hem domates salçası hem biber salçası hem de tarhana yapabiliyor. Köylere götürdük, dedik ki “getirin domateslerinizi salça yapalım.” Günlerce sürecekti işi kısa bir sürede hallettik. Biber için, tarhana için istedikler makineyi. Yetmeyince bir makine daha aldık. Şimdi biri merkezde, diğeri köylerde geziyor. Belediye olarak ürettiklerini alacağız ve önce kendi aşevimizde kullanacağız. Sonra yeni pazarlar bulacağız.

Ekonomik anlamda özgürleştirmek lazım kadınları. Nasıl yaparsınız bunu? Önce kadına para kazanabileceğini, tek başına yeteceğini göstermek gerekiyor. İş hayatına dahil etmek illa ki alıp bir yerde çalıştırmak anlamına gelmiyor. Kadın zaten her gün üretiyor, çalışıyor. Bunu görünür kılmak, bir ekonomik değer üretmesini sağlamak lazım. Bu işin ekonomik boyutu kadının toplumsal rolü ile ilgili. Ama bahsettiğimiz tüm baslık ve konuların bütünü bize şunu gösteriyor: Amaç toplumsal cinsiyet eşitsizliğini azaltmak değil, ortadan kaldırmaya yönelik politikalar oluşturmak, bunun için yaşamın her alanında katılım ve temsiliyet mekanizmalarını güçlendirmek, kadının doğumundan ölümüne kadar eşit yurttaşlık bağlamında tüm haklarını güvence altına almak. Uzun vadede ise “cinsiyetsiz” insanı temel alan bir yaşam kurmak, ütopyik bakış açısından ziyade yakıcı bir gerçeklik olarak acil bir biçimde önümüzde duruyor.

“KADININ SÖZ HAKKI KAYBI EVDE BAŞLIYOR”

Kadınların hem genel olarak siyasete katılımının hem de yerel yönetimlerdeki temsiliyetlerinin düşük olmasının sizce nedeni nedir?

ELİF KÖSE: Bu elbette çok uzun soluklu cevaplanması gereken, derin kökleri olan bir konu, ancak özetleyecek olursak “Cam Tavan Sendromu” sanıyorum en belirgin nedeni. Bizim ve aslında çoğu toplumun sorunu, kadını “annelik” ve “ev duvarları” ile sınırlı bir işbölümüne hapsedmiş olması. Erk güçlendikçe kadının bu alanlardaki söz hakkı da kısıtlanıyor. Zamanla kadına ait görülen işbölümünde -yani annelik ve evdeki rolünde- bile kararları erkeklerin ya da “dış dünyanın” vermeye başladığını görüyoruz. Bu söz hakkı kaybı evde başlıyor; ama mahalledeki, semtteki, şehirdeki hak kaybına dönüşüyor ve siyasette dilsiz hâle gelmeye varan bir duruma evriliyor. Bir de sevip saymak yerine aşırı şımartılmış ya da hiç sevilmemiş -çoğunlukla erkek- çocukların ağır narsisizmleriyle toplumlara ele geçirmesi meselesi var sanırım. Oysa tüm çocuklarımızı Yaşar Kemal’in “Çocuklar İnsandır” düsturuyla sevsen zaman çok başka ilerleyebilirdi.

Atatürk’ün kadınların siyasi temsiliyetlerinin bir hak olduğunu görmesi ve bunu yasal zeminde dünyada bir örneğe dönüştürmesi müthiş bir çıkış feminizm açısından, ancak hem siyasi hem ekonomik dalgalanmalar ve ataerkil bakış açısının yeniden yükselişe geçmesi bizi bu konuda ciddi bir hasara uğratmış vaziyette. Oysa feminizm erkek düşmanlığı değil, aksine kadının toplumdaki yerine, adil haklarına kavuşmasına ve temsiliyetine dair bir mesele.

Bir kız çocuğu büyüten yalnız ve çalışan bir anne olarak Safranbolu’nun ilk kadın belediye başkanlığını yürütmek üzerimde rol model olma konusunda ciddi bir sorumluluk hissi yaratıyor. Bu hem ağır hem de gurur verici bir sorumluluk, açıkçası bu yolculuğu örnek hâle getirmek ve genç kadınları siyasette temsil konusunda yönlendirmek ve yüreklendirmek için çok önemseydiğim bir proje üzerinde çalışıyorum.

Kadın belediye başkanı olmanın avantaj ve dezavantajlarını nasıl yaşıyorsunuz?

ELİF KÖSE: Herkesin bildiği gibi belediye başkanı olmanız, kadın olarak hedef olmanız, itibarınızı hedef alan tacizkâr hamlelere maruz kalmanızı engellemiyor. Hiçbir şey denemese bile kadın olduğunuz için bu işi beceremeyeceğiniz söylemleri dört yanda dilleniyor, sabırlı ve kararlı olunca zamanla bakış açılarının nasıl değiştiğini görmek mümkün, ama buna gerek kalmamalı. Pandemi sürecinde gördük ki dünyadaki en başarılı salgın yönetimi kadın idarecilerin başı çektiği ülkelerde yaşandı.

“İstanbul Sözleşmesi Yaşatır” kampanyasında da dile geldiği gibi “Kadın Kadının Yurdudur”. Kız kardeşlik ve dayanışma duyguları bu işin en tatlı avantajı. Birbirine inanan kadınlar olarak ata-erk mantığıyla önünüze ummadık taşlar yığınlarına karşı dayanışmayla ve inançla birlik olduğunuzda yollardaki dikenleri temizlemek o kadar da zor değil.

Belediye meclisinde kadın temsiliyeti nasıl?

ELİF KÖSE: Meclis’te beş kadınız. Elbette meclisin beşte biri olan bu sayı yeterli değil ve gelecekte kesinlikle eşitlenmesi gereken bir durum, ancak belediye genelinde çok sayıda kadın mesai arkadaşımız var ve onlarla çalışmanın bazı durumlarda nasıl fark yarattığını görmek bir nimet. Safranbolu gibi UNESCO’da Dünya Miras Kenti unvanı almış; mimarinin, tarihin ve kültür-sanatın güzide örneği olan bir yerde o incelikli bakışlarla hikâyeleri birleştirerek bütüncül fikirler sunabilen kadınlarla çalışmak atlanmaması gereken bir ayrıntı. Hele ayrıntılara düşkün ve estetik kaygıları yoğun bir mimar olarak bu benim için çok daha kıymetli.

İlçenizde kapsayıcı yönetim konusunda ne tür çalışmalarınız var?

ELİF KÖSE: Her şeyden önce her mahallede halkla yerinde bulduğumuz düzenli toplantılar yapıyoruz. Bu toplantılarda kadınlarla özel olarak görüşmemizi gerektiren durumlar var mı önceden etüt ediyoruz. Bazı kararları kadınların öneri ve ihtiyaçlarını gözetenek alıyoruz, ama yönetim kadar yöneticiliği kapsayıcı bir çerçevede ele almak için az evvel bahsettiğim projeye ilerlemek benim için mühim. Genç kadınlara ve kız çocuklarına siyasette temsiliyet becerileri edinmeleri ve toplumsal sorunlara politika üretebilmeleri için iletişim bilimleri, siyasi bilgiler, sosyoloji ve psikolojinin yanı sıra proje üretme ve yürütmeye dair seminerlerden oluşan eğitim dizisi kurguluyoruz. Elbette onları yerelden, ulusaldan ve dünyadan simgeleşmiş politik kadın figürlerle bir araya getirmek gibi büyük heyecan duyduğum bir amacım var. Bu projenin Safranbolu’dan taşarak tüm Türkiye’de kadınlar için karşılık bulacak önemli bir adım olacağına inancım tam.

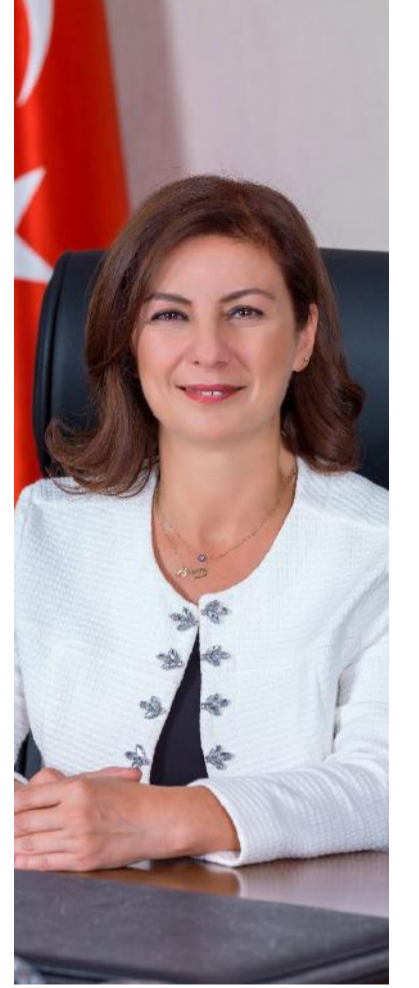
Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çalışmalar stratejik planınızda yer alıyor mu? Neler öngörüyorsunuz? Yerel yönetimlerin sorumlulukları neler sizce?

ELİF KÖSE: Stratejik planlama içerisinde detaylı biçimde yer almasa da bu yılki Tahmini Yıllık Bütçe Planlaması’nda bu düşünceler eşliğinde yapılacak çalışmalar için sıkı görüşmeler yapacağız.

Haftanın Röportajı / 8

“ELİF KÖSE”

Safranbolu Belediye Başkanı

Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik neler yapıyorsunuz?

ELİF KÖSE: Yeni doğum yapan annelere destek olmak için evleri ziyaret ediyor ve ihtiyaçlarına göre planlanmış bir koli ile destek oluyoruz. Çocuklar benim için ayrıca çok kıymetli. Her dönem kız ve erkek çocuk ayrımı yapmadan çocukların ihtiyaçlarına yönelik bir planlama yaparak destek sağlıyoruz. Özellikle pandemi sürecinde ve okul döneminde bu öncelikli hâle geliyor. Erkek çocuklarına da aynı duyarlılıkla yaklaşıyorum, çünkü pedagoji biliminin de altını çizdiği üzere erkek çocuklar ne kadar sevilirse o kadar sevgi dolu oluyor. Kızlara ise kendine güvenmeyi, tuttuğunu koparmayı, ama sevmekten ve sevilmekten korkmamayı göstermek lazım diye düşünüyorum.

Bence günümüz dünyasının derdi, sevgi/saygı göstermekten ve görmeyi talep etmekten duyulan şiddetli korku. Nitekim sevilip sayılarak büyüünce özgüvenli ve kendini, çevresini temsil etmekten korkmayacak, ifadesi güçlü yetişkinler oluyoruz.

Bunlar aşıldığında cinsiyet eşitsizliği ya da genel olarak adaletsizlik gibi bir derdimiz kalmazdı belki. İşte bu düşüncelerle uzun vadeli çok sayıda plan ve programı hayata geçirmek üzere heyecanla ilerliyorum.

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) hizmete açtığı Kemerburgaz Kent Ormanı ile Mağlova Kemer'i'ne artık kısa mesafe yürüyerek ulaşılabilir. Sosyal medya hesabından Mağlova Kemer'i'yle ilgili paylaşımda bulunan İBB Başkanı İmamoğlu, "Dünya su mimarisinin başyapıtlarından biri olan Mimar Sinan'ın eşsiz eseri Mağlova Kemer'i artık erişilebilir. Halkın kullanımına açtığımız Kemerburgaz Kent Ormanı'nda İstanbul'a hâlâ su taşıyan bu eseri de ziyaret edebilirsiniz" dedi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ekrem İmamoğlu; farklı din, mezhep, vakıf ve derneklere mensup toplam 19 temsilciyle telekonferans yöntemiyle bayramlaştı. Sürece katkı sunan herkese teşekkürlerini ileten İmamoğlu, "Bence şehrimiz adına çok güzel bir süreci başlattık. Şahsen bu manzarayı gördüğümde dünyanın en zengin şehri olduğumuzu düşünüyorum. Dünyanın en zengin şehrinin, dünyanın en zengin belediye başkanı gibi gördüm kendimi. Bu manevi tatminin değerini anlatamam. Bu mânâda biz bunu devam ettireceğiz. Aynı zamanda bu zenginliği büyüteceğiz. Büyütmemiz için sizlerin muazzam ve değerli katkılarına ihtiyacımız var" dedi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Bakırköy Sahili'nde gerçekleştirdiği altyapı çalışmasıyla Marmara Denizi'ne pis su akışına son verirken yağmur sularının taşkın oluşturma riskini de ortadan kaldırdı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi her ay önemli konuların görüldüğü Belediye Meclisi'nde alınan kararları elektronik ortamda paylaşmaya başladı. Tasarruf uygulamaları kapsamında kâğıt israfının önüne geçmeyi amaçlayan Büyükşehir Belediyesi, internet sitesinde E-Dergi adı altında Meclis kararlarını yayınlıyor. Bu uygulamayla dünyanın her yerinden sanal ortamda ya da akıllı cep telefonlarıyla meclis kararları takip edilebilecek. Vatandaşlar, Yazı İşleri ve Kararlar Daire Başkanlığı'nın kurumsal hafızayı artırmak ve alınan meclis kararlarının görülebilmesini sağlamak için hazırladığı E-Dergi'ye <https://www.ankara.bel.tr/> adresi üzerinden kolayca ulaşabilecek.

Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi (ASKİ) Genel Müdürlüğü suyun verimli kullanımı ve su tasarrufunun öneminden altyapı çalışmalarına, projelerden analiz sonuçlarına kadar birçok faaliyetin yer aldığı ilk bültenini dijital ortamda yayımladı. "Bir Damla" adıyla www.aski.gov.tr adresinde yayımlanan bültende bir ilke imza atılarak görme engelli vatandaşlar için haberlerin tamamı seslendirildi. Aylık olarak yayımlanacak faaliyet bülteninin ilk sayısında Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün de ziyaret ettiği, Cumhuriyet'in ilk içme suyu barajı olan Çubuk 1 Barajı tanıtıldı. ASKİ tarafından çıkarılan ilk e-bülten nedeniyle Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş da su israfı konusunda vatandaşları uyardı.

Şişli Belediyesi belediye binalarında bulunan asansör panellerini hem virüs hem de bakteriler üzerinde etkisi uluslararası alanda kanıtlanmış antimikrobiyal, yarı saydam bakır film ile kapladı.

Kartal Belediyesi, açık havada nikâh törenleri düzenlemeye başladı. Korona virüsü salgını nedeniyle nikâhi ertelenen, uygun salon bulmakta zorlanan ve yakınlarını riske atmak istemeyen çiftlerin taleplerini dikkat alan Kartal Belediyesi, Bülent Ecevit Kültür Merkezi'nin geniş bahçesinde fiziksel mesafe kurallarına uygun şekilde hizmet veriyor.

Kadıköy Belediyesi, belediyenin bahçesini nikâhlara açtı. Sandalyeler sosyal mesafe kurallarına uygun biçimde düzenlendi. Özel olarak süslenen belediye bahçesinde hafta sonları birer saatlik aralıklarla nikâh kıyılacak. Törenlere 150 kişilik davetli kabul edilebilecek.

Adana Büyükşehir Belediyesi, "Köyünüze Derman" projesi kapsamında her gün bir köyü ziyaret ediyor; sağlık, yol bakımı, peyzaj düzenlemeleri, temizlik ve sosyo-kültürel konulardaki eksikler ve talepler aynı gün yerine getiriliyor. Bu kapsamda büyükşehir ekipleriyle birlikte Karataş'ın Sirkenli Köyü'ne giden Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar sorunları dinleyerek çalışmalarını denetledi.

Kadıköy Belediyesi 19 Mayıs Alzheimer Merkezi ve Sosyal Yaşam Evi'nin ardından Göztepe'de hizmete girecek olan Kadıköy'ün ikinci Alzheimer Merkezi hazırlıklarını tamamladı. Covid-19 salgını nedeniyle açılışı ertelenen Göztepe Sosyal Hizmet ve Alzheimer Merkezi'nden Kadıköy'de ikamet eden 1. ve 2. evre Alzheimer hastaları ücretsiz yararlanabilecek. Alzheimer Merkezi Kadıköy'de ikamet eden, hastalığın 1 veya 2'nci evresinde olan 100 Alzheimer hastasına hizmet verecek. Hastaların tüm gün yararlanabilecekleri Alzheimer Merkezi'nde "tıbbi bakım hizmeti" yer almayacak.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi; parklarda, yeşil alanlarda, meydanlarda ve sahillerde bakım, onarım, temizlik ve dezenfeksiyon çalışmalarını sürdürüyor. 11 ilçede eşzamanlı yürütülen çalışmalarla çiçeklerin, fidanların ve ağaçların bakımı yapılıyor; büyüyen çimler biçiliyor, hasar gören kent mobilyaları tamir ediliyor ve bozulan kaldırımlar onarılıyor. Öte yandan şehitlikler ve mezarlıklar yabancı otlardan arındırılıyor ve halk sağlığını korumak adına bu alanlarda periyodik dezenfeksiyon uygulamaları gerçekleştiriliyor.

Bornova Belediyesi kaynağı kendi içinde projeler üretme hedefi doğrultusunda Fen İşleri Şantiyesi'ndeki Beton Santrali'ni de yenileyerek işler hâle getirdi. Bornova Belediye Başkanı Dr. Mustafa İduğ, atıl durumdaki tesis sayesinde -başta yol ve kaldırımlar olmak üzere- fiziki yatırımlar için önemli bir kalem olan beton maliyetini yarı yarıya düşürmeyi hedeflediklerini söyledi. Bornova Belediyesi tekrar kullanıma açtığı Beton Santrali'nde her metreküp için 126.5 TL kâr edecek. Yıllık ortalama 5 bin metreküp beton ihtiyacı göz önüne alındığında bir yıl için 1 milyon 115 bin TL olan maliyet 482.500 TL'ye inecek ve 632.500 TL tasarruf edilmiş olacak. Maliyetlerdeki azalmanın yanı sıra zaman kaybının da önüne geçilecek.

İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Karabağlar Belediyesi işbirliğiyle yaşama geçirilecek Tahsin Yazıcı Semt ve Kültür Merkezi'nde çalışmalar hızla ilerliyor. Proje tamamlandığında ilçenin en büyük, İzmir'in de sayılı sosyo-kültürel tesislerinden biri Karabağlar'a kazandırılmış olacak. Merkezde çok amaçlı tiyatro salonu, otopark, taziye salonu, mescit, derslikler, kafeterya, spor salonu, eğitim salonları, çocuk oyun odası, seminer odası, çocuk ve gençlik danışma merkezi, nikâh ve konferans salonlarıyla düğün salonu yer alacak.

Ceyhan'da 50 bin metrekare alan üzerine kurulacak ve 1 buçuk yıl sonra hizmete girecek Ceyhan Yeni Sanayi Sitesi'nin temel atma töreni gerçekleştirildi. Açılıştaki konuşan Ceyhan Belediye Başkanı Hülya Erdem, "Ceyhan'a istihdam konusunda faydası olacak her yatırımı destekleyeceğiz. Ceyhan artık şahlanmalı ve ileri gitmelidir. Bizler belediye olarak yatırımlar konusunda üzerimize ne düşüyorsa yapmaya hazırız ve yapacağız. Bizler bu göreve gelirken söz verdik, geriye giden Ceyhan'ı ileriye taşımak için. Ceyhan Yeni Sanayi Sitesi'nin temelini bugün atıyoruz ve umuyorum 1 buçuk yıl sonra da açılışını yapacağız. Temel atmasını gerçekleştirdiğimiz bu sitenin yapımında emeği geçen başta kooperatif yönetimine ve kurumlara teşekkürler ediyor, Ceyhan'ımıza hayırlı olmasını temenni ediyorum." dedi.

Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin 2018 yılı Mart ayında temelini attığı Türkan Saylan Çağdaş Yaşam Merkezi'nde hazırlıklarda sona gelindi.4 bloktan oluşan tesiste çok amaçlı salon, kreş, çocuk atölyesi, sanat atölyeleri, dijital kütüphane, sergi salonu, spor salonu, kitap kafe ve kapalı otopark bulunuyor.

Bornova Belediyesi'nde İş Zekâsı Uygulaması'na geçiliyor. Özel bir yazılım olan İş Zekâsı programı farklı verileri bir araya getiriyor. Her müdürlüğün belediye otomasyonu üzerinden sisteme girdiği veriler sürekli yenileniyor ve anında rapor hâline getiriliyor. Personel giderlerinden satın almalara, yatırımdan hizmetlere tüm harcama kalemleri canlı olarak görülüyor ve güncelleniyor. Belediyenin bütçesi dışında ilçenin demografik yapısına ilişkin bilgilerin de yer alacağı program sayesinde hangi bölgeye ne yatırım yapılması gerektiği, hangi hizmetlere ihtiyaç duyulduğu kısa sürede tespit edilebiliyor. Böylece daha hızlı karar verilip gerekli çalışmaya başlanabiliyor. Yönetim her türlü rapora istediği an ulaşıyor, belirlenen hedeflerde sapma olduğunda hemen uyarılıyor. Vatandaşın gelen taleplere nasıl karşılık verilmiş, ne kadarı gerçekleştirilmiş detaylı bir şekilde görülebiliyor. Büyük şirketlerin kullandığı yazılımın karar almada %90'ları bulan etkiye sahip olduğu ifade ediliyor. Uygulama sayesinde yatırım ve hizmetler istatistik veriler ışığında hızlı bir şekilde hayata geçirilecek. Bütçenin nasıl kullanıldığı detaylarıyla görülürken şeffaflık sağlanacak ve kurumsal hafıza oluşturulacak.

Tepebaşı Belediyesi, marka kent olma yolunun akıllı kent yatırımlarından geçtiği günümüzde yatırımlarını REMOURBAN-Akıllı Kentsel Dönüşümün Hızlandırılması Projesi'yle taçlandırıyor. 5 yıl süre içerisinde tamamlama sözü verilen ve 57 villanın dönüşüm kapsamında yenilenmesiyle oluşturulan Yaşam Köyü'nde, Alzheimer hastalarını misafir edecek konukevinden çeşitli etkinliklerin yapılacağı atölyelere kadar toplumun tüm kesimlerinin sosyal hayata katılmasına yardımcı olacak tesisler bulunuyor. Projeye ilişkin değerlendirmede bulunan Tepebaşı Belediye Başkanı Dt. Ahmet Ataç da "Avrupa Birliği Ufuk 2020 Çerçeve Programı Karnesi'nde Tepebaşı Belediyesi aldığı tek projenin hibe miktarı olan 3 milyon 785 bin Euro ile listede 6. sırada yer alan tek belediye oldu." dedi.

Çorlu Belediyesi evrakları, belgeleri ve projeleri dijitalleştirmeye devam ediyor. 2020 yılı Haziran ayı itibarıyla Arşiv Müdürlüğü bünyesinde belediye müdürlüklerine ait toplam 25.693 adet klasör arşivlendi. Dijital arşiv bölümünde 2020 yılı Temmuz ayı itibarıyla toplam 1.700.000 belge sisteme yüklenmiş bulunuyor. Müdürlükler tarafından üretilen evraklar her gün dijital olarak dosyalanıyor.

Kdz. Ereğli Belediyesi tarafından halkın hizmetine açılan Barış Plajı'nda (eski Erdemir Plajı) engelliler için özel alan oluşturuldu. Engellilere özel şezlong ve şemsiyelerin olduğu alanda engelli bireylerin denize kolaylıkla girebilmeleri için asansör sisteminin montajı tamamlanarak hizmete alındı. Sevgi, Barış, Dostluk Plajı ve Mesire Alanı Koordinatörü Namık Şahin ve Sosyal Hizmetler Müdürü İsmail Başel, engelli bireyler ve aileleriyle birlikte montajı tamamlanan asansör sisteminin ilk denemesini yaptı. Engelli yüzücü gazi Recep Ateş asansörle denize girerek yüzdü, sistemi test etti.

Odunpazarı Belediyesi, İletişim Karavanı'yla Odunpazarı'nı mahalle mahalle gezerek vatandaşların sorunlarını dinliyor. Aynı zamanda gezici kütüphane olarak görev yapacak olan İletişim Karavanı, vatandaşların sorunlarını dinleyip çözüme kavuşturuyor.

Bilecik Belediyesi tarafından şehrin birçok noktasında gerçekleştirilen altyapı çalışmalarıyla olası su baskınlarının ve aşırı yağışların neden olacağı zararın en az seviyeye çekilmesi planlanıyor. Kullanılan yeni sistemle ve malzemelerle etkili ve verimli sonuç alınması hedefleniyor. Akış hızı ve eğimin çok olduğu yerlerde su alış hacmini normal yol üzeri ızgaraların hızından 4 kat daha fazla karşılayan sistemle esnaf ve vatandaşlar ani yağışların vermiş olduğu zararlardan korunacak.

Edremit Belediyesi'ne ait halk plajı yeniden halkın kullanımına açıldı. Belediye Başkanı Selman Hasan Arslan'ın talimatı doğrultusunda işletmeciliğini belediye iştiraki Ed-Bel şirketinin üstlendiği Akçay Halk Plajı ücretsiz olarak halkın kullanımına sunuldu.

İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu, Ayamama Deresi'nin ıslahı ile ilgili çalışmaları yerinde görmek için Ataköy'deki çalışma sahasına inceleme gezisi yaptı. İBB, derenin taşmasıyla yaşanan afetlerin bir daha gerçekleşmemesi için Marmara Denizi-Dünya Ticaret Merkezi arası, Dünya Ticaret Merkezi-TEM Otoyolu arası ve TEM Otoyolu üstü bölgeleri olmak üzere üç ayrı noktada ıslah çalışması yürütüyor. Çalışma tamamlandığında Başakşehir, Sultangazi, Küçükçekmece, Bağcılar, Bahçelievler ve Bakırköy ilçelerindeki sel riski ortadan kalkacak. Bölge, Ayamama Yaşam Vadisi'ne dönüşecek. Ayamama Deresi ıslahının tamamlanmasının ardından yaşam vadisinin 2021 yaz başında hizmete açılması planlanıyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi pandemi döneminde yolcu sayılarının azalması nedeniyle zorluk yaşayan 12 ilçedeki Özel Toplu Taşıma Kooperatifleri esnaf durak katılım bedellerine yüzde 20 indirim yapılacağını duyurdu.

Antalya Büyükşehir Belediyesi Çevre Eğitim Merkezi kurma çalışmalarına devam ediyor. Atölyeler, eğitim ve sergi salonları, ekolojik bahçe, atık market, akıllı dönüşüm kutusu, geri dönüşüm parkı gibi alanlara sahip olacak merkezde konusunda uzman kişilerce sıfır atık uygulamasının ve çevre bilincinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacak. Sıfırdan Başlayalım Çevre Eğitim Merkezi, Türkiye'de ilk örnek olma özelliğine sahip.

Buca Belediyesi her gece 5 binin üzerinde çöp konteynırına dezenfekte çalışması gerçekleştiriyor. Gece boyunca süren çalışma sırasında çöp konteynırları teker teker yıkandıktan sonra ilaçlama uygulaması yapılıyor.

ULAŞIM

Mersin Büyükşehir Belediyesi kentin merkezinde ve kırsal alanlarında kapsamlı bir asfalt çalışması başlattı. Silifke İlçesi Çaltıbozkır Mahallesi'ndeki 4,1 ve Bayındır-Seyranlık Mahalleleri arasındaki 5,1 kilometreli yollara uzun yıllardan bu yana ilk kez dökülen asfalt Yörükler'i memnun etti.

Çorlu Belediyesi Jet Çözüm Ekibi yollarda oluşan hasarları tamir etti. Çorlu Belediye Başkanı Ahmet Sarıkurt konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, "7 gün 24 saat esasına göre hizmet veren Jet Çözüm Ekibimiz 164 noktada vatandaşlarımızdan gelen talepleri değerlendirerek 3.475 metrekairelik alanda 834 bin 140 kilogram asfalt kullanarak yollarda oluşan hasarları tamir etti" dedi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Mezarlıklar Daire Başkanlığı, Kurban Bayramı'yla ziyaret oranı artan mezarlıklarda başta yaşlı, engelli ve yürüme zorluğu çeken vatandaşlar olmak üzere vatandaşların ziyaretlerini daha rahat ve huzurlu gerçekleştirebilmesi için golf arabası uygulaması başlattı.

Mezitli Belediyesi'nin, kaybettiği yakınlarını ziyaret etmek isteyen Mezitlililer için arife günü ve Kurban Bayramı'nın birinci günü başlattığı mezarlık servisleri yoğun ilgi gördü. Otobüsle mezarlığa giden vatandaşlara su, maske ve dezenfektan dağıtımı yapıldı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) 0-4 yaş aralığında çocuğu olan annelerin toplu ulaşımından ücretsiz yararlanmasını sağlayan uygulaması 24 Temmuz itibarıyla başladı. Kartlar İstanbulkart başvuru noktalarından veya <https://www.istanbulkart.istanbul/anne-kart> adresi üzerinden online müracaat ederek alınabilecek. Anne Kart başvurusu tamamlandıktan sonra anneler en yakın İstanbulkart Başvuru Merkezi'nden Anne Kart'ını teslim alabilecek. Anne Kart şehirci ulaşımında ücretsiz seyahat etmeyi sağlamanın yanı sıra içerisine bakiye yüklenmesi durumunda Beltur, BNB (bisiklet), Sosyal Tesisler, İspark, İsper, Migros, A101, Hamidiye Otomatları ve İtaksi gibi sosyal alanlarda harcama ya da ödeme işlemlerinin yapılabileceği para kart olarak da kullanılabilir.

Hatay Büyükşehir Belediyesi tarafından il genelinde devam eden toplu taşımaya yönelik rehabilitasyon çalışmaları sürüyor. Hassa, Payas ve Antakya-Defne merkez bölgelerinin 2. etap rehabilitasyon çalışmalarında gerekli Ulaşım Koordinasyon Merkezi kararları alındı. Alınan UKOME kararları doğrultusunda 2. etap çalışmalarında 0-8 yaş aralığındaki yeni araçlarla toplu taşıma hizmeti verilecek. Engelli erişimine uygun, 65 yaş ve üzeri, %40 ve üzeri engelli ile kısıtlı vatandaşların toplu taşıma hizmetinden ücretsiz faydalanacağı projede elektronik ücret toplama sistemi de uygulanacak ve bu sayede ilçelerdeki vatandaşlar da Hatay Kart uygulamasından faydalanabilecek. Hatay Kart kullanımıyla aktarma indirimlerinden yararlanabilecek olan vatandaşlar modern ve konforlu ulaşımın yanında ekonomik seyahat imkânı da elde etmiş olacak.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin bir süre önce İZDENİZ filosuna dahil ederek şehit polis memuru Fethi Sekin'in ismini verdiği arabalı vapur hizmete girdi. İstanbul Tuzla Tersanesi'nde inşa edilen feribot; 51 araç, 12 bisiklet ve 10 motosiklet taşıyabiliyor. Arabalı vapur; kapalı yolcu salonunda 194, açık yolcu salonunda 128 olmak üzere toplam 322 yolcu taşıma kapasitesine sahip.

ÜRETİCİ VE ESNAFA DESTEK

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş tarafından hayata geçirilen Başkent Ankara Kalkınma Projesi (BAKAP) kapsamında hasadı yapılan ürünler sosyal yardım alan ihtiyaç sahibi ailelere dağıtılıyor. Atatürk Orman Çiftliği arazisinde Macar Fiği (yem bitkisi tohumu) hasadının ardından Gölbaşı Karaoğlan'da yetiştirilen sebzelerin de hasadına başlandı. Gölbaşı ilçesi Karaoğlan Mahallesi'nde 250 dönüm alana ekilen sebzeler (sivri biber, dolma biber ve salatalık) toplanmaya başladı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, köylerde ekonomik değeri yüksek alternatif tarımsal üretimin desteklenmesini ve yaygınlaştırılmasını hedefliyor. Bu kapsamda İzmir Büyükşehir Belediyesi Meslek Fabrikası tarafından Tire, Kiraz, Bayındır, Beydağ, Ödemiş, Foça ve Karaburun ilçelerinde "Kültür Mantarı ve İstiridye Mantarı Yetiştiriciliği" kursları düzenlendi ve 317 kursiyer eğitimleri başarıyla tamamladı. Büyükşehir Belediyesi istiridye mantarı üretimini teşvik etmek için Foça Tarımsal Kalkınma Kooperatifi üyelerine 380 kilo mantar miseli dağıttı.

Nilüfer Belediyesi, Kent Bostanları'nda deneme amaçlı ürettiği tıbbi aromatik bitkilerden biri olan lavantanın hasadını bu yıl da tamamladı. 2016 yılından bu yana Kent Bostanları'nda 100 metrekarelik bir alanda üretimi yapılan lavantalar hasat edildikten sonra destilasyonu yapıldı. Destilasyon sonucu hidrosol ve yağ elde edildi. Nilüfer Belediyesi Çevre ve Kırsal Alan Koordinatörü Arca Atay, "2016 yılında üretime başladığımız lavantanın yağ ve su oranlarını çıkarıp kalitelerini saptıyoruz. Amacımız lavantanın özellikle değerli olan yağını üreticilere göstermek ve üretimini yapmalarını sağlamak" dedi.

Fındıklı Belediyesi hayırsever bir vatandaşın belediyenin toplumsal işlerinde kullanması için gelirini bağışladığı geniş arazide gönüllü 150 yurttaşla birlikte 2. sürüm çay mecmesine katıldı.

Çanakkale Belediyesi tarafından yetiştirilen ve hasat olgunluğuna gelen ürünler "İyi Tarım Sertifikası" almaya hak kazandı. Sertifikayla üretimin teşvik edilerek artırılması, yerel ve atalık tohumların korunması ve gelecek nesillere aktarılması, kentlinin sağlıklı gıdaya, temiz ve güvenilir ürünlere ulaşabilmesi hedefleniyor. Uzun süredir çalışmalarını yürüten Çanakkale Belediyesi bu kapsamda yaklaşık 22 dekar alanda ekilen biber, domates, patlıcan, kabak, nohut ve buğday ürünleri için İyi Tarım Sertifikası aldı. Belediyenin iyi tarım alanındaki uygulamalarının kırsal sebzelerde de devam edeceği bilgisi verildi.

Edirne Belediyesi, "Kendin yetiştir, kendin topla, kendin ye" sloganıyla 06-10 Temmuz tarihleri arasında merkezlerini arayarak fide talebinde bulunan vatandaşlara domates fidesiyle Karaağaç Biberi fidesinin dağıtımını gerçekleştirdi.

Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Albayrak yapımı devam eden ve önümüzdeki balık avı sezonunda Tekirdağlıların hizmetine sunulacak olan Süleymanpaşa Su Ürünleri Toptancı Hali'nde incelemelerde bulundu. Toplam inşaat alanı 6 bin 488 metrekare, yapı taban alanı ise 3 bin 324 metrekare olan Süleymanpaşa Su Ürünleri Toptancı Hali'nin ilçede önemli bir geçim kaynağı olan balıkçılığa ivme kazandırması bekleniyor. Geçtiğimiz dönemde esnaf ve vatandaşların ihtiyacı göz önünde bulundurularak inşasına başlanan tesis, 2020 yılı balık avı sezonu öncesinde Tekirdağ halkının hizmetine sunulacak.

Çorlu Belediyesi Bitkisel Üretim Merkezi'nde Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri tarafından ekimi gerçekleştirilen nohutların hasatı yapıldı. Başkan Sarıkurt hasat meydanında yaptığı açıklamada çiftçilikle ve tarımla ilgili olarak yeni projeler hazırladıklarını söyledi. Çorlu Belediyesi Başkanı Ahmet Sarıkurt, üretilen nohutların aşevinde hazırlanacak yemeklerle ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırılacağını söyledi.

Saruhanlı Belediyesi, hayvan üreticilerine destek olmak amacıyla ilçedeki 6 bin büyükbaş ve 45 bin küçükbaş hayvana uygulanan programlı aşuların ücretlerini karşılayacağını duyurdu. Belediye Başkanı Zeki Bilgin, "İlçemizde 45 bin adet küçükbaş, 6 bin adet büyükbaş hayvan varlığı mevcut. Bu hayvanlara belirli dönemlerde Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü tarafından programlı aşular (şap, veba, burucella) uygulanıyor. Aşılama işleminden sonra hayvan üreticisinden hem aşı hem de aşı uygulaması için hayvan başına belirli bir ücret alınıyor. Biz de belediye olarak aşı ücretini karşılamaya karar verdik. Besicilerimiz için hayırlı olsun." dedi.

Muğla Büyükşehir Belediyesi ev ekonomisine katkı sağlamak isteyen ve hayvan yetiştiriciliğine istekli kadın üreticilere destek olmak için 40 üreticiye kıl keçisi temin etmesinin ardından keçilerin sağlıklı bir şekilde çoğalmaları için sağlık kontrolü hizmeti vermeye başladı. Belediyenin veteriner hekimleri, dağıtılan kıl keçilerinin sağlık kontrollerinin yanında ultrasonla gebelik muayenelerini de gerçekleştiriyor. Böylelikle keçilerin gebelikleri dahil diğer hastalıkları da belirlenebiliyor.

Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin üreticiler için alternatif bir ürün olarak Fethiye ilçesi Karakeçililer Mahallesi'nde kurduğu Sakız Deneme Bahçesi'nde sakız fidanı üretimi devam ediyor. Sakız Deneme Bahçesi'nde hem bu konuda üretim yapmak isteyen üreticiler için eğitim alanı hem de üretime başlamak isteyen üreticiler için fidan üretiminin yapılabildiği bir anaç fidanlığı bulunuyor. Sakız fidanlarının 2021 yılından itibaren üreticilerle buluşturulması ve vatandaşlara ek gelir kaynağı oluşturulması planlanıyor. Başkan Gürün, "Dünyada çok kısıtlı bir bölgede yetişen ve birçok alanda kullanılan sakızın insan sağlığı için önemini yanı sıra ekonomik olarak girdisi de çok yüksek" dedi.

Saruhanlı Belediye Başkanı Zeki Bilgin, ilçedeki çiftçilerin zirai ilaç makinelerine su temin edebilmeleri için 21 farklı noktada su dolmu tesisleri kurulmasına yönelik çalışmaların devam ettiğini bildirdi. Bilgin, bu kapsamda yapımı tamamlanan 15 tesisi çiftçilerin hizmetine sunduklarını, kalan 6 tesisinin ise yapımının devam ettiğini açıkladı.

Odunpazarı Belediyesi'nin üniversiteler ve demokratik kitle örgütleri ile işbirliği yaparak hayata geçirdiği Arıköy Projesi kapsamında 2019 yılında üretim ve eğitim hayatına başlayan 167 öğrenci-çırak 8 aylık eğitimini tamamlayarak mezun oldu. Teorik ve pratik eğitimin beraber yürütüldüğü bu projenin mezunları arıcılığa devam ederek projeyi taçlandırdı. Arıköy'de ilk hasat Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt'un katılımıyla gerçekleştirildi. Burada açıklama yapan Başkan Kurt, "Arıköy'den elde edilen ballar Halk Market ile ihtiyaç sahibi hemşerilerimize dağıtılacak" dedi.

ÇEVRE

Antakya Belediyesi tarafından doğal yaşama katkıda bulunmak amacıyla uygun alanlarda bulunan ağaçlara ahşap kuş yuvası yerleştirilmeye başlandı. Antakya Belediyesi'nden yapılan açıklamada şu ifadeler yer verildi: "Belediye olarak çevrenin, doğanın ve hayvanların korunması için elimizden gelenin fazlasını yapmaya gayret ediyoruz. Çevrenin, doğanın ve hayvanların korunması için insan elinin ulaşamayacağı ve kuşların kendilerini güvende hissedebilecekleri uygun yerlere ahşaptan evler yapmaya başladık. İlk olarak 15 Temmuz Milli İrade Parkı'nda başlattığımız uygulamayla ağaçlara monte edilen ahşap evler, ilçe genelinde özellikle parklarımızda bulunan ağaçlara da yerleştirilecek."

Edremit Belediyesi ekipleri Altinkum Kazdağı Caddesi boyunca uzanan dere yatağına tonlarca su takviyesi yaptı. Yapılan su takviyesiyle dere yataklarının yeterli doluluğa ulaşması ve su kaplumbağalarının yüksek sıcaklıklardan etkilenmeden yaşamlarını sürdürmesi amaçlanıyor.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Kurban Bayramı tatili süresince teknelerden atık toplamaya devam etti. Ekipler denizdeki teknelerden bayram tatili boyunca 109 bin 230 kilo katı atık, 46 bin 779 litre pis su ve 115 litre de sintine topladı. Büyükşehir ekipleri 4 günlük bayram tatilinde Akyaka'da 49, Göcek'te 53 olmak üzere toplamda 102 tekneye hizmet verdi.

Konyaaltı Belediyesi görüntü kirliliğine son vermek ve çevre sağlığını korumak için sınırlarındaki çöp konteynerlerini yeraltına alıyor. Konyaaltı Belediyesi ekipleri ilçe sınırlarında 2'li, 3'lü ve 4'lü sistemler olmak üzere 140 noktada 672 çöp konteynerini yeraltına aldı. Ekipler son olarak Pınarbaşı Mahallesi 734 sokak üzerindeki çöp konteynerlerini yeraltına taşıdı.

Avclar Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü ekipleri, insan sağlığı açısından ciddi zararlar oluşturan asbest ve tehlikeli atıkların denetimlerini düzenli olarak sürdürüyor. Başta akciğer kanseri olmak üzere birçok solunum hastalığına neden olan asbestin toplum sağlığı üzerinde olumsuz etkiler yaratmaması adına başlayan çalışma, ilçe genelindeki yıkılması planlanan tüm binalarda uygulanıyor. Avclar Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü'nün uzman ekiplerince yürütülen uygulama; ekiplerin asbest çıkabilecek noktaları tespit etmesi, numune aldırması ve sonrasında asbest raporunu, tehlikeli/tehlikesiz atık sürecini incelemesi ve onaylaması ile gerçekleşiyor.

Avclar Belediyesi ulusal ve uluslararası ölçekte yürütülen iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla yereldeki paydaşlarla birlikte kentteki sera gazı emisyon kaynaklarının belirlenmesi ve azaltım tedbirlerinin oluşturulması için çalışmalara başladı. Avclar Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü Koordinasyonu'nda başlatılan "Avclar İlçesi'nin Sürdürülebilir Enerji ve İklim Uyum Planı Hazırlanması" projesi kapsamında öncelikle sera gazı salım kaynakları belirlenerek toplanan veriler üzerinden kurumsal ve il ölçeğinde sera gazı envanteri hesaplanacak. Gerek yerel yönetimlerin gerek kent paydaşlarının kentin geleceğine yönelik olarak ortaya koyacakları demografik, ekonomik ve sosyal gelişmeye ilişkin perspektifleri temel alan bir "kentsel gelişme" senaryo ya da senaryoları, Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı-"SEEP" için baz teşkil edecek. Sonrasında "Eylem Planı", azaltım seçeneklerini sıralayacak, bunların öncelikli olanlarının değerlendirildiği bir "azaltım senaryosu" ortaya koyacak. Avclar Belediyesi, ilçenin risk ve kırılganlıklarını analiz ederek iklim değişikliğinin etkilerine karşı Avclar'ın dirençliliğini artırmak amacıyla İklim Değişikliğine Uyum Stratejisini aynı proje kapsamında hazırlamayı

Ardahan Belediyesi temizlik işleri ekipleri Çamlıçatak Ormanı Mesire Alanı'nda temizlik seferberliği başlattı. Belediye çalışanları, vatandaşları ortak yaşam alanlarını kullanırken daha duyarlı olmaya davet etti. hedefliyor.

DAYANIŞMA

Ankara Büyükşehir Belediyesi kadına yönelik şiddet konusunda "Turuncu Maske" projesiyle farkındalık kampanyasını kazanan belediyelerden biri oldu. Pandemi sürecinde işsiz kalan terziler için büyükşehir belediyesi tarafından kurulan atölyede dikilen turuncu renkli maskeler toplumsal farkındalık yaratmak amacıyla erkek vatandaşlara dağıtıldı. Büyükşehir Belediyesi Kadın Danışma Merkezi tarafından yürütülen projeye başkentliler yoğun ilgi gösterdi.

Beşiktaş Belediyesi toplumun kanayan yarası olan kadın cinayetlerine ve İstanbul Sözleşmesi'ne dikkat çekmek için Barbaros Meydanı'na Dijital Anıt dikti. Barbaros Meydanı'na kurulan Dijital Anıt'ta 2008 yılından beri cinayete kurban giden tüm kadınların isimleri geçerken İstanbul Sözleşmesi'nden önemli maddeler de yer alıyor. Ayrıca Beşiktaş Belediyesi bu alanda farkındalık oluşturmak amacıyla ilçenin dört bir yanına billboardlar, afişler ve binaların üzerine İstanbul Sözleşmesi duyuruları yerleştirdi. Yolda yürürken veya araçla geçerken panoların üzerindeki QR kod telefonla taranıp sözleşme okunabiliyor.

Akhisar Belediyesi şiddete uğrayan ya da uğrama riski olan kadınlara bilgilendirme, psikolojik destek, sosyal çevre ile ilgili uyumu sağlama gibi konularda ücretsiz destek vermeye devam ediyor. Atatürk Parkı içerisinde bulunan Akhisar Belediyesi İlhan Ayverdi Halk Konağı'nda yer alan Kadın ve Aile Danışma Merkezi'nde görevli 1 psikolog, 1 sosyolog ve 1 sosyal hizmet personeli Haziran ayında 64 vatandaşın yaşadığı sorunlara çözüm getirdi.

Antalya Muratpaşa Belediyesi Meclisi artan kadın cinayetlerine dikkat çekmek için üzerinde tore-namus cinayetlerinde katledilen kadınların adının yazılı olduğu 6 metrelik AI Yazma Anıtı önünde toplandı. CHP'li ve İYİ Partili kadın üyeler meclise "İstanbul Sözleşmesi Yaşatır" yazılı dövizlerle katılırken Belediye Başkanı Ümit Uysal "Şiddeti yaşamımızdan dışlayalım" çağrısı yaptı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından yürütülen çalışma kapsamında hayırsever vatandaşların bağışladığı ikinci el ya da sıfır eşyalar ihtiyaç sahiplerine ulaştırılıyor. Bağışçıların adreslerinden teslim alınan ikinci el eşyalar büyükşehirde ait depoda temizlenerek bakım ve onarımdan geçiriliyor. Ankara Büyükşehir Belediyesi yangın, sel ve doğal afet yaşamış olan başkentlilere de eşya yardımında bulunuyor.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı, "6 Milyon Tek Yürek" kampanyasının ardından "Afiyet Ver" kampanyası başlattı. Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'ın kurban bayramı öncesi başlattığı "Afiyet Ver" kampanyası yoğun ilgi görürken kampanyanın 12. gününde hayırseverlerin sağladığı destek 8 milyon TL'yi aştı. Sadece başkentten değil, tüm Türkiye'den 38 bin hayırseverin destek verdiği kampanya devam ederken ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmak üzere 141 binin üzerinde kavrulmuş kuşbaşı ve kıyma konserve paketi satın alındı. Halk Ekmek bünyesinde "www.afiyetver.com" adresi üzerinden sürdürülen kampanyada kredi kartıyla satın alınan 800 gramlık ya da paketin yarısı şeklinde hazırlanan kavrulmuş kuşbaşı ve kıyma konserveleri Eylül ayından itibaren ihtiyaç sahibi ailelere ücretsiz olarak dağıtılacak.

Konak Belediyesi'nin askıda kurban kampanyası İzmirli'lerden ilgi gördü. Hayırseverlerce bağışlanan 2 ton kurban eti ihtiyaç sahiplerinin sofralarına ulaştı.

Beylikdüzü Belediyesi

Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü tarafından sosyal inceleme ile tespit edilmiş ihtiyaç sahibi ailelere et yardımı sağlandı. Bağışlanan 14 bin 585 kilogram kurban eti bayramın ikinci günü Beylikdüzü Belediyesi ekiplerince 3 bin 241 ihtiyaç sahibi ailenin evine tek tek ulaştırıldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi,

pandemiden büyük oranda etkilenen amatör spor kulüpleri için 1.1 milyon TL'lik ekonomik destek paketi hazırlıyor. Ekonomik destek paketi kapsamındaki yardımların en geç Eylül-Ekim aylarında amatör kulüplere ulaşacağını altını çizen Soyer, "Pandemi süreci amatör kulüplerimizi olumsuz etkiledi. Bu dönemde İzmir'in köklü kulüpleriyle el ele vererek amatörlerimize 2 bin 500 adet gıda kolisi dağıttık. Malzeme desteği geleneğimiz devam ederken nakdi yardımlarla da amatör kulüplerimizin yaşamasını ve çocuklarımıza spor yaptırılmalarını sağlayacağız" dedi.

Mersin Büyükşehir Belediyesi

Mersin merkez ilçelerine hizmet eden Aşhane'nin yanı sıra Tarsus ilçesinde ikinci Aşhane'nin açılışını gerçekleştirdi. Yeni normalleşme sürecinde çalışmalarını durduran Aşhane'de yeniden usta aşçılar tarafından pişirilen yemekler Büyükşehir Belediyesi Tarsus-Çamlıyayla Şube Müdürlüğü personelleri tarafından vatandaşların adreslerine bırakılıyor. Mersin Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı'na talepte bulunan, uzmanlar tarafından durumları incelenen ve listeye alınan yurttaşların yararlandığı hizmetten Tarsus genelinde ilk etapta 59 hanede toplam 82 vatandaş faydalananıyor.

Antakya Belediyesi

Sosyal Yardım projesi kapsamında yaklaşmakta olan Kurban bayramı öncesinde hayırseverler tarafından bağışlanan giysileri, ayakkabıları ve çantaları ihtiyaç sahibi vatandaşlara ulaştırdı. Ayrıca yürütülen sosyal yardım hizmetleri kapsamında Kurban Bayramı öncesi 1-17 yaş arası ihtiyaç sahibi çocuklara ve gençlere yönelik bayramlık ayakkabı kampanyası düzenlendi. Hayırseverler tarafından yapılan bağışlarla toplamda 300 ayakkabı hediye edildi.

Turgutlu Belediyesi'nin sosyal sorumluluk projelerinden biri olan, Turgutlu Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı "Dosteli Kıyafet Yıkama ve Teslim Merkezi" genç çiftlerin mutluluklarına ortak oluyor. Nişan ve düğün sezonunun yoğunluk kazanmasıyla birlikte nişan elbisesi ve gelinlik ihtiyacı olan gelin adaylarına destek bu merkez tarafından sağlanıyor. Farklı birçok modelin yer aldığı merkezde vatandaşlar tarafından bağışlanan nişanlı ve gelinlikler yıkama, temizleme ve dezenfekte işlemlerinin ardından ihtiyaç sahibi genç çiftlerin kullanımları için hazır hâle getiriliyor.

Kdz. Ereğli Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü aracılığıyla ilçe genelinde tespit edilen ihtiyaç sahibi 500 aileye gıda kolisi, 300 aileye de giysi yardımı yapıldı. Müdürlük ekipleri bayram öncesinde ihtiyaç sahibi ailelere gıda kolisi ve giysileri teslim etti.

Antalya Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı'nın pandemi nedeniyle ara verdiği Mobil Kuaför Tırı Elmalı'da yeniden hizmet vermeye başladı. Antalya'nın kırsal bölgelerini dolaşarak kadın, erkek ve çocuklar için ücretsiz kuaförlük hizmeti sunan mobil kuaför tırı Elmalı'nın 9 mahallesinde hizmet verdi. Ekipler kadınlara, erkeklere, çocuklara, gençlere ve yaşlılara saç kesimi ve saç bakımı yaptı.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı ve GIZ'la (Alman Uluslararası İş Birliği Kurumu) yapılan işbirliğiyle Adana'ya göçle gelenlere ve ihtiyaç sahibi kent sakinlerine 3 çeşit sıcak yemek dağıtmaya başladı. Adana Büyükşehir Belediyesi'nce ihtiyaç sahibi 1500 kişiye 90 gün süreyle yemek dağıtılacak. Proje kapsamında çalıştırılmak üzere 90 günlüğüne 28 geçici işçi istihdam edildi. Projenin ismi "Aşevi". Ayrıca sıcak yemek dağıtılan vatandaşa ücretsiz halk ekmek de veriliyor.

Çiğli Belediyesi tarafından ilçede yaşayan ihtiyaç sahibi vatandaşlara Kurban Bayramı öncesi tüp desteğinde bulunuldu. Ailelere ayrıca içinde kahvaltılık malzemelerinin bulunduğu gıda kolileri de dağıtıldı.

Beşiktaş Belediyesi 75 yaş üstü yalnız yaşayan, engelli ve dezavantajlı vatandaşlara yardım ederek onların hayatlarını kolaylaştırmak adına kurduğu Esenlik Hizmeti Birimi çalışmalarına devam ediyor. Esenlik Hizmeti ekiplerinin sunduğu "Evde Temizlik-Hijyen Desteği", "Evde Kuaför" ve "Pratik Ev Düzenlemeleri" hizmetleri ilçe sakinleri tarafından büyük ilgi görüyor.

Konak Belediyesi bayat ekmeklerin çöpe atılarak israf edilmesini önlemek ve can dostların beslenmesine destek olmak amacıyla 'Bayat Ekmek Kutusu' uygulaması başlattı. Kutularda biriken bayat ekmekler sokak hayvanlarının beslenmesi için kullanılacak.

Atakum Belediye Başkanı Av. Cemil Deveci, koronavirüs salgınıyla mücadele ve ardından başlayan yeni normalleşme dönemlerinde halk sağlığı için tam zamanlı mesai yapan belediye emekçilerine teşekkür belgesi verdi. Emekçilere seslenen Başkan Deveci, "Sizin ne iş yaptığınızı, ne kadar riske girdiğinizi, toplumun sağlığını korumak için kendi sağlığınızı riske attığınızı biz biliyoruz" dedi.

Narlıdere Belediyesi, ihtiyaç sahibi belediyelerle dayanışma içinde olmaya devam ediyor. Mecliste alınan kararla Adıyaman'ın Besni ilçesine bağlı Kesmetepe Beldesi'ne çöp kamyonu gönderildi. Başkan Ali Engin "Yardımlaşma ve dayanışma duygumuzu büyüteceğiz" dedi.

KÜLTÜR&SANAT&AKTİVİTE

Ankara Büyükşehir Belediyesi Çocuk Meclisi "Maske Desen Tasarım Yarışması" düzenledi. Salgın sürecinde kullanılmaya devam eden maskelerin önemine dikkat çekmek amacıyla düzenlenen yarışmada Çocuk Meclisi üyeleri birbirinden renkli tasarımlarla maske ürettiler. Online olarak düzenlenen yarışma için bilgisayarları başında yaptıkları maskelerle farklı tasarımlara imza atan Çocuk Meclisi üyeleri, el becerilerini de geliştirme imkânı buldular. Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Kurulu ve UNESCO Türkiye Milli Komisyonu'yla video konferans gerçekleştiren Çocuk Meclisi üyeleri uzaktan eğitimin sonunda "Genç Dünya Mirası Koruyucusu" anlamına gelen "Patrimonito" ünvanı aldılar.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Feza Gürsey Bilim Merkezi (Türkiye'nin ilk bilim merkezi) "Her Hafta Bir Park" uygulamasıyla bilimsel çalışmaları parklara taşıyor. Çocukları bilimsel deneylerle tanıştıran Bilim Merkezi uzman rehberleri; sıvı azot gösterisinden açılal momentuma, spiralin dönüşünden çizgi film gösterilerine kadar taşınabilir deney setleri kullanıyor. Açık havada sosyal mesafe kuralına uyularak gerçekleştirilen etkinlikte bilimin önemini eğlenerek öğrenen çocuklar yapılan deneylere katılarak el becerilerini geliştirme fırsatı da buluyor.

Kadıköy Belediyesi, pandemi sürecinde zor günler geçiren sanat dünyasına destek olabilmek amacıyla 4 Ağustos-27 Eylül tarihleri arasında Özgürlük Parkı Amfi Tiyatro'da "Sanat Parkta" adlı konser ve tiyatro etkinlikleri düzenliyor. Sosyal mesafe kuralları dikkate alınarak yeniden düzenlenen Özgürlük Parkı Amfi Tiyatro, 32 tiyatro oyunu ve 21 konsere ev sahipliği yapacak. Ücretli olarak düzenlenecek etkinliklerin gelirleri sanatçılara bırakılacak.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı "En Eğlenceli Bayram Mersin'de" sloganıyla Kurban Bayramı boyunca ailelere yönelik ücretsiz 15 farklı etkinlik düzenledi. Etkinlik Merkezi ve civarında düzenlenen faaliyetlere sahil turu atan çok sayıda aile katıldı. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma Günü'nde "Sıfır Tolerans" adını verdikleri topluluk çatısı altında birleşen kadınların taşıdığı tek parça ve uzun turuncu kumaş gerçekleştirdikleri yürüyüşün sembollerinden birisi olmuştur. Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı geri dönüşüm malzemesi olarak kullandığı turuncu kumaştan çok sayıda minder üreterek bayram etkinliklerinde kullandı.

Yenimahalle Belediyesi'nin düzenlediği açık hava konserleri devam ediyor. Sosyal mesafe kurallarına uygun şekilde hazırlanan konser alanını saatler öncesinden dolduran Yenimahalle sakinleri Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği, pop müzik ve anonim eserlerin seslendirildiği konsere yoğun ilgi gösterdi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi dans tutkunlarını usta eğitimlerle buluşturuyor. Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen hip hop, modern dans, flamenko ve tango alanlarındaki dans eğitimleri Kültürpark Ahşap Sahne'de başladı. Dersler ücretsiz olacak ve 7 Ekim'e kadar sürecek. Katılım için kayıt şartı aranmıyor, derslerin kapıları katılmak isteyen herkese açık.

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından 2009'dan beri düzenlenen Çim Konserleri, Tarihi Havagazı Fabrikası'nda 6 Ağustos'ta başlayacak. Konser serisinin ilk konuğu Sinan Efe Aksoy olacak. Çim Konserleri 13 Ağustos 21.00'de Cevdet Bağca, 20 Ağustos 21.00'de Aydın Esen & Timuçin Şahin Duo Feat Kolektif Hayal Gücü Orkestrası ve 27 Ağustos 21.00'de Stalkband ile devam edecek. Etkinliklerde fiziksel mesafe gözetilecek ve Covid-19 önlemleri alınacak. Konserler ücretsiz olarak izlenebilecek.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin başlattığı çalışmayla kent estetiğini bozan istinat duvarları dünyaca ünlü ressamın eserleriyle donatılıyor. Yenikent Mahallesi Ş. Yzb. T. Güngör Caddesi'nde bulunan ve arkasında kalan zemin hacmini tutmak amacıyla yapılan istinat duvarları, üzerlerine asılan 30 tabloyla kent estetiğine uygun hâle getirildi. Duvarlarda Picasso'nun Soytarılar, Leonardo Da Vinci'nin Mona Lisa, Claude Monet'in Şemsiyeli Kadın gibi önemli eserlerinin yanı sıra Türk ressamlar İbrahim Çallı, Neşet Ünal, Nuri İyem gibi isimlerin eserlerine de yer verildi. Çalışmaların vatandaşlar tarafından büyük beğeni topladığını ifade eden Büyükşehir Belediyesi yetkilileri, ilerleyen süreçte başka alanlarda da bu şekilde çalışmalar gerçekleştirilebileceğini belirttiler.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi tarafından geçmiş yıllarda düzenlenen ve vatandaşların büyük ilgi gösterdiği Açık Hava Sinema Geceleri yeniden başlıyor. 4-28 Ağustos tarihleri arasında 22 farklı noktada 25 gösterimle fiziksel mesafeye dikkat edilerek gerçekleştirilecek etkinliklerde maske takma da zorunlu olacak.

Konyaaltı Belediye Başkanı Semih Esen'in kültür-sanat projeleri arasında yer alan ve belediye bünyesinde ilk kez kurulan Belediye Tiyatrosu ilk oyunuyla izleyicinin karşısına çıktı. Nazım Hikmet Ran'ın "Kuvayı Milliye Destanı" adlı oyununu sahneleyen Konyaaltı Belediye Tiyatrosu büyük beğeni topladı.

Bornova Belediyesi Şehir Tiyatrosu normalleşme sürecine geçilmesiyle perdelerini yeniden açtı. İlk gösterim olan Radyo-yu Hümayun müzikli güldürü 28 Temmuz Salı günü Büyükpark içindeki Ayfer Feray Açık Tiyatrosu'nda sahnelendi.

Bodrum Belediyesi Şehir Tiyatrosu pandemi sürecindeki ilk oyununda sağlık çalışanlarını ücretsiz olarak konuk ediyor. 2018-2019 sezonunda turneler yapan ve Bodrum'da kültür merkezlerinde kapalı gişe oynayan, Türk Tiyatrosu'nun duayeni Oktay Arayıcı'nın ölümsüz eseri "Seferi Ramazan Bey'in Nafile Dünyası" 29 Ağustos Cumartesi akşamı Bodrum Kalesi Kuzey Hendeği'nde sahneye çıkacak.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, Süleymanpaşa İlçesi'nde meydan düzenlemesiyle birlikte vatandaşların hizmetine sunduğu merdivenli parkın duvarlarını Cumhuriyet Dönemi şairlerinin portre ve şiirlerinden oluşan grafiti çalışmalarıyla renklendiriyor. Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Etüt ve Projeler Dairesi Başkanlığı tarafından hayata geçirilen "Şiir Duvarı" adı verilen proje tasarımında ünlü grafiti sanatçıları en iyi performanslarını Tekirdağ için sergiliyor.

Mezitli Belediyesi ve Mezitli Kent Konseyi işbirliğiyle hayata geçirilen Örgülü sokakta yenileme-tadilat çalışmaları başladı. Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, Kent Konseyi üyesi gönüllülerin yaptığı çalışmaları incelemek için Örgülü sokağa geldi. Örgülü sokağın kısa sürede çok sayıda kültürel ve sanatsal etkinliğe ev sahipliği yaptığını aktaran Mezitli Kent Konseyi Başkanı Sibel Gelbul, "Sokağımızın açılışının ardından, 1 yılını doldurmasıyla birlikte yenileme ve tadilat çalışması başlattık. Yine gönüllülerimiz kolları sıvadı. Sokağımız yepyeni figürler kazanıyor, yeni resimlerle süsleniyor." dedi.

Atakum Belediye Başkanı Av. Cemil Deveci, Samsun'u temsilen ulusal müsabakalarda elde ettikleri başarılarla herkesi gururlandıran engelli masa tenisi ve badminton sporcularına ödül takdim etti. Atakum Belediyespor formasıyla Türkiye derecesi alan sporcular özel yapım raketlerle ödüllendirildi. Başkan Deveci, "Atakum Belediyesi Yaşam Park'ta bir araya gelen sporcularımız engel tanımıyor" dedi.

Bodrum Belediyesi'nin destekleriyle gerçekleşen "Hayatın Ritmini Koru" isimli etkinliğe ilçede görev yapan sağlık çalışanları ve aileleri katıldı. Desteklerinden dolayı Bodrum Belediyesi'ne teşekkür eden dünyaca ünlü perküsyon sanatçısı ve ritim ustası Okay Temiz, Bodrum'da sağlık çalışanlarına yönelik başlayan bu ritim çalışmalarının İzmir, Eskişehir, Ankara ve İstanbul'da devam edeceğini söyledi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi grafikeri Ömer Çam, dünya çapında karikatüristleri buluşturan 36. Aydın Doğan Uluslararası Karikatür Yarışması'nda özel ödül kazandı. Bu yılki yarışmaya 63 ülkeden 583 sanatçı, 2 bin 712 karikatürle başvurdu. Çam, serbest konulu Aydın Doğan Uluslararası Karikatür Yarışması'nın 36'ncısına kadınların fark edilmek ve "biz buradayız" diyebilmek için yaşamın her alanında göstermek zorunda kaldığı çabayı anlattığı karikatürüyle katıldı. Vakfın "Güçlü Kızlar, Güçlü Yarınlar" teması altında verdiği özel ödül jüri tarafından Ömer Çam'a takdim edildi.

Ayvalık Belediyesi'nin girişimleriyle Cunda Arka Deniz Koyu'nda yaşama geçirilen, 7'den 70'e hemen her yaş grubuna açık olan Windsurf okulu hizmet vermeye başladı. Antrenörler Buğra Kandış ve Kerem Urul'un eğitmenliğinde yürütülen kurslardan aralarında 60 yaşında sporcuların da yer aldığı 25 öğrenci yararlanıyor.

Eskişehir Şehir Tiyatrosu ve Senfoni Orkestrası'nın Zülfü Livaneli'nin eserlerinden yola çıkarak hazırladığı ve tüm gösterimleri kapalı gişe sahnelenen "Böyledir Bizim Sevdamız" adlı müzikal vatandaşların evlerinden seyredebilmesi için Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Youtube kanalı üzerinden seyircilerle buluşuyor.

Beşiktaş Belediyesi ve sesli kitap uygulaması Audioteka işbirliğiyle Ağustos ayı boyunca düzenlenecek olan kampanya kapsamında Beşiktaşlı çocuklar klasik müzik dehalarıyla tanışacak. Çocuklar "Bay Majör"le Sihirli Müzik Yolculuğuna Var Mısınız? Dinle, eğlen, öğren..." isimli masal dizisiyle klasik müzik dünyasına adım atacak; Vivaldi, Bach, Mozart, Beethoven, Çaykovski, Chopin ve Strauss'u tanıma fırsatı bulacak. Serideki sesli masallar Ağustos ayı boyunca Beşiktaş Belediyesi web sitesindeki link üzerinden uygulamaya giden kullanıcılar için ücretsiz olacak.

EĞİTİM

Büyükçekmece Belediyesi, Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü ve Halk Akademisi işbirliğiyle düzenlenen eğitim programı kapsamında miniklere tarım ve çiftçilik eğitimi verdi. Büyükçekmece Belediyesi'nin çocukları tarıma alıştırarak ve organik tarımı öğretmek amacıyla düzenlediği atölye çalışmasına katılan miniklere Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü ziraat mühendisleri tarafından teorik ve pratik bilgiler verildi. Minik kursiyerler eğitimin son bölümünde kendi elleriyle fide dikti.

Buca Belediyesi "Kızılçullu Bilim ve Sanat Merkezi" uluslararası arenada önemli bir başarıya imza attı. Geleceğin biliminsanlarını yetiştiren merkezin öğrencileri hazırladıkları projelerle Hong Kong'da düzenlenen "Küresel Gençlik Bilim ve Teknoloji Buluşmaları" adlı uluslararası yarışmada biyokimya alanında dünya birinciliğini, çevre alanında ise dünya ikinciliğini kazandı. Toplam 32 ülkeden 887 projenin yarıştığı bilim ve mühendislik temalı yarışmada Sinemis Nur Boz ve Bilal Esmer'in biyokimya alanında hazırladıkları "İnsana ve çevreye zarar vermeyen biyolojik gıda ambalajı projesi" dünya birincisi oldu. Asil Söylev ve Sude Kahraman'ın çevre alanında hazırladıkları "ağır metal atıklardan oluşan zararları belirleyecek sensör projesi" ise ikinciliği elde etti. Birinci olan gençler altın madalya, ikinci olanlar ise gümüş madalyayla ödüllendirildi.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Adana Güney Rotary Kulübü ile Bilim Otobüsü projesinin protokolünü imzaladı. Başkan Zeydan Karalar'ı tebrik eden Rotary yetkilileri, "400 mahallede 1458 okulda hayata geçirilecek projenin Eylül ayında başlayacağını düşünüyoruz. Bu projeye ve eğitime verdiğiniz desteği takdirle karşılıyoruz" dediler. Proje kapsamında Büyükşehir Belediyesi tarafından robotik, STEM vb. teknolojik imkânlarla donatılacak. Bu otobüs özellikle kırsal bölgedeki çocuklara ve gençlere bilimi sevdirecek.

Çiğli Belediyesi tarafından çocuklarda hayvan sevgisinin pekiştirilmesi amacıyla konusu Çiğli'de geçen "Poli ve Ena-Yeni Arkadaşlar Ediniyor" adlı kitap bastırıldı. İki arkadaşın hayvanlarla iletişimini anlatan kitabın konusu Çiğli'de geçiyor. Kahramanların Çiğli'de bulunan Cumhuriyet ve Demokasi Parkı ile İzmir Kuş Cenneti'ndeki hayvanlarla yaşadıkları maceraların anlatıldığı kitap aynı zamanda çevre kirliliğine de dikkat çekiyor. 3 bin adet basılan kitap Çiğli'de yaşayan çocuklara dağıtılıyor.

Beşiktaş Belediyesi desteğiyle Türkiye Vodafone Vakfı ve Habitat Derneği, Türkiye'nin dijital dönüşümüne öncülük etmek, genç nesilleri eğitimle güçlendirmek ve kodlama bilincini yaymak amacıyla "Yarını Kodlayanlar" projesi kapsamında ücretsiz kodlama eğitimlerine devam ediyor. Yaz dönemi boyunca gerçekleşecek olan kodlama eğitimleriyle çocuklar sadece teknoloji tüketicisi olmayıp yeni teknoloji de üretmenin keyfine varacak. Eğitimlerle birlikte 7-14 yaş arasındaki çocuklara kodlama becerileri ve robotlarla çalışmayı aktarmak hedefleniyor.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Yükseköğretim Kurumları Sınavı'nda başarılı olup üniversitede okumaya hak kazanan öğrencilere doğru tercih yapabilmeleri için ücretsiz danışmanlık hizmeti veriyor.

Efeler Belediyesi Sosyal Etkinlik Merkezi (EFESEM) üniversite adaylarının geleceğine doğru yön verebilmelerine destek olmak amacıyla uzmanlar eşliğinde ücretsiz tercih danışmanlığı hizmeti veriyor.

Seyhan Belediyesi YKS Kurs Merkezi tarafından organize edilen tercih günleri ve eğitim fuarı Seyhan Belediyesi Yaşar Kemal Kültür Merkezi Fuayesi'nde açıldı. Tercih günleri ve eğitim fuarına Seyhan Belediyesi YKS Kurs Merkezi'nin yanı sıra 10 değişik üniversiteden rehber öğretmen katılacak ve öğrencilere tercih konusunda yardımcı olacak.

Kartal Belediyesi kreş öğretmenlerini uzaktan eğitim konusunda bilgilendirmeye devam ediyor. Proje kapsamında gruplara ayrılan öğretmenlere uzaktan toplantı öğretilerek pratik yapmaları sağlanıyor. Kartal Belediyesi Meclis Salonu'nda gerçekleştirilen eğitimlerle Kartal Belediyesi'ne bağlı 15 kreşte görev yapan toplam 90 öğretmene ve yöneticiye uzaktan eğitim ile ilgili programlar hakkında bilgi veriliyor. Pandemi sırasında evde kalan öğrencilerine ve Kartallı çocuklara hazırladıkları 1000'den fazla videoyla ulaşan öğretmenlere çevrimiçi uzaktan eğitim verebilecekleri ve yine bir araya gelmeden toplantı yapabilecekleri programlar öğretiliyor.

Muratpaşa Belediyesi Abdullah Sevimçok Sivil Toplum ve İnovasyon Merkezleri (ASSİM) yerleşkesi içerisinde yer alan İnovasyon Merkezi, Association for Coaching işbirliğiyle 22 girişimciye 2 ay sürecek online koçluk hizmeti vermeye başladı. Belirsizlikle başa çıkma ve işlerini yönetme başlığında gerçekleşecek koçluk seansları için program bilgilendirme toplantısı Association for Coaching Antalya Koordinatörü Ayşenur Süer tarafından girişimcilerle online yapıldı.

DİĞER

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı tarafından açılan "Theodosius Limanı Arkeolojik Alanı Mimari Proje Yarışması"nda projelerin son teslim tarihi 26 Ekim 2020; posta ile teslim alım için son gün 30 Ekim 2020 olarak duyuruldu. "Theodosius Limanı Arkeolojik Alanı Mimari Proje Yarışması" geçmişten günümüze uzanan yaşam katmanlarını birbirleriyle ilişkilendirmeyi, farkındalık yaratarak bilgisini paylaşılır kılmayı, anıt değerini kavramayı, anlatmayı ve bu değerini kolektif biçimde hatırlanmasına aracı olmayı amaçlıyor. Detaylı bilgiye <https://konkur.istanbul/theodosius/index.html> adresi üzerinden ulaşılabilir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) çatısı altında Türkiye'nin ilk yerel yatırım ajansı olarak kurulan İYA (İstanbul Yatırım Ajansı) yabancı yatırımcıların İstanbul'a çekilebilmesi için faaliyetlerini sürdürüyor. Uluslararası kuruluşlarla ve yabancı yatırımcılarla görüşmelerde bulunan İYA, kentin istihdamına da katkıda bulunmaya başladı. Hollanda menşeli turizm firması için İBB istihdam ofisleri üzerinden stajyer sağlanması konusunda İYA tarafından başlatılan girişim olumlu sonuçlar verdi. Yabancı kuruluş, istihdam ofisleri üzerinden turizm stajyeri ve bilgi işlem personeli için temalarını iletmiş durumda.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Birinci Kordon'da çalışması planlanan nostaljik tramvayla ilgili halk toplantısı düzenlendi. Halk toplantısında İzmir Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanı Mert Yaygel, İzmir Metro A.Ş. Genel Müdürü Sönmez Alev ve Konak Belediye Başkan Yardımcısı Ali Ulvi Dülger yurttaşlara projenin ayrıntıları hakkında bilgi verdi. Daha sonra katılımcıların soruları yanıtladı, görüşleri ve önerileri alındı. Projeye tam destek veren vatandaşlar uygulamanın Konak'a uzatılmasını; kent merkezine, başta Kültürpark olmak üzere uygun olan bölgelere de taşınmasını istedi.

Çiğli Belediyesi, "İş'te Çiğli Kariyer ve Girişimcilik Ofisi" projesinin tanıtımını salgın şartlarından ötürü online olarak gerçekleştirdi. Toplantıya çok sayıda firma yetkilisi ile dernek temsilcisi katıldı. Çiğli Belediyesi'nin öncülüğünde Türkiye İş Kurumu, özel istihdam büroları ve bölgedeki firmaların katkılarıyla başlatılan proje doğrultusunda İzmir'in en büyük iş merkezlerinden biri olan Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin potansiyeline doğru yön vermek ve yeni istihdam alanları yaratmak amaçlanıyor. Bu doğrultuda, iş arayan vatandaşlarla nitelikli işgücü arayan işverenler www.isticigli.com sayfasında bir araya getiriliyor. Genç, kadın ve engelli vatandaşlara fırsat eşitliği sağlanıyor. Bu hizmetlerin yanı sıra İzmir Büyükşehir Belediyesi Meslek Fabrikası, Halk Eğitim Merkezleri, Üniversiteler, KOSGEB ve İŞKUR destekli mesleki eğitimlerle ilgili bilgi paylaşımı yapılıyor.

Beşiktaş Belediyesi, tüm dünyayı etkisi altına alan ve kayıplara neden olan COVID-19 salgını sürecinde gece gündüz fedakârca çalışan sağlık emekçilerine Beşiktaş adına şükranlarını iletmek için Ortaköy Mahallesi Portakal Yokuşu Caddesi'ndeki bir duvarı sağlık emekçilerini temsil eden bir muralla (duvar resmi) renklendirdi.

Yenişehir Belediyesi, yaptığı anket çalışmasıyla Alanya sokağı ve çevresindeki sokaklarda yürüttüğü yenileme projesinde vatandaşları karar süreçlerine dahil ediyor. Yenişehir Belediyesi'ne bağlı Yenişehir Halk Masası ekipleri tarafından yapılan yüz yüze anket çalışmasında esnaf, mahalle sakini ve alışverişe gelen vatandaşlara ağaçlandırma, dinlenme alanları, ışıklandırma, bina dış cephe boyalarının tek tip olup olmaması, dükkan tentelerinin hangi renk olması ve sokak düzenlemesinden beklentileri gibi 8 farklı soru yöneltildi. Anket çalışmasından elde edilen sonuçlar doğrultusunda Yenişehir Belediyesi Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü'ne bağlı proje ekibi Alanya sokağı projesini tamamlayacak ve Fen İşleri Ekipleri de uygulamaya başlayacak.

Bornova Belediyesi' nin sosyal tesisleri, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından verilen Turuncu Çember Hijyen Sertifikası'nı almaya hak kazandı. Bornova Belediyesi'nin İZBAŞ tarafından işletilen Büyükpark içindeki Kızlar Kahvesi, +1 Down Kafe, Çınarevi ile Dramalılar Köşkü Kent Arşivi Müzesi bahçesinde bulunan Diyet Kafe ve Çamdibi Atatürk Parkı'ndaki Park Kafe vatandaşların güvenle zaman geçirebileceği mekânlar arasındaki yerini aldı. İşletmelerin Turuncu Çember sertifikası alması için müşterilerin fiziksel mesafelerini korumak adına gerekli uyarı çizgileri ve işaretlemeleri, dezenfektan ve maske kullanımı, masalar arasında mesafe, uyarıcı afişler, fotoselli musluk ve aydınlatma, mutfak, lavabo ve tuvaletlerin temizliği, atık yönetimi, personelin çalışma düzeni ve eğitimi gibi pek çok konudaki kriteri yerine getirmesi gerekiyor. Hijyen kriterleri, yeme içme tesisleri ve konaklama tesisleri olarak iki ayrı puanlama sistemine sahip.

Buca Belediyesi' nin kafe ve restoranları normalleşme sürecinde almış oldukları sağlık ve hijyen önlemleriyle Turuncu Çember Sertifikası almaya hak kazandı. Karekod sistemli menüden sosyal mesafeli oturma düzenine, mutfak hijyeninden dezenfekte çalışmalarına kadar toplam 52 kriterde denetlenen işletmeler pandemi süreci kurallarına uygun olarak hizmet vermeye başladı.

Narlıdere Belediyesi ve Belediye-İş Sendikası arasında 130 kadrolu işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalandı. Ortalama yüzde 15 zam içeren sözleşme, çalışanların yüzünü güldürdü. Başkan Ali Engin "Emekten ve alınterinden yana tavrımızı sonuna kadar koruyacağız" dedi.

Muratpaşa Belediyesi, Başkan Ümit Uysal tarafından imzalanan Krakow Deklarasyonu'yla "tarihi şehirleri bir araya getirerek turizmin gelişmesi konusunda ortak faaliyetler yürütmek" amacıyla kurulan Historical Cities 3.0'a üye oldu. Muratpaşa, dünyanın önemli turizm kentlerinin üyesi olduğu projede Türkiye'den tek temsilci olarak yer alıyor. 2018'de düzenlenen konferansla başlayan projenin temel amacı, sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda tarihi şehirleri bir araya getirerek turizmin gelişmesi konusunda ortak faaliyetler yürütmek ve ortak sorunlara ortak çözümler geliştirmek olarak ifade ediliyor.

